14
MART
1980
CUMA
10 LİRA

Demokrat

12 MART için ne dediler?
8. SAYFADA

GÖREV SÜRESİ İÇİNDE

Korutürk 585 yasayı onayladı 5 yasayı da geri çevirdi

- Yakında Çankaya'dan ayrılacak olan Cumhurbaşkanı'nın yerine kimlerin aday olduğu henüz kesinleşmedi

Görev süresi 6 Nisan'da dolacak olan Cumhurbaşkanı Korutürk veda ziyaretlerine başladı.

OKTAY PİRİM
ANKARA
(DEMOKRAT)

6 Nisan tarihinde Çankaya Köşküne veda ederek, parlamentoda Tabii Senatör olarak yaşamını sürdürecek olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün, görev süresi içinde 585 yasayı onayladığı, 5 yasayı da veto ettiği öğrenildi. 22 kişi için özel af ilan eden Korutürk, 7 yıllık görev süresi

(Devamı 7. Sayfada)

KORUTÜRK İLK KABUL RESMİNİ DÜN VERDİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Görev süresi 6 Nisan'da sona erecek olan Cumnurbaşkanı Fahri Korutürk veda ziyaretlerine dün verdiği ilk kabul resmi ile başladı. Çankaya Köşkü'nde verilen kabul resmine katılanları Korutürk kapıda karşıladı.

Kabul resmine, Cumhuriyet Senatosu Başkanı, Millet Meclisi Başkanı, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Başkanı, Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları, Askeri erkan. Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Sayıştay ve Yargıtay başkanları ile basın kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Cumhurbaşkanı'nın kabul resminde gazetemiz sahibi Dursun Akçam'da bulundu.

Endüstri Fabrikası'nda 300 işçinin katılımıyla

MESS işyerlerinde ilk grev İzmir'de başladı

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın MESS işyerlerinde aldığı grev kararı ilk olarak İzmir'de kurulu Ege Endüstri Fabrikası'nda uygulamaya konuldu ve 300 işçi greve başladı.

Ege Endüstri Fabrikası işçilerinin baslattığı

(Devamı 7. Sayfada)

Ege Endüstri Fabrikası işçileri işverenin uzlaşmaz tutumu nedeniyle greve gittiklerini ve haklarını alıncaya kadar direneceklerini söylediler.

Maden-İş Sendikası'nın MESS işyerlerinde aldığı grev kararının ilki İzmir'de uygulamaya kondu ve Ege Endüstri Fabrikası'nda 300 işçi greve başladı.

Ecevit Pazar günü Tarsus'ta düzenlenen mitingte konuşacak

ANKARA
(DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit sabah karayolu ile Tarsus'a gidecek, Pazar günü partisince Tarsus'ta düzenlenen bir açık hava toplantısında halka hitap edecek.

İktidardan ayrıldıktan sonra İzmir'de yaptığı il örgüt toplantısı ile yurt

(Devamı 7. Sayfada)

İzmir'de GENEL-İŞ greve hazır

İZMİR
(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası aldığı grev kararını cumartesi uygulamaya başlayacak.

İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, işçilere ödenmesi gereken parayı hala bulamadı. Alyanak gece sıkıntıdan uyuyamadığını belirterek

(Devamı 7. Sayfada)

Gazioğlu yeniden tutuklandı

ANKARA (ANKA)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB—DER) Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu dün yeniden tutuklanmıştır.

Öğrenildiğine göre, Gültekin Gazioğlu dün sabah evine gelen sivil polislerce alınmış ve birinci şubeye götürülmüştür.

Gazioğlu'nu götüren emniyet görevlileri, görülme emrinin sıkıyönetim makamlarından verildiğini söylemişlerdir.

TÖB—DER Genel Yönetim Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu üyeleri hakkında tekrar tutuklama kararı çıkarıldığı ve aranmalarına başlanıldığı öğrenilmiştir.

12 Mart'ı protesto eylemleri dün de sürdü

HABER MERKEZİ

12 Mart Muhtırası, verilişin 9.uncu yıldönümünde yurdun çeşitli yerlerinde dün de protesto edildi.

ANKARA

KÖY—KOOP Genel Merkezi'nde çalışanlar 12 Mart uygulamalarını protesto etmek amacıyla

(Devamı 7. Sayfada)

Çukobirlik'te 826 işçi işten çıkarıldı

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirlik'te çeşitli birimlerden 826 işçi işten atıldı. Bir süre önce Çukobirlik işyerlerinde yetkili sendika temsilcileri ile Adana Valisi Dirimtekin ve Çukobirlik Genel Müdürü Cemal Mumcu'nun yaptıkları ortak görüşme sonunda Çukobirlik'e bağlı kooperatiflerde 80 mevsimlik işçinin dışında kimsenin işten çıkarılmayacağı be-

(Devamı 7. Sayfada)

İstanbul'da devrimci bir genç öldürüldü

Hilvan'da 6 kişi öldürüldü

- Adana'da sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.
- Ankara'da Sağlık Koleji öğrencilerine faşistler saldırdı.
- Tekstil Sendikası Genel Başkanı Budak tutuklandı.

HABERİ 5. SAYFADA

MSP Genel Başkanı Erbakan

MSP Genel Başkanı hükümetin işbaşından uzaklaşmasının önemli olduğunu savundu

Erbakan Devlet Başkanlığı için 5 koşul ileri sürdü

- Erbakan, iki yılda iki kere değil, günde iki kere hükümet değişse, batı kulüp zihniyeti değişmedikçe hiç bir mesele hallolmaz" dedi
- "Milletimizin artık daha fazla ızdırap çekmeye tahammülü kalmamıştır"

ANKARA
(DEMOKRAT)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, aylık olağan basın toplantılarından dördüncüsünü

(Devamı 7. Sayfada)

MENSUCAT SANTRAL'DA 1000 İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

Güvenlik kuvvetleri direnişteki işçileri fabrikadan zorla çıkarttı

- Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği yetkilileri fabrikanın boşaltılması ve işçilerin gözaltına alınmasından haberleri olmadığını bildirdiler.

HABERİ 7. SAYFADA

Kazlıçeşme'de bulunan Mensucat Santral dün sabah erken saatlerden itibaren güvenlik kuvvetlerince kuşatıldı. Mensucat Santral işçileri tek tek arandıktan sonra cemseye bindirilerek götürüldüler. (Fotoğraf: İsmet YAŞAR)

TMMOB arandı, 30 kişi gözaltına alındı

ANKARA
(DEMOKRAT)

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği önceki gece polis tarafından basıldı. Gece 24.00 sularında biten arama sonunda 30 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Gözaltına alınanların Mimarlar Odası'nın yayın organı Mimarlık dergisinin postaya verilme işlemlerini yapan Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri olduğu bildirildi. Yapılan arama sırasında, kütüphanede bulunan bazı yayınlara el konulduğu, duvardaki Çocuk Yılı afişlerinin yırtıldığı öğrenildi.

DİSK Genel Sekreteri Işıklar

"İşveren ekonomik ve ideolojik saldırıya geçti"

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, sıkıyönetimin, yasalardan doğan haklarını kullanan işçilerin, yasalarla sınırlandırılmış olan grev mücadelesine yeni yasaklar ve sınırlar getirdiğini belirterek, "Grev çadırlarının sökülmesini isteyen sıkıyönetim bildirisi, sıkıyönetimin tek yanlı bu uygulama içinde olduğu izlenimini kuvvetlendirmektedir" dedi.

Işıklar Tekstil Sendikasının Teknik Boya Fabrikası'nda greve başlanması nedeniyle dün iş-

(Devamı 7. Sayfada)

Yeraltı Maden-İş Genel Başkanı Uygur ve Disk 2. bölge Temsilcisi Turan:

Aşkale'de işkenceyle «gizli örgüt» yaratılmak isteniyor

- "Aşkale polis karakolu, Erzurum çarşı karakolu bir işkence ve "suç giydirme" evi olarak kullanılıyor."

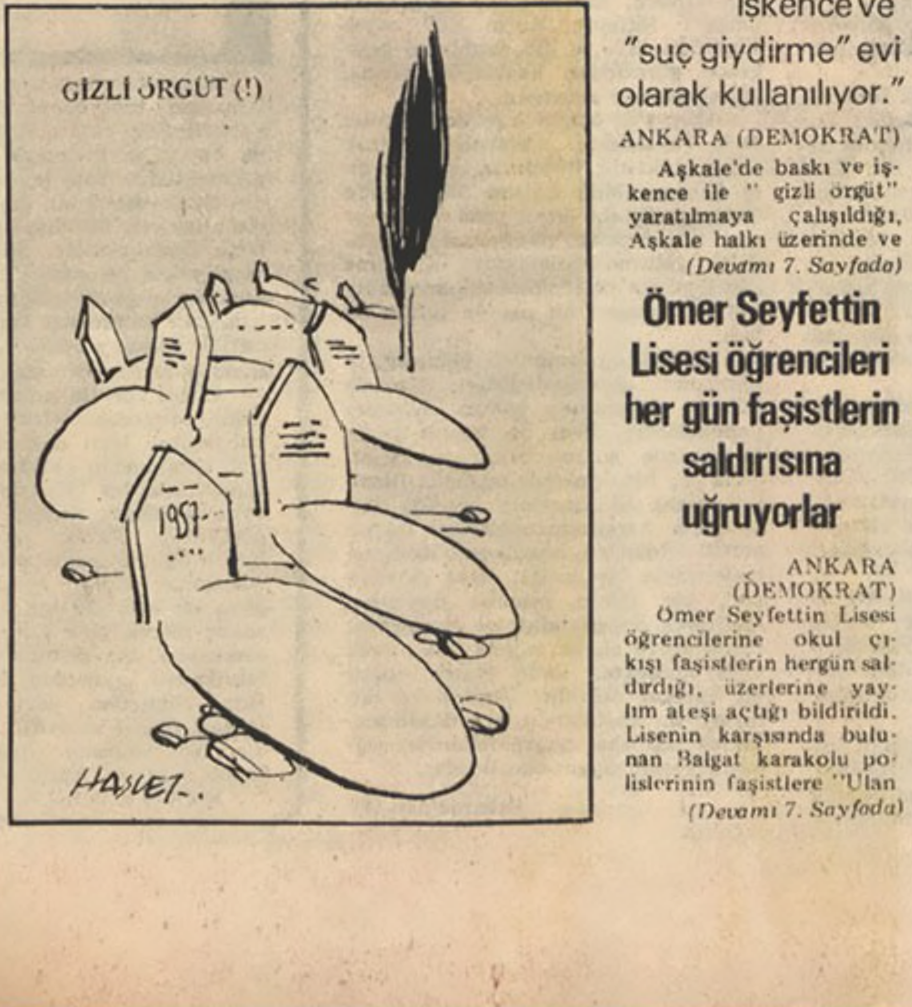

ANKARA (DEMOKRAT)

Aşkale'de baskı ve işkence ile "gizli örgüt" yaratılmaya çalışıldığı, Aşkale halkı üzerinde ve

(Devamı 7. Sayfada)

Ömer Seyfettin Lisesi öğrencileri her gün faşistlerin saldırısına uğruyorlar

ANKARA
(DEMOKRAT)

Ömer Seyfettin Lisesi öğrencilerine okul çıkışı faşistlerin hergün saldırdığı, üzerlerine yaylım ateşi açtığı bildirildi. Lisenin karşısında bulunan Balgat karakolu polislerinin faşistlere "Ulan

(Devamı 7. Sayfada)

ŞİMDİ DE ANA KARNINDAKİ ÇOCUKLARA KIYIYORLAR

Rabia Cevher— Faşistlerin saldırısı sırasında erken doğum yaparak çocuğunu yitiren genç anne "Saldırılardan yılmayacağız" dedi.

Faşistlerin saldırısı sırasında hamile bir kadın çocuğunu düşürdü

- Çocuğunu düşüren Rabia Cevher: "Yaşayanlara olduğu kadar, doğacaklara da düşman bu adamlar..."

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

Zekeriya Sertel

EMİL GALİP SANDALCI

Gazetesini, yazılarını, çıkardığı kitapları, çevirilerini okuyarak büyüdük. Tek parti döneminin güdümlü basınında, İkinci Dünya Savaşının pek çok kalem sahibinin yamanacak ve yanaşacak kamp arandığı dağdağalı yıllarında, gazetecilik mesleğine saygınlık kazandıran sayılı bir kaç kalemden biriydi.

Gerçek bir demokrat ve özgürlük savaşçısı idi. Nazi Almanyasının ordularının Trakya-sınırlarımıza dayandığı savaş yıllarında faşizmin karşısında yer aldığı gibi, savaş sonrasında zafer kazanmış "Demokrasi Cephesi"nin ardında saklı emperyalizm yılanını sergilemekten de geri kalmıyor ve ülkemizde gerçek bir demokrasi ortamının varolması ilkesini cesaretle savunuyordu.

Geride bıraktığı gazetecilik yıllarında üç kez tutuklanmış, gazeteleri sayısız kez kapatılmış, sonsuz kayıplara uğratılmış, yeterince tehdit edilmiş ve tahkir görmüştü. "Tan Gazetesi olayı" bu değişmeyen yaşam çizgisinin doruk noktası oldu. 4 Aralık 1946 günü, iktidarın kışkırtmacılığında, gazete ve matbaası yerle bir edildi. Yetmedi–günah kendilerinde imişçesine – eşiyle birlikte dördüncü kez tutuklandı.

Tek parti döneminde, çok partili parlamenter düzene geçiş ve Demokrat Parti'nin iktidara gelişi ülkenin düşünce özgürlüğü ortamını pek fazla değiştirmediğinden – Sabahattin Ali'nin öldürülmesi ve Nazım Hikmet 'in yurt dışına kaçmak zorunda bırakılışını izleyerek - ailece yurt dışına çıktı.

Yurduna, ancak yirmi beş yıl sonra–uzun süre bir yasa kaçkını imişçesine ülkesine dönmesine izin verilmediğinden – binbir güçlükle dönebildi. Bu arada eşini yitirmişti. 85 yaşında yalnız bir adamdı.

* * *

Zekeriya Sertel'i yurda dönüşünde, 1976 yılında tanıdım.

Gazeteciliğine, döğüşken kişiliğine duyduğum saygı,sevgiye dönüştü.

Gözlüklerinin ardında oynaşan gözleri, taze belleği, pırıl pırıl zekâsı ile sanki genç bir insandı.

Oysa, iyice kamburlaşmış, ufacık olmuştu. Yürümekte güçlük çekiyordu. Şekeri vardı.

Gene de yaşamın içinde, yaşamla ilgili, capcanlı idi.

Ülke sorunları, sanat ve edebiyata ilişkin binbir konu kafasının içinde yanıt ve yorum arıyordu.

Her türden tutkuyu aşmış; alçak gönüllülükle kendine güveni, ödünsüzlüğü, sözünü esirgememeyi kişiliğinin olgunluğunda birleştirmişti. Ne yaşama sevincini yitirmişti ne de ölümden korkusu vardı. Güneşi, denizi, çiçekleri, balık yemeyi, öğleden sonra yarım saat uyumayı seviyor, insalara anlayışla bakıyor ve yanılmıyorsam, sözünü etmeden, ölümü bekliyordu.

Beklediği, 11 Mart 1980 günü saat 21.30 da Paris'de geldi.

Bu sözler onundur:

"Gazete bir aynadır. Gazeteci, toplumu, bütün istekleri, bütün dertleri ve kederleri ile bu aynaya yansıtır. Bunu namuslu bir gazeteci gibi sadakatle yaparsa yönetim başındakileri ürkütür. Bir çok hükümetler aynada toplumun hastalıklarını ve dertlerini görünce sinirlenir, aynaya kızarak ona düşman kesilirler. Toplumdaki bozuklukları düzeltmeye çalışacak yerde aynayı kırmaya kalkarlar. İşte o vakit kıyamet sizin başınıza kopar.

Gazetecinin ikinci önemli ödevi, kötülüklerle savaşmak, halkı uyandırmak ve toplumu ileriye doğru götürecek yolu göstermektir. Bu biçim gazetecilik zordur, çetindir, tehlikelerle doludur. Fakat şerefli ve zevklidir. Uğrunda savaştığımız şeylerin zamanla gerçekleştiğini görmek kadar zevkli bir şey olamaz. Ben bütün gazetecilik hayatımda hep bu dikenli yolda savaştım. Onun zevkini ve acısını duydum, fakat hiç bir gün yılmadım, savaş yolundan ayrılmadım. Ne çektimse bu yüzden çektim. Ne gördümse bu sayede gördüm."

Türk basınınınbu yürekli ve dövüşken adının anısı önünde saygıyla eğiliriz.

YARADANA SIĞINIP

Çöplüğün horozu kim?

Can YÜCEL

Çocukken bir marş okuturlardı bize:

"Ankara Ankara, seni görmek ister her bahtı kara. Senden yardım umar her düşen dara. Yetersin onlara güzel Ankara." diye.

Gittim, gördüm sonra, uzun süre de orda yaşadım. Güzel-müzel değildi, temizdi ama, düzenliydi. Bahçe içinde (kimi sakil mi, sakil) şipşirin, iki katlı evleriyle, taşıma suyla tutturulmuş yeniyetme akasyaları, atkestaneleriyle, insanın karşısına vaha gibi çıkı çıkıveren havuzlu parklarıyla, Atatürk Bulvarı'na serpiştirilmiş yol-üstü lokantaları kahveleriyle yaşanır gibi bir yerdi Yenişehir. Eski Ankara ise Kalesi, çarşısı, camileri, daracık sokakları, ahşap viranhaneleriyle asri mahallelerin yapmacıklığını dengeleyen tarih köşeleriydi. Sıhhıye'de otururduk biz. Herkesler birbirini tanırdı. Etlik'e, Keçiören'e, Dikmen'e pikniğe gidilirdi, Baraj'a yahut. Art kapının mandalı bile olsa, almadıkları kurumundan geçilmezdi. Şimdiki kurum değil elbet. Başkentliydi ya, memur aristokrasisinin bir parçası sayılırdı ne de olsa! Yanımızda Mahmut Esat Bozkurt otururdu. Çoluğu çocuğu yazlığa, yolculuğa çıktıklarında yalnız ve başıboş kaldı mı, yana düşen balkona çilingir sofrasını kurdurur, sabaha dek hem içer, hem "Atütürk sen niye öldün!" diye höykürürdü. Her dara düşene, yardım umana elini uzatır mıydı Ankara, bilemiyorum ama, Ankaralılar hoşnuttular yaşamlarından. Arsa fırıldağı, nüfuz ticareti, öyle geçinip giderlerdi. Fazla palazlanmamak şartıyla elbet. Astığı astık, kestiği kestik Vali Nevzat Bey iflahını keserdi yoksa adamın! Gece, yolda yalpaladınız mı, taa Esenboğa' da alırdınız soluğu. Don-paça geri dönmesi, yanınıza kar! Nevzat Bey, kentin uygar manzarasını bozuyor diye ana caddelerden at arabalarını geçirmezdi. Siyah otomofillere adeta idman olsun diye emanet bulvarlarda herkes haddini bilme zorundaydı. *"Kutsal bir Aile"* idik velhasıl. (Yeri düşmüşken söyleyim, *televizyonist* filan değilim ama, bir-iki sefer gösterilen o "Ankara" dizisi gerçekten belgesel sayılası bir yapıttı.) Harbin sonuna doğru işler karıştı tabii. Solcusu, sağcısı, falan-filan... Ne severdim Sabahattin Ali'yi, gümüşü saçlarıyla yanındakini bir söz salvosuna tutmuş sürükler götürürken gördükçe yollarda...

1950'de geri döndüğümüzde, babam da işsizdi, ben de. O, eski arkadaşları ve yeni yazılarıyla eğleşir, ben de "Kürdün Meyanesi"nde şaraplardım. Menderes'in Ankara'sı bambaşka bir Ankara'ydı. Yollar atkestanelerini yiyerek, genişliyor, Melih Cevdet'in dediği gibi memleket ve başkent apartımanlarla yükseliyordu. Genişleyiş o genişleyiş; yükseliş, o yükseliş! Bizim evin önünde dolanır, Şarklı bir çöpçü vardı, bodur, küçümen, fıldır fıldır gözleri. Babamdan rica etmiş, alt kattaki limonluğun altındaki boşluğa, açığa, toprağa yerleşti. Tahta, teneke derken, barınılır bir kulübe yapındırdı oraya. Erken saatlerde yola düşdüğümde, rastgelirdik, yanında bir hatun... Dostçasına göz kırpardı çöpçü bana, sundurmanın altındaki hovardalığı benlen paylaşırcasına...

Öyle, öyle geldik işte bugünkü Ankara'ya. Nüfus patlaması olmuş daha halk patlaması yok. Yine de "çöpkent" diyorlarmış Başkente! Marmaris ilçesinde bir köye gittiydim. Adı Fenakent. Herbi taraf taş. Köylü ev yapabilmek için temizlediği topraktan kaldırdığı kayaları, taşları, duvar diye yığmış üste. Öyle yüksek ki duvarlar, saray duvarı sanırsın! Baktım, eski haritalara. Yunan devrinde bu yörenin adı meğer, "Föniks"miş, yani "zümrüt-ü Anka"! Nerden nereye!

Ben Kemalist değilim ama, Atatürk'ün kurduğu, hakkında onca destan yakılan Ankara'yı çöplüğe çeviren sözde Kemalistler hiç mi utanmıyor bundan! Kim bu çöplüğün horozu? Herhalde üç aydır para Ankaralının için greve giden işçiler değil... Onlar grevde ama, görevdekiler başkaları!..

"Pekiy öyleyse sana ne?" diyeceksiniz, değil mi? Ama unutmayın ki: Her çöpçü, devrimci olmasa bile, her devrimci biraz da çöpçüdür. Çöpe boğulmuş düzenleri Tarihin Çöplüğüne doğru süpürdükleri için...

HALKIN DİLİNDEN

"Şikayet"

Dünlerde Kahramanmaraş katliamının acısını yaşıyan ve "Biz halkız, halkın gözyaşları bizim yaşımız, acıları da öyle" diyerek bu faşist katliamları protesto için derslere girmeyen öğretmenlerimiz evvela teker teker görevlerinden alındılar, dövüldüler, sürüldüler. Arkasından TARİŞ'in faşistleştirilme girişimleriyle TARİŞ'te işçileri aç ve işsiz bırakma çabası içindeyken bugün ise demagoji ile halkın dikkatını başka noktalara çekmek istemektedir.

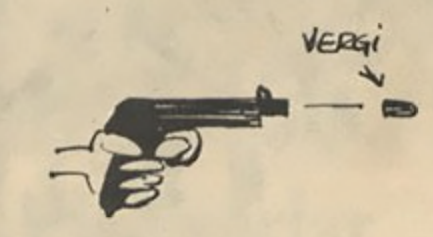

Görülüyor ki, bizi halk seçti diyenler, yabancı sermayenin temsilciliğini yaptıklarını yani halkın canını, malını yabancı sermayeye bir tepside içki sunan garson rahatlığı ile peşkeş çekiyorlar, bu durumu da saklamıyorlar, yüzleri de kızarmıyor.

Vergi yasaları halk düşünülerek çıkarılmamıştır. Amaç üretim ve sömürüde ekonomik sıkıntısı artan yerli sömürücülere - ve vampir misali halkın kanına susamış yabancı sermayenin emişini sunmaktan başka bir şey değildir.

Böyle peşkeş çekilirken işçilerin közleşmiş mücadelelerini köreltmek için asgari ücreti vergi dışı bırakarak mücadeleye kül serpip alt etmeyi düşünmektedirler.

Bizler Anadolu halkı anası, babası, bacısıyla tüm bu oyunları tıpkı bir film sahnesi seyreder gibi açık ve net görebiliyoruz, yazabiliyoruz artık. Sayın halk düşkünleri sizleri halka şikâyet ediyoruz. Bütün yaptıklarınız tüm çıplaklığı ile görülmektedir ve gerçek halkın refahının yine halkın birbiriyle kenetlenerek halk düşmanlarının karşısına kale gibi dikilmesi olduğunu anlamış bulunuyoruz.

KONYA YEŞİLDERE NAHİYESİ ADINA R.A.

Atamalar bir an önce yapılmalı

Bizler beş ay önce okulumuzu bitirerek gerekli işlemlerimizi tamamlayıp atama isteyen öğretmen adaylarıyız. Milli Eğitim Bakanı ve yetkililer bir kaç kez kamuoyuna atamaların tamamlandığını açıkladılar. Eğer tüm atamalar yapılsaydı bizler de atanmış olacaktık. Oysa kendi yandaşlarının tümü atanırken kendilerinden olmayan herkesi kıyıma uğratarak atamamışlardır. Açıklamalarında kamuoyunu yanıltmaktadırlar. Kamuoyuna kimlerin atamaları yapıldı. Ve kimlerin yapılmadı diye açıklamalıdırlar. O zaman olayın içyüzü ortaya çıkacaktır. Bugüne kadar hiç bir yurtseverin, devrimcinin, demokratın ve anti-faşistin atanması yapılmamıştır. Bizler bu güne kadar yapılan öğretmen kıyımını ve atamaları yapılmayarak gerçekleştirilen bu kıyımı şiddetle protesto ediyoruz. Atamaların bir an önce yapılmasını ve kıyıma uğrayan öğretmenlerin göreve başlamasını istiyoruz

ATAMALARI YAPILMAYAN DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER
BURSA

Okulumuzun faşistleştirilmesine seyirci kalmayacağız

Bizler Endüstri Meslek Lisesi devrimci öğrencileriyiz. Okulumuzun öğrencilerinin çoğu emekçi ailelerin çocuklarıdır. İşte bu yüzden tüm Türkiye'de olduğu gibi bizler de baskı vezorluklara rağmen öğrenimimizi sürdürmeye çalışıyoruz.

Kahraman Maraş olaylarını boykot için bir günlüğüne derse ara veren 6 öğretmenimizin açığa alınması bizi sonsuz üzmüştür. Yüzlerce insanı katledenler elleri kolları serbest dolaşırlarken, neden öldürenleri kınayan öğretmenlerimiz gözaltına alınıyor ve işten el çektiriliyor.

Okulumuz adeta sorunlar okuludur. Sorunlar, kurulduğu günden bu yana varola gelmiştir. Biz son birkaç yılki sorunlarımızdan örnekler vermek istiyoruz. Birincisi okulun ısınma sorunu. Okul idaresine bu konudaki dileklerimizi ve isteklerimizi daha önce bildirdiğimiz halde, sorunlarımız cevapsız kalıyor. İdare her seferinde şu cevabı veriyor.

"Çocuklar elimizden bir şey gelmiyor, aciziz"

Biz de boykotla sesimizi çıkarmaya çalıştık mı, bir çok arkadaşımız sorgusuz sualsiz göz altına alınıyor, işkencelere tabi tutuluyor.

Halkımızın bilmesini istediğimiz bir gerçek daha var. Tüm ilerici ve aydın öğretmenlerimizi görevinden alıp uzak yerlere sürüldü ve yerine azılı faşistler getirildi. Bu yolla okul idaresini faşistleştirme çabaları kısmende olsa gerçekleşmiştir.

Her faşist öğretmen sudan sebeplerle öğtencileri birbiri peşi sıra idareye veriyor ve istikballerimizle oynuyor. Gerekçelerin tümü faşist demagojilerle dolu, iftiralardan başka bir şey yok.

Fakat biz bu olanların hiçbirinden yılmayacağız ve korkmayacağız.

E.E.M.L.

Sakarya'daki kıyımdan bazı örnekler

Demirel'in azınlık hükümeti ile birlikte öğretmen kıyımı doruğa ulaştı. Sakarya'daki eğitimciler de bundan bol bol nasibini aldılar.Maraş olaylarını protesto eden öğretmen eylemini bahane ederek açığa almaları sürdürdüler.

Bazı yöneticileri açığa almak için, ileri sürdükleri gerekçeler kargaları bile güldürecek cinsinden. Örneğin, Merkez Atatürk İlkokulu Müdürü için Valiliğe yazılan gerekçe aynen şöyle:

"İlimiz Adapazarı Merkez Atatürk İlkokulu Müdürü Necmettin Arslan hakkında yürütülmekte olan soruşturmanın sihhatlı bir şekilde yürütülebilmesi için soruşturmanın neticelenmesine kadar 657 sayılı kanunun 137. ve 138. maddeleri gereğince görevinden uzaklaştırılmasına müsadelerinizi arzederim."

Maltepe İlkokulu Müdürü için de aynı gerekçe ileri sürülmüştür. Bu her iki okul müdürü de suçlarının ne olduğunu bilmemektedirler. Her ikisi de başarılı çalışmalar yapmışlardır. Yörelerince çok sevilmektedirler. Özellikle Atatürk İlkokulu Müdürü okuluna sınıf kitaplıkları kurarak, öğrencilerinin okumaları ve genel kültürlerinin artırılması için başarılı çalışmalar yapmıştır. "Suçum, olsa olsa okula bol çocuk kitabı almaktır" demektedir.

Sakarya Halk Eğitim Müdürü için 1978 yılında açılan ve sonuçlandırılan bir soruşturma tekrar gerekçe gösterilmiştir. Sakarya Halk Eğitimi Başkanı için de aynı işlem uygulanmıştır. Bu iki kamu görevlisi de sırf partizanhesaplarla görevlerinden uzaklaştırılmışlardır.

Arifiye Ölköğretmen Lisesi Müdürü için, öğretmen eylemi günü okulda afiş astığı iddia edilmiştir. Halbuki o günlerde böyle bir durumun olmadığını gösterir müdürün elinde yazılı belgeler vardır.

Sapanca İlköğretim Müdürünün açığa alınışı için gerekçe olarak müdürün, TÖS ve TÖB DER kurucusu olduğu öne sürülmüştür. Yıllardır öğretmenleri eyleme ittiği iddia edilmiştir.

Akyazı TÖB—DER Başkanı ve Halk Eğitim Müdürü, niçin açığa alındıklarını kendileri de bilmemektedirler.

Sapanca'da bir öğretmenin açığa alınışına gerekçe olarak Amerikan düşmanlığı yaptığı öne sürülmüştür.

Karasu İlköğretim Müdünün açığa alınma gerekçesinde şu iddialar ileri sürülmüştür:

"Vatandaşlar, meslektaşları arasında ayrı muamele yapmayı alışkanlık haline getirdiği, belli partilerle alenen işbirliğinde olduğu, TÖB—DER'li olanlara suhulet gösterdiği karşı görüşleri refize etmekten zevk duyduğu çevrede mesleki itibarını yitirdiğini ileri sürülen, Karasu İlçesi İlköğretim Müdürü Hüseyin Kır'ın 657 sayılı Kanunun 137. ve 138. maddeleri gereğince görevinden uzaklaştırılmasına, musadelerinizi arzederim".

Sakarya'da özellikle şoven duygular fazla çalışmakta. Akrabalara koltuk dağıtılmaktadır. Bunun en açık örneğini Sakarya Milli Eğitim Müdürü'nün göreve gelişinin ertesi günü öz kardeşini de Adapazarı İlköğretim Müdürlüğü'ne getirmesi olmuştur. Yönetime getirilenlerin yeteneğine bakılmamakta, şoven olmaları ön planda tutulmaktadır.

Ülkemiz öğretmenleri yıllardır bir uğraşının içersindedirler. Geçmiş yıllarda da zaman zaman eylemler yapmışlardır. Hem de bunun yakın tarihimizde somut örnekleri vardır. Ama hiç bir dönemde bugünkü Demirel azınlık hükümetinin izlediği düşmanlıkla karşılaşmamışlardır. Öğretmenin öldürülen insanların,öldürülmemeleri için bir günlük derse girmeyişini, bir takım insanlık duyguları içerisinde değerlendirilmesi gerekirken, onları açığa alarak, açlığa terk etmek veya meslekten ihraç etmek doğru bir hareket değildir. Demirel ve zihniyeti, bu koşullandırılmış düşüncelerinden mutlaka vazgeçmelidirler. Öğretmenlerine saygılı olmalıdırlar.

Sakarya'dan MT

Yeni Vergiler

Bizler, MKEK Gazifişek fabrikasında çalışan işçileriz. Maliye Bakanının vergilerle ilgili olarak televizyonda yaptığı konuşmalar, parababalarının basın ve TRT yoluyla halkı kandırma girişimleridir.

Bu yeni vergi düzenlemelerinin de halkı kandırma çabasından başka bir anlam ifade etmediği açıktır. Oysa ki, bizler şimdiye kadar ki deneyimlerimizden de gördük ki, vergi yasaları bizler, yani halk için işleniyor.

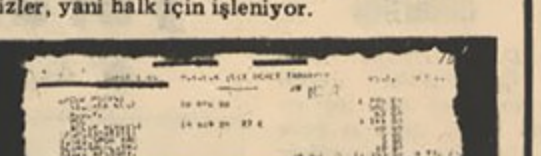

Bunu bordrolarımızla sergileyebiliriz. Bordrolarımızda, brüt olarak 19.997.96 lira aldığımız gösterilirken, şu kesintisi, bu kesintisi adı altında bir yığın kesintiyle elimize, 9.244,96 lira geçmektedir. Yani tam 10.733 lira kesilmektedir. Bunlardan 9 bin liranın üstünde gelir vergisi alınırken, 600 lira da Mali Denge Vergisi olarak kesilmektedir. Şimdi çıkacak olan yeni vergi yasası ile maaşın bir kısmından hiç vergi kesilmeyeceği söyleniyor. Ama bundan sonraki kalandan bunun kat kat daha fazlasının kesileceği de açıkça görülüyor.Anladığımız kadarıyla, adamlar bizi bordro mahkumu yapmak istiyorlar.

Bizim kurtuluşumuzun bu yollarla olmayacağını biliyoruz. Televizyonda ve basında parababalarının tavrı çok açık; az kazanandan az, çok kazanandan çok alacağız derken bugün bir sanayicinin, bir TIR işleten şirketin dahi bizim ayda verdiğimiz vergiyi bir yılda vermediklerini görüyoruz. Bunlar adaletsizliği ve düzenin bozukluğunu apaçık ortaya koyuyor. Çalışma Bakanının yaptığı açıklamaya göre, işe yeni giren bir işçi 22 bin lira net alacakmış. Bize sonuç olarak yine 9 bin lira civarında bir para verecekler, biz 15 bine de razıyız. Zaten daha fabrikadan çıkmadan devalüasyonlar ve zamlarla elimizden paramızın yarısı alınıyor. Önemli olan bize daha çok söz hakkı verilmesidir. İşçi sınıfının yönetime geçmeleriyle bu köhne düzenden kurtulacağımıza inanıyoruz.

MKE GAZİFİŞEK FABRİKASI İŞÇİLERİ

DÜŞÜNCE ALANI

TRT zor durumda

Yılmaz AYDIN

Türkiye'de süt içebilen çocuklar azınlıkta olduğu için basından ve seyirciden gelen uyarılar sonucunda TRT Televizyonu'nun "Uykudan Önce" adlı çocuk izlencesinden sunucu Ergun Uçucu'nun süt içtiği bölüm çıkarıldı. TRT Televizyonu sık sık yağ reklamı da yapar. Acaba "Piyasada yağ yok, ama TRT yağreklamı yapmaya devam ediyor. Yağ reklamları televizyondan kaldırılmalı." diye bir görüş ileriye sürülse, bu istek yerine getirilebilir mi? Hayır. Çünkü TRT yönetiminin yaptığı açıklamalardan anladığımıza göre reklamlardan radyolarımız 800 milyon ve televizyonumuz da 1 milyar 200 milyon lira kazanıyor. Böylece, bir Devlet kuruluşu olan TRT gelirinin en büyük ve çokgeniş bir payını radyo ve TV reklamlarından elde ederek gün geçtikçe "özel radyo ve TV" durumuna dönüşüyor. Türkiye'de "özel televizyon'un kuruluşuna karşı çıkmadan önce, TRT'nin radyo ve TV reklam gelirine dayanan ve güvenen bir uygulama içine düşmesine karşı çıkmak gerekir.

Yine basınımızda yer alan açıklamalardan öğrendiğimize göre TRT zor durumda. Yanlılık örnekleri her gün gazetelerde belirtilen haber bültenlerinden, güncel açık oturumlardan ve diğer haber izlencelerinden ötürü mü? Yine hayır. TRT yönetimi yanlılığın bozulduğunu kanıtlayan örneklerin kurumu zor durumda bıraktığına inanmıyor. TRT yöneticilerinin gazetelerde yer alan demeçlerinden radyolarınızın ve televizyonumuzun salt parasal bakımdan zor durumda olduğuna inanıldığını öğreniyoruz. Personelin aylıklarını ödeyemeyecek, hatta yabancı dizilere döviz veremeyecek düzeye gelinmiş. Bu nedenle de TRT gelirini artırmak için her yola başvurmaya kararlı. İlk akla gelen çare de, TRT'nin özerklik döneminde bile düşünülmüş olan yoldan başkası değil: TV reklamlarından daha çok yararlanmak. Bir başka anlatımla, TRT'yi adamakıllı "özel radyo ve televizyona dönüştürerek yayımlardaki yanlılığı toptan piyasa çıkarlarına bağlamanın ötesinde bir önlem düşünülemiyor. Ekonomik bakımdan piyasaya bu denli bağımlı olan bir TRT'nin siyasal yansızlık sağlaması elbette olanaksızdır.

"Personelin aylıklarını ve yabancı dizilerin dövizlerini kurtarırsa, radyo ve TV reklamlarının artırılması kurtarır" düşüncesi yıllardan beri özellikle TV yayınlarının uzatılmasına neden olmadı mı? Eğlence izlencelerinin büyük bir çoğunluğunun içeriğini şarkı ve plak piyasası etkilemiyor mu? Çok eskiden beri gördüğümuz gibi, şarkılı izlencelere "Halk gazinolara gidemiyor. Bu nedenle gazino dekorunu ve havasını biz onun evine radyo ve televizyon izlenceleri ile götürmeliyiz" biçimindeki yayım politikası egemen değil mi? Özellikle son yıllarda ve günlerde ülkenin gerçek sorunlarını yansıtan izlenceler ve sanatçılar niçin yasaklanıyor? Öte yanda, koltuk pazarlıkçısı Cengiz Taşer 'in reklamların çocuklar üzerindeki kötü etkilerini belirten bir TV izlencesini yasaklayarak TRT'nin en büyük ve önemli gelir kaynağına zarar gelmesin diye nasıl uğraştığını da unutmadık. Bugün de TV reklam filmleri de çocuk oyuncuların görünmesinin ancak sınırlı ölçüde yasaklanmış olmasına karşın, özellikle AP azınlık hükümetinin döneminde TRT Televizyonu'nda yer alan çiklet reklamlarında yetişkin oyuncuların çocuk kılığına girerek rol aldıkları ve böylece de reklamlarda çocuk sömürüsüne devam edildiği görülmektedir. Bir yandan arabesk müziği yasaklayan TRT: öte yandan Arabesk müziğin havasını taşıyan bir parçayı bestecilere ısmarlayarak, baştan aşağı bir uluslararası piyasa olayı durumunda ki Eurevision Şarkı Yarışması'na olağanüstü masraflar yaparak niçin katılıyor? En sonunda da, yine basındaki açıklamalardan öğrendiğimize göre, TV haber bültenlerinin içine reklam filmlerinin koyulması niçin düşünülüyor?

Piyasaya ekonomik bakımdan bu denli sıkı bağlarla bağlanmakta bir sakınca görmeyen bir radyo ve TV kurumundan siyasal yansızlık beklemek boşunadır. Muhalefet partileri istedikleri değin TRT'nin siyasal yansızlığı bozulduğundan yakınsınlar, gelirinin çok büyük bir çoğunluğunu reklamlardan sağlayan radyolarımızdan ve televizyonumuzdan daha başka bir davranış beklememiz haksızlık olur. TRT'nin bugünkü yayımlarını bu muhalefet partilerinin çok yakından izlemeleri ya da görüntü bantlarına kayıt ederek ilerde TRT yönetimi aleyhinde kullanmayı düşünmeleri hiç bir işe yaramayacaktır. Çünkü gizli "özel radyo ve TV", artık kamu tüzel kişiliğini ve yansızlığını çoktan yitirmiş olan TRT'nin içinde kurulmuş bulunuyor. Kısaca bir kez daha yineleyelim: Ekonomik bağımsızlığını ve yansızlığını, gerekenden çok fazla sürelerle radyo ve TV yayımlarına alınan reklamlardan ötürü yitiren ve bu radyo ve TV reklam yayımlarında en küçük bir kısıtlayıcı kural uygulamayan TRT'nin bir Devlet kuruluşu gibi çalışması olanaksızdır.

Ne var ki, günümüzde TRT'nin siyasal yansızlığını sağlamak üzere bir de "iyi niyet toplatıları" yapılıyor, siyasal partilerin temsilcileri ile TRT yinetimi buluşuyor, Anayasa'nın ve diğer ilgili yasaların TRT'nin yansızlığını saptayan maddeleri yorumlanıyor ve hatta yeni yasaların çıkarılması öngörülerek radyo ve televizyonun partiler karşısındaki yansızlığının daha belirli olarak ortava çıkarılması isteniyor. Ayrıca, bazılarının yasal olduğu ileriye sürülen yansızlık ilkeleri üzerinde de duruluyor. yıllardan beri. TRT ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasal partilerin haberini verirmiş, küçük siyasal partilerin haberleri ise ancak bu partilerin kongreleri yapıldığı zaman kamuoyuna duyurulurmuş.

Önce şu noktayı belirtmek gerekir: TRT salt siyasal partilere karşı yansızlık sağlamakla yükümlü olamaz. TRT gerçek yansızlığa dinleyicisine ve seyircisine tüm olayları ve görüşleri yan tutmadan yansıtarak erişmelidir. Eğer yansızlık konusunda öncelik salt grubu bulunan siyasal partilere verilirse, bugünkü eksik uygulama ortaya çıkar. Önce grubu bulunan her partinin sözcülerinin demeçleri arasında bir denge kurularak hepsinin sözüne ve olaylarına, ister haber değeri olsun, ister olmasın, "eşit" oranda yer verilir. Böylece de radyo ve TV haberlerinden siyasal partilerin eşit olarak, ama gereksiz yere yararlandıkları görülür. Nitekim bu yanlış uygulama, TRT'nin dinleyici ve seyirciyi rahatsız etmesine yol açmış ve haber bültenlerinin gereksiz yapay haberlerle dolması tüm uyarılara ve verilen sözlere karşın engellenememiştir. Hem ne demek bu "Salt grubu bulunan partilerin haberleri yayımlanabilir" sözü? Böyle bir görüş grubu bulunmayan,ama haber değeri olan bir başka partinin sözünün ya da olayının yasaklanmasından başka bir uygulama değildir. Nitekim, bu gün grubu hatta Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsilcisi bulunmayan partilerin sesi ve görüşleri, seçim konuşmalarının dışında, TRT'den bir türlü verilmemekte ve dolayısıyla da bir çeşit "yasak" uygulanmaktadır. Değişen bir toplum olan ülkemizde bu gibi partilerin solda yer almaları da, bu "yasağı" uygulayanların işine geliyor elbette. TRT ilerdeki bir tarihte gelirinin en büyük ve önemli payını reklamlardan elde etmekten kurtarılmalı ve yansızlık ilkelerini yenidne gözden geçirerek olayları seyircisine ve dinleyicisine yan tutmadan yansıtabilecek mesleksel bir düzeye çıkarılmalıdır.

TRT'nin kuruluşundan bugüne değin radyo ve TV haberlerinde salt "haber değeri" taşıyan olayların radyodan ve televizyondan verilişi üzerinde durulsaydı, gereksiz yere "denge kurmak" ve "eşitlik sağlamak" gibi ilkel alışkanlıklar TRT Haber Merkezi'nin uygulamalarına yerleşmezdi. Grubu olsun ya da olmasın tüm siyasal partilerin ve temsilcilerinin ancak "haber değeri"-

(Devamı 7. Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

14 MART

1971 Mersin'de Çukobirlik Nebati Yağ ve Sabun Fabrikasında çalışan Birleşik Gıda–İş Sendikası üyesi 154 işçi greve başladı.

972 Osmanlı Bankası Ankara Şubelerinde Tez Büro–İş Sendikası grev kararı aldı.

1974 İzmir Korsini işyerinde Basın–İş Sendikasının sürdürdüğü toplu İş sözleşmesinin, anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, işçiler greve başladı.

Madeni İnşaat Türk Anonim Şirketinde (MİTAŞ) 280 işçi tarafından başlatılan grevde 4 işçi temsilcisi tutuklandı.

DÜNYA GÖZÜYLE

İran'da İsrail parmağı

Türkkaya ATAÖV

Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliği olayı ve Afganistan'daki gelişmeler üstüne yapılagelen tartışma, bizim de bir parçası olduğumuz Orta Doğu bölgesindeki bazı öteki gerçekleri geçici olarak ama herhalde tehlikeli biçimde ikinci plana itti. Bölgedeki en temel çatışmanın nedeni olan İsrail hakkında değerlendirme yazılarına ülkemizde ve dünya basınında son günlerde daha az raslanır oldu. Oysa, askeri saldırılar da dahil olmak üzere, bölgemizde türlü yollardan bunalımlar yaratmış olan İsrail'in hele İran'daki gelişmelerden sonra durgun kalacağı düşünülemez. İsrail, Tahrandaki resmi temsilcilerinin sınır-dışı edilmesinden sonra büyükelçilik bindası olarak kullandığı yapının, bu kez Filistin Kurtuluş Örgütüne ayrılmasıyla büyükbir köprübaşı kaybetmiş, önceleri Şah rejiminden gelen petrolden olmuş, üstelik Ayetullah Humeyni Siyonizme karşı kararlı bir savaşım vereceğini de ilan etmiştir. Bu durumda, İsrail, kuşkusuz, İran olaylarını sarsılan çıkarlarına hizmet edecek biçimde etkilemekten geri kalmayacaktır.

İran Devrimi Amerika'yı olduğu kadar İsrail'i de hazırlıksız yakaladı. Ama bu ikisi için ilk günlerin sersemliği geçti sayılır. Bu ikisi de muhalefet akımlarından, ayrılıkçılardan, hatta terörcü gruplardan kendi amaçları için yararlanmak üzere gerekenleri yapma hazırlığı içindedir. Şah'ın yakınları olan Ardeşir Zahidi, eski SAVAK generali Sabati, Humeyni'yi eleştirmede Sedat ile bir kez daha birleşen Begin ile oğlu öldürüldüğünde bütün servetini intikam için kullanacağını dünyaya açıklayan Prenses Eşref'in boş durmadıkları düşünülmelidir. Bazı eski SAVAK ajanları, Şah'ın koruyucu polislerinden bir kısmı ve öteki Humeyni-aleyhtarı kimselerden oluşan yeni komando birliği acaba nerede eğitim görüyor?

İsrail Genel Kurmay Başkanı Eitan ve geçen 10 Aralıkta KaraKuvvetlerinin başına gelen General Tal bu birliklerin muhtemel yararını herhalde küçüksemiyorlar. Bu iki general de çatışmalı bölgelere paraşütçü birliklerinin ulaştırılması konusunda uzman oldukları Batı yayınlarında yazılagelmiştir. Bu birliklerin, dolaylı ya da dolaysız, İsrail desteğiyle İran'ın güneyinde Kuzistan bölgesindeki petrol alanlarındaya da çevredeki başka petrol merkezlerinde kullanılması bölgedeki bunalımı arttırdıktan başka, dünya barışını da yeni tehlikeli meceralara sokar. Biz bölgede istikrar isteyen ve savaşa karşı bir devlet olarak,böylesine muhtemel bir eğilimin ne denli açmazlarla dolu olduğuna zamanında dikkati çekmek zorundayız. Hele İran'ı "yeni bir Lübnan" durumuna sokma çabaları, bu bölge halklarına, uzun vadede neler kazandıracağı birçok soru işaretleriyle dolu bir konudur.Bu denli düşüncelerden çıkacak büyük yangınların Humeyni rejimini düşüreceği hesaplanıyorsa, o yangının daha nereleri saracağı, işe büyük devletlerin de fiilen karışması sonucu tüm dünyanın kendini hangi sıcak ortamda bulacağı kestirilebilir.

Ne var ki, güney İran petrol bölgesindeki bazı sabotaj olayları bu kuşkuların yersiz olmadığını, yabancı müdahalelerinin ilk başlangıçlarının maalesef görüldüğünü ortaya koyuyor. Amerika'nın bu denli girişimlerden kendi için yararlar umarken İsrail gibi bölgede kendini ilgili gören bir devletin yardımını sağlaması bizim onaylayabileceğimiz bir tasarı olamaz. Türkiye Orta Doğu'nun ayrılmaz ve önemli bir parçasıdır. İran Devrimine karşı bu denli tepkilere karşı çıkmamız bölge barışı ve kendi çıkarlarımız için gereklidir.

Carter'la Alman-Amerikan ilişkilerini ve uluslararası durumu görüşen,

Schmidt ABD dış politikasını 'ilkel' olarak niteledi

- Alman Başbakanı, Amerika'nın Afganistan konusundaki yaklaşımının soruna çözüm getirmek yerine, çözüm yollarını kapamak ve zorlaştırmak olduğunu belirtti
- Alınan ekonomik kararlarda dünya barısının dikkate alınmadığını vurgulayan Schmidt, bunların kısa vadeye yönelik olduğunu, "ilerinin görülemediğini" söyledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Helmut Schmidt'in Amerika gezisi üzerine ileri sürülen eleştiriler ve görüşlerde bu gezinin kısmen başarılı olduğu savunuluyor. Schmidt New York Times gazetesi ile yaptığı bir görüşmede Amerikan seçim kampanyasının bu ülkenin dış politikasını etkilediğini, bu doğrultuda alınan kararların tutarsız olduğunu söyledi.

Federal Almanya Başkanı Helmut Schmidt, New York Times gazetesine yaptığı açıklamada, Sovyetler Birliği'ni "cezalandırmanın" Afganistan sorununu verimsiz bir çözülmez bir yola sokmak olacağını söyledi. Bunun da tehlikeli olabileceğini sözlerine ekledi.

Schmidt, ittifakların benzer amaçlar güttüğünü, ama farklı çıkarlara hizmet ettiğini, bu nedenle zaman zaman ayrılıkların çıkabileceğini, oysa bu ayrılıkların haber ajansları ve yayın organları tarafından yanlış anlaşıldığını ve yanlış yola gitmesine neden olduğunu belirtti. Düşüncelerini şöyle ifade etti.: "Avrupa Amerika tarafından anlaşılmak istiyor, ama Amerika Avrupa'yı anlamak için yeteri kadar dikkat göstermiyor"

Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa arasında gerçek bir birliktelik varsaymanın bir hata olacağını vurgulayan Schmidt, her iki kesimin tarihsel ve coğrafi olarak belli ayrılıkları olduğunu ve bu sorunların farklı çözümlerini bulduklarını, özellikle Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerinde bunun açıkça somutlandığını belirtti.

Herhangi bir saldırı tehlikesi karşısında Avrupa'nın savunma mekanizması üzerine sorulan bir soruya, Batı Almanya'nın 60 milyon nüfusu ile kuvvetli bir ülke olduğunu söyleyerek cevap veren Schmidt, sınır bölgelerinde 6.000 nükleer silahlarının hazır bulunduğunu ve bunların herhangi bir Sovyet Nükleer saldırısına karşı kullanılacağını söyledi. Sovyetler ile Washington arasında çıkan herhangi bir anlaşmazlığın Avrupa sınır devletlerini yakından ilgilendirdiğini ve bu konuda Amerika Birleşik Devletlerinin bu ince ve önemli noktaya dikkat etmediğini ve doğru davranamadığını vurguladı.

Washington'un bazen "ileriyi göremez" olduğunu belirten Schmidt, Carter'ın aldığı tutarsız kararların, Küba, İsrail ve Birleşmiş Milletlerin diğer üyeleri üzerinde olumsuz etkiler yapmasını eleştirdi. Bu konuda Amerika ile aralarında ayrılıklar olduğuna değinerek bunları açıklamasının gereği olmadığını söyledi. Washington'un bazen onlar için bir "sürpriz" olduğunu da belirtti.

Dünyadaki barışın ve özgürlüğün gelişmesi ve savunulması için hür ülkelerin yeni fikirlere ve politikalarla olaylara yaklaşması gerektiğini bunların başında da Amerika Birleşik devletlerinin geldiğini vurguladı.

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, son Amerikan gezisi sırasında Carter'la dünya dengesi konusunu değerlendirdi.

Sovyet basınına göre Schmidt Washington'un görüşlerini benimsedi

MOSKOVA(ANKA—DPA)

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in geçen hafta Washington'a yaptığı ziyaretle ilgili eleştirilerin Sovyet basınında arttığı görüldü.

Pravda Gazetesi'nde yer alan bir yorumda, Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in en önemli konularda Washington doğrultusunda bir tutum aldığı kaydedildi.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin Yayın Organı Pravda Gazetesi'nin tanınmış yorumcularından Yuri Şukov tarafından kaleme alınan yazıda Schmidt'in ziyaretinin sonunda yayınlanan ortak bildiriye rağmen Federal Alman Başbakanı'nın Washington'un görüşlerini benimsediğinin açık olduğu ifade edildi.

Yorumda, Schmidt'in Washington'dan gelen baskılara her geçen gün daha çok boyun eğdiği, Carter yönetiminin amaçlarını desteklemekzorunda kaldığı kaydedildi.

ABD'DE ÖNSEÇİMLER SÜRERKEN

Carter ve Reagan eyalet seçimlerinde başta gidiyor

- Georgia, Ablahama ve Florida eyaletlerinde Carter ve Reagan, Kennedy ve Bush'ı ezici bir farkla geçtiler.
- Güney Karolina'da ilk etabı tamamlanan önseçime Cumhuriyetçiler, Bağımsızlar ve Demokratlar katıldı, Cumhuriyetçiler büyük başarı sağladı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşik Amerika'nın üç güney eyaletinde yapılan ön seçimlerde Başkan Carter ve Ronald Reagen ezici bir çoğunluk sağladı.

Oyların büyük bir kısmının sayımının tamamlandığı Florida'da, Demokratik Parti adayı Başkan Carter rakibi Edward Kennedy karşısında yüzde 16'ya karşı %68 lik bir ilerleme kaydetti. Cumhuriyetçi parti adayı Ronald Reagen ise yine aynı partiden rakibi George Bush'un aldığı yüzde 31 oya karşılık, yüzde 55'lik bir çoğunluk sağladı.

Bu arada Georgia eyaletinde Carter, Kennedy'e yüzde 7'lik oy oranına karşı yüzde 33 oranında bir oy topladı. Reagen ise Bush'a karşı yüzde 77 oranında bir artış sağladı. Ablahama'da Kennedy oyların yüzde 12'sini alırken, Carter yüzde 32'sini, Reagen'de Bush'a karşı yüzde 70'ini aldılar.

Güney Karolina eyaletinde, bir milyon seçmen sayısına karşılık, demokratların, bağımsızların ve Cumhuriyetçilerin katıldığı seçimin ilk etabında Cumhuriyetçilerin ezici bir çoğunlukla kazandıkları bildirildi.

Bilindiği gibi bundan önce yapılan Maine eyaletindeki seçimlerde de Carter Kennedy'yi, Reagan'da Bush'ı geride bırakmıştı.

Alman tekelleri Mısır'da yatırım yapacak

- Büyük yatırımlara girişecek Batı Alman Firmaları halen 25 yatırım projesi ile ilgileniyorlar.

KAHİRE(ANKA)

Dünyaca ünlü birçok büyük yatırımcı Batı Alman firmasının Mısır'da yatırım yapacağı bildirildi.

Batı Alman Ekonomi Bakanı Otto Graf Lamstroff'un bir Mısır gazetesine verdiği bilgilere göre, Mısır'da büyük yatırımlara girişecek Batı Alman firmaları halen 25 yatırım projesi ile ilgileniyorlar.

Bu projelere ilişkin görüşmelerden bir bölümü tamamlanmış, bir bölümü ise tamamlanmak üzere.

Lamstroff'un demecine göre Siemens firması bir Mısır firmasıyla ortaklaşa Kahire'nin kuzeyinde elektronik fabrikası kuracak. Bu proje için 30 milyon mark yatırım yapılacak.

Dünya ülkelerine hızla yayılan Volkswagen ise yılda 10 bin araba üretecek bir montaj tesisi kuracak. Mısır'da yatırım yapacak diğer firmalar, genellikle, traktör üretimi ve maden işleme yatırımları ile ilgileniyor.

Öte yandan, Daimler Benz firmasından bir yetkili, Daimler Benz'in, Mısırlı bir şirket ile ortaklaşa olarak, Mısır'da büyük bir ağır kamyon üretim tesisi kuracağını bildirdi. Kurulacak tesisler 1981 sonunda üretime geçecek ve tam kapasitede yılda 5 bin kamyon üretecek.

Batı Alman Sanayi Federasyonu Başkanı Profesör Folf Rodenstock, Batı Alman firmalarının, Mısır'ın yeni yabancı sermaye yasasını oldukça yeterli ve liberal bulduklarını, ancak Mısır'da çıkartılan bürokratik engellerden birçok Federal Alman firmasının şikayetçi olduğununu belirtti.

Humeyni'nin oğlu Ahmed Humeyni Amerikan Büyükelçiliğinde İran Devriminin birinci yıldönümünde Amerikalı rehinelerle görüşürken.

Rehineler sorununun Mayıs ayında ele alınacağını söyleyen

Beni-Sadr: "İşgalci öğrenciler Tudeh'in etkisindeler"

- HUMEYNİ, 14 MART'TA YAPILACAK PARLAMENTO SEÇİMLERİNDE: İRAN HALKININ KULLANACAKLARI OYLARLA "SUÇLU BİRLEŞİK AMERİKA'NIN ÜMİDİNİ KIRMALARINI İSTEDİ.

TAHRAN(A.A)

İran Devlet Başkanı Beni Sadr, Amerikan Elçiliğinde işgali sürdüren öğrencilerin, Sovyet yanlısı bazı güçlerden etkilendiklerini söyledi. "Maalesef bu öğrenciler, İran'ın uluslararası alanda yalnız kalması için çaba harcayan Sovyet yanlısı bazı güçlerin (Tudeh Komünist Partisi) etkisi altında kalmaktadırlar" dedi.

Beni Sadr, Fransız Le Monde gazetesine verdiği demeçte, rehineler sorununun ancak Mayıs ayında İran Meclisinde ele alınabileceğini söyledi, o tarihten önce rehinelerin serbest bırakılmalarının sözkonusu olmayacağını belirtti.

Le Monde gazetesi ayrıca, Beni Sadr'ın Devrim Konseyi Üyelerini de suçladığını, Şah Komisyonunun Amerikalı rehineleri görmesi konusunda Devrim Konseyi'nin zayıf ve kararsız kaldığını söyledi.

İran Devrim lideri Humeyni de Pars Ajansına verdiği demecinde, 14 Mart'ta yapılacak parlamento seçimlerinde, İran halkının kullanacakları oylarla "suçlu Birleşik Amerika"nın ümidini kırmalarını istedi. Bilindiği gibi, Humeyni, Amerikalı rehinelerin bırakılması sorununu Parlamento'nun kararına bırakıldığını açıklamıştı.

İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, rehineler konusunda iyimser olduğunu, er veya geç militan öğrencilerin Devrim Konseyi'nin kararlarını kabul edeceklerini söyledi.

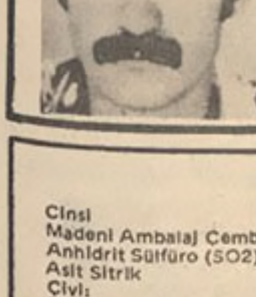

Mustafa ÇAMLIBEL

(1952 - ....)

Halkımızın özgürlük, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde 14 Mart 1979'da katledildi.

Anısı yaşıyor ve mücadelemize ışık tutuyor.

ARKADAŞLARI

Demokrat: 956

NURHAN DÜLGER
1958

Ben ölürsem başka yiğit
yok mu ki
Bir ölümde bir NURHAN'a
çok mu ki

ANISINI DEVRİMCİ YOLUMUZDA YÜKSELEN MÜCADELEMİZDE YAŞATACAĞIZ

ARTVİNLİ
DEVRİMCİLER

TEKEL GENEL MODORLOĞONDEN

Cinsi	Miktarı	Geçici Teminatı TL	Tarihi	Günü	Saati
Madeni Ambalaj Çemberi	35 ton	26.250.—TL	4.1980	Cuma	10.30
Anhidrit Sülfüro (SO2)	18 ton	12.420.—TL	4.4.1980	Cuma	14.00
Asit Sitrik	250 kg	900.—TL	4.4.1980	Cuma	15.00
Çivi:					
50'lik	1.500 kg	1.912.50	7.4.1980	Pazartesi	10.30
54'lük	1.500 kg	2.103.75	"	"	..
Selofan (Tabaka)	80.000 tabaka	9.600.—TL	7.4.1980	Pazartesi	14.00
Şişe Yıkama Maddesi (Deterjan)	25 ton	69.975.—TL	29.4.1980	Salı	10.30

1-Yukarda cinsleri, miktarları, geçici teminatları yazılı bulunan malzemeler hizalarındaki tarih, gün ve saatlerde İstanbul-Cibalideki Merkez Satınalma Komisyonunda iç piyasadan pazarlıkla satın alınacaktır.

2-Şartnameleri Komisyondan bedelsiz olarak alınabilir.

3-Şişe Yıkama Maddesi ihalesine iştirak edecek olan firmalar 28.3.1980 günü çalışma saati bitimine kadar 250 kg. nümune deterjanı İstanbul Bira Fabrikasına verecekler ve Genel Müdürlükçe teşkil edilecek bir heyet marifetiyle yapılacak tecrübeyi müteakip tanzim edilen raporlar fabrikaca ihaleden en az beş gün önce Bira Fabrikalar Şubesine gönderilecek ve müsbet raporu alan firmalara Bira Fabrikalar Şubesince ihaleden en geç üç gün evvel İhaleye İştirak Belgesi verilecektir. Belge alamayanlar ihaleye katılamazlar.

4-Geçici ihalenin yapıldığı tarihte ilgilisi bu işlere ait damga vergisini idare veznesine nakden yatıracaktır.

5-İsteklilerin geçici teminat makbuzu ve diğer gerekli belgeleri ile birlikte anılan günve saatlerde Satınalma Komisyonuna başvurmaları duyurulur.

(Basın - 12131) - 965

YİTİK

Ordu pazarı giriş kartımı yitirdim.
Geçersizdir.

Oğuzhan ÖZDEMİR

Demokrat: 966

Salvador radyosunda haberlere sansür konuldu

SAN SALVADOR(AFP)

Salvador'da Cunta radyo istasyonlarından verilen haber pragramlarını yasakladı. 9 Mart'ta alınan bu karar nedeniyle Adalet Bakanı bir açıklama yaparak, bu sayede gerillaların ve "teröristlerin" reklamının yapılmasının engeleneceğini bildirdi. Bu arada yabancı haber ajansları, polisin bir okula saldırarak 2 kişinin ölümüne neden olduklarını ve Salvador Pis—koposunun bu konuda yaptığı açıklamanın basına verilmesinin yasaklandığını bildirdiler.

EKONOMİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri:

Çalışma barışının sağlanamaması hür siyasi rejimi tehlikeye düşürecek

- Genel grev de dahil, her türlü yasa dışı davranışın müsamaha gösterilmeksizin cezalandırılmasını isteyen İbrahimoğlu; kıdem tazminatının yalnız Türk sanayicileri için değil, yabancı sermaye bakımından da sakıncalar doğurduğunu belirtti

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, çalışma barışının sağlanması için bazı kesimlerin en küçük gayreti bile göstermeyişinin hür siyasi rejimi tehlikeye düşürecek ölçüye ulaşmak üzere olduğunu ileri sürerek, "genel grev başta olmak üzere anarşiye hizmet eden her türlü yasa dışı davranışın en küçük bir müsamaha gösterilmeksizin cezalandırılması şarttır" dedi.

TİSK tarafından yayınlanan aylık İşveren Dergisinde yer alan 'Günün Ekonomik ve Sosyal Tedbirleri" adlı yazısında, İbrahimoğlu, getirilen tedbirlerle Türk sanayileşme modelinin ithal ikamesi yerine, dışa açılan ve dünya piyasalarına hitab eden bir hüviyete yönlendirildiğini söyledi. İbrahimoğlu, tedbirleri "zaruri" ve "ülke yararını her türlü politik mülazahanın üzerine çıkaran tedbirler" olarak nitelerken, tamamlayıcı yasa ve uygulamalara ihtiyaç duyduklarını belirtti. Toplu sözleşmelerde tutarlı bir ücret politikasının izlenmediğini, kıdem tazminatının ise yalnız Türk sanayicileri için değil, yabancı sermaye bakımından da sakıncalar doğurduğunu öne süren TİSK Genel Sekreteri, bu iki konunun vakit kaybedilmeden kalıcı çözümlere kavuşturulmasını istedi.

Daha sonra genel grev konusuna değinen İbrahimoğlu, çalışma hayatının en önemli sorununun iş disiplininin kalmayışı olduğunu savundu. Bazı işkollarında direnişlerin olağan davranışlar haline geldiğini belirten İbrahimoğlu yazısını şöyle sürdürdü:

"Çalışma barışının sağlanması için bazı kesimlerin en küçük gayreti bile göstermeyişi, hür siyasi rejimi tehlikeye düşürecek ölçüye ulaşmak üzeredir. Genel grev başta olmak üzere her türlü yasa dışı davranışın en küçük bir müsamaha gösterilmeksizin cezalandırılması şarttır."

Devletin iç borçları artış gösterdi

ANKARA (ANKA)

Devletin iç borçları, 1979 mali yılının ilk 11 ayında 31.5 milyar lira artarak, ocak ayı sonunda 255 milyar 974 milyon liraya ulaştı. Buna göre, mali yılın bitimine bir ay kala iç borçlardaki artış oranı yüzde 14'ü buldu.

Bu borçlanmaların 195.7 milyar lirasını bütçeden ödenecek borçlar 69.3 milyar liralık bölümü ise bütçe dışı kamu kesimi tahvilleri oluşturmakta.

Edinilen bilgilere göre, iç borçlardaki büyüme önemli ölçüde tahvil ihtiyacından doğan borçlardaki artıştan etkilendi. Mali yıl başında 69.6 milyar lira düzeyinde bulunan tahvil ihracından doğan borçlar 11 aylık dönemde 33 milyar lira çoğalarak 192.8 milyar liraya çıktı.

GÖSTERGE

Demirel ve Hukuk Devleti

Arslan Başer KAFAOĞLU

Adalet Partisi bu Anayasa'ya düşman değilse bile karşıdır. Bunu Anayasa oylamasında 1961 de radyolardan açıkça beyan etmiş ve bu Anayasa'ya "kırmızı"oy verilmesini en yetkililerinin ağzından öğrenmiştir. Bir siyasal parti olarak bu onların hakkıydı. Bu nedenle şöylece yazıp geçelim. Ama Adalet Partisi bu Anayasa'nın getirdiği ve bir de getirilmesi buyruklarını verdiği düzene de karşıdır. Nereden belli? En azından, "AP, DP'nin devamı değil ta kendisidir" dediğinden. DP denilen parti yargı erkinin bağımsızlığını çiğnemiştir. DP işçiye ne toplu sözleşme ne de grev hakkı vermeyi düşünmemiş bunu ileri sürenleri suçlamış bir partidir.DP devlet radyosunu kendi borazanı yapmıştır ve böylece özerk TRT istemlerine gülüp geçmiş ve onunla alay etmiştir. Demirel işte böyle bir partinin verasetine sahip çıkan bir partinin Genel Başkanıdır. Baştan beri Anayasal düzene karşı olmuş ve bunu açık açık anlatmış bir partidir, AP. Demirel her şeyden söz edebilir, bu anayasal düzeni partisinin ve kendisinin benimsediğini söyleyemez.

Demirel zihniyetini Anayasa'ya aykırı yasalar çıkartarak bir daha , bir daha kanıtlamıştır. Anayasa'ya aykırı olarak bütçe ve devlet olanaklarını yağma eden bir 933 sayılı yasayı çıkarmıştır. Anayasa Mahkemesi bunu geri çevirmiştir. DİSK'i ortadan kaldırmak için Sendikalar Yasası'na el atmıştır ve ülke çapında bir kıyımla işçiyi kışkırtmıştır. Anayasa Mahkemesinin geri çevirdiği yasanın ve bu yasayı çıkaran kendi hükümetinin sorumluluk payından hiç söz etmemektedir. Yine Demirel Başbakan iken çıkarılan yasa ile "para ile diploma dağıtan" eğitim kurumları açtırmış, Anayasa Mahkemesi kararı ile Demirel hükümetinin ve AP'nin getirdiği bu yasa da Anayasa'ya aykırı ilan edilmiştir. Yani Demirel Anayasa'yı ihmalde birçok kez sabıka kaydı, fişi olan bir siyasidir.

İşte siyasal geçmişi böyle olan Demirel,şimdi bu Anayasa'yı TV'de yayınlanan son basın toplantısında özellikle bu toplantının son gününde birkaç kez yine hiçe saymıştır. Bunları birkaç örnekle anlatalım:

1) Af Yasası'nın kapsamını genişleten CHP değil Anayasa Mahkemesidir. Anayasa Mahkemesi bu genişletmeyi yaparken "eşitlik" ilkesinden hareket etmiştir. Demirel,Anayasa Mahkemesi'nin ölçütlerini eleştirmekle yargının bağımsızlığını ve buradan giderek Anayasamızın temeli olan "Hukuk Devleti" ilkelerini hiçe saymaktadır. Burada denilebilir ki, affın kapsamını genişletme davalarını CHP açmadı mı? Bunun iki yanıtı vardır. Birincisi gerçekten CHP bir hukuk ilkesinin Anayasa Mahkemesi'nce saptanmasına aracı olmuşsa bu onun için övünç kaynağı olmalıdır.İkincisi de başvurular CHP tarafından değil, hükümlüler tarafından yapılmıştır.

Aslında Demirel, CHP'yi perdeleyip Anayasa Mahkemesi'ne eleştiri ve kınama yöneltmektedir.

2) Demirel şunu anlamayı istemiyor: Adalete yansıyan konularda siyasal kişiler, hele bir başbakan lehte , aleyhte bir yorumda bulunamaz. Demokratik hukuk devletinin en temel ilkelerinden biri budur. Ancak Demirel buna hiç dikkat etmez, etmiyor. TÖB—DER yöneticileri mahkemedeyken, onlar aleyhine ve mahkemelere baskı oluşturacak biçimde beyanlarda bulunur. Son basın toplantısı bunu kanıtları ile doludur. Adana'da bazı polisler bazı eylemlerde bulunmuşlardır ve iş mahkemeye kalmıştır. Demirel davaları görülen bu yurttaşları kamuoyunda suçlayan, mahkemeleri etki altında bulunduran beyanlarıyla hukuk devleti ilkelerini bir kez daha çiğnemiştir.

3) Demirel yasadışı hükümet tasarruflarını bozan Danıştay'dan da gocunmaktadır. Bunu her vesile ile söylemektedirler.

Böylece Demirel Anayasamızın hukuk devleti ilkeleri ile başının hoş olmadığını her vesileyle ilan etmektedir. Ayrıca hukuk devleti yasalarını kasten savsaklamaktadır. Bunu yaparken de geçmişte kibeyanlarıile bağdaşmayacak şekilde, "Türk Silahlı Kuvvetlerine övgü yağdırmaktadır. Oysa geçmişte orduya karşı 200 bin sivili silahlandırmak fikrinin bulucusu (kâşifi) yine kendisidir. Aklınca Anayasa değişikliğine karşı çıkanlara, "bakın bazı çevrelerle aram ne kadar iyi" diye gözdağı vermektedir. Konuyu sürdüreceğiz..

GÜNÜN GÖZLEMİ

Büyük grev dalgası ve Oleyis Sendikası

Demirtaş CEYHUN

Süleyman Demirel'in hemen bütün yabancı sermaye çevrelerince alkışlanan, "büyük bir cesaret" diye gösterilen, halen kapitalist Batının bile terkettiği ilkel liberalist politikası ilk meyvasını vermeğe başladı. Grevler bütün yurda dalga dalga yayılıyor.

Bilmem dikkatinizi çekti mi? Tarihimizin en büyük devalüasyonuyla paramızın değeri yarı yarıya düşürülüp, bütün fiyatlar altmış başını gitmiş, enflasyon (çok sevdikleri deyimle) üç haneli rakamlara ulaşmışken, işçilerimizin bu devalüasyon öncesi başlamış toplu sözleşme görüşmelerindeki rakamları yeniden gözden geçirmek istemeleri üzerine, sanki kıyamet koptu. Tekstil Sendikası 30 bin işçilik bir grevi göze almak zorunda kaldı.Tek Gıda-İş Sendikası'nın genel merkeziyle Adana Şubesi birbirine girdi grev konusunda. Maden-İş'in grevleri ha bugün ha yarın başlıyor. Oleyis zaten nicedir birçok işyerinde grevde. Ve işin asıl ilginç yanı işverenlerin bu grevler hakkındaki demeçleri: "Grevler siyasaldır" diyorlar. Bu korkunç enflasyon karşısında birazcık hak istemek, baylara göre suç. Tamamen ekonomik amaçlı bu grevlerin, esasta ekonomik amaçlı olmayıp, siyasal amaçlı grevler olduğunu söyleyerek, kamuoyunu aldatmağa çalışıyorlar. Akılları sıra işçilerle, öteki emekçi kesimleri karşı karşıya getirecekler.

Bir yandan, KİT kuruluşlarının faşistleştirilmesi girişimleri, öte yandan özgürlükleri kısıtlama... Geçen gün gazeteye gidince şaşırdım kaldım gerçekten. Bizim Işık Yurtçu'nun odasındaki pano "Demokrat" yazarlarına gönderilmiş, üstü pembe renkli resmi damga pullarıyla süslü çağrılarla dolmuştu. İstanbul Basın Savcılığı bir dolu soruşturma açmış. Baktım, bana da piyango vurmuş. Birazdan, "Demokrat"ta çıkmış bir yazım için Basın Savcılığının önüne, ifade vermeğe gideceğim. Suçum, Tariş İşçilerine selam göndermek, köşemden.

Ne garip... İnsanın basireti bağlandı mı, demek tam bağlanıyor. Baksanıza, bugüne dek bizde de, öteki azgelişmiş ülkelerde de kim bilir kaç kez uygulanmış ama fiyaskoyla sonuçlanmış, ilkel kapitalist yöntemlerle kalkınılabileceği safsatasıyla birlikte, hemen gene özgürlükleri kısıtlama, faşizan bir dikta kurabilme özlemleri kabardı. Ağa babaları da aynı sevdaya düşmüş, ama sonuçta kelleyi vermişti. Şu yakın geçmişi olsun anımsamazlar mı yarabbi?.. Devrimci yazarları basın savcıları aracılığıyla korkutmağa, sindirmeğe çalışmak öylesine gerilerde kaldı ki oysa...

Tabii amaç, bu tür farfaralarla ülkeyi tozdan dumandan göz gözü görmez kılmak. Hani atalarımız "Kurt bulanık havayı sever" demişler ya... O hesap olsa gerek.

Elime Oleyis Sendikası'nın 1978 yılında yayımladığı iki broşür geçti. MC iktidarlarının, Emekli Sandığı'ndaki ve onun kuruluşları olan turistik işletmelerdeki yağmayı anlatıyor. Örnekleriyle sergiliyor. Hilton Oteli'nin 1976 yılındaki toplam kârı neymiş, biliyor musunuz? İnanılır şey değil gerçekten. 135 bin dolar. Ve daha ilginci, aynı Hilton Oteli'nin 1976 yılında yurt dışına verdiği ilanların bedeli ise 150 bin dolar. Kârından fazla . Gene Hilton'un aynı yıl içinde çalıştırdığı yabancı işçilere ödediği para da 257 bin dolar. Emekli Sandığı ile Hilton International Co. şirketi arasındaki kira mukavelesinde Şirketin Amerika'daki merkez bürosunun masraflarından İstanbul Hilton Oteli hesaplarına her hangi bir pay düşülemiyeceği açık açık yazılmış olduğu halde, İstanbul Hilton'un merkez ofise masraf payı olarak ödediği para ise 3,5 milyonun üstünde.Tek kelime ile KORKUNÇ!..

Hele hele bu otellerle ilgili "Tenzilat ve İkram Yönetmeliği" var ki akıllara durgunluk verir. Bütün bakanlar, parlamento üyeleri, eski milletvekilleri, onların hısım akrabaları, konukları, daha niceleri, alavere dalaverelerle bu otellerden % 25, % 50 indirimlerle yararlanıyorlar. Hatta bazıları bedava yararlanıyorlar. Otellerin bütün finansmanını ise, bir milyonun üstündeki memurlardan kesilen emeklilik ödentileri karşılıyor. Kısacası beylerin keyf çatmaları için, memurlar para ödüyorlar her ay.

Genç bir gazeteci arkadaşın yerinde olsam, KİT'lerin yönetimindeki kişilerin adlarını, niteliklerini, aldıkları ücretleri saptardım. Bu tür yan çıkarlarının neler olduğunu araştırırdım ve kamuoyuna açıklardım.

Süleyman Demirel'in, KİT için de serbest piyasa ekonomisinin geçerli olduğunu söylemesinin altında meğer neler gizliymiş. Örneğin KİT Yöneticilerine, ürettikleri malların ve hizmetlerin fiyatlarını istedikleri gibi düzenleme yetkisi veriyor, ama "İkram Yönetmeliği"ni kaldırmayı aklının ucundan bile geçirmiyor. Ve tabii bugün hiç bir memurun bir aylık ücretiyle Hilton'da bir gece dahi konaklayabilmesi mümkün değil.

Oleyis Sendikası yöneticilerinin dedikleri gibi, durum tam yağma Hasan'ın böreği. Belki de görmüşsünüzdür. Daha önce MC iktidarlarınca Emekli Sandığı Yönetim Kurulu üyeliğine atanan ve şimdi Milli Eğitim Bakanlığı yapan Orhan Cemal Fersoy, gazetelerde açıklandı, Emekli Sandığı'nın Ankara'daki Stad Otel'de geceliği 200 liraya kalıyormuş. Yani ayda topu topu 6 bin lira veriyor. Yakıtı, aydınla-

(Devamı 7. Sayfada)

● *"Polis ilçedeki tüm ilericilere, devrimcilere savaş açmış gibi davranmakta, ve tüm gençlerin ötesinde kasaba halkına baskı uygulamaktadır"*

● *"Eğitim kurumlarının yöneticileri asılsız gerekçelerle görevlerinden alınırken, özellikle öğretmenler içinde de geniş bir sürgün girişimi sürdürülmektedir"*

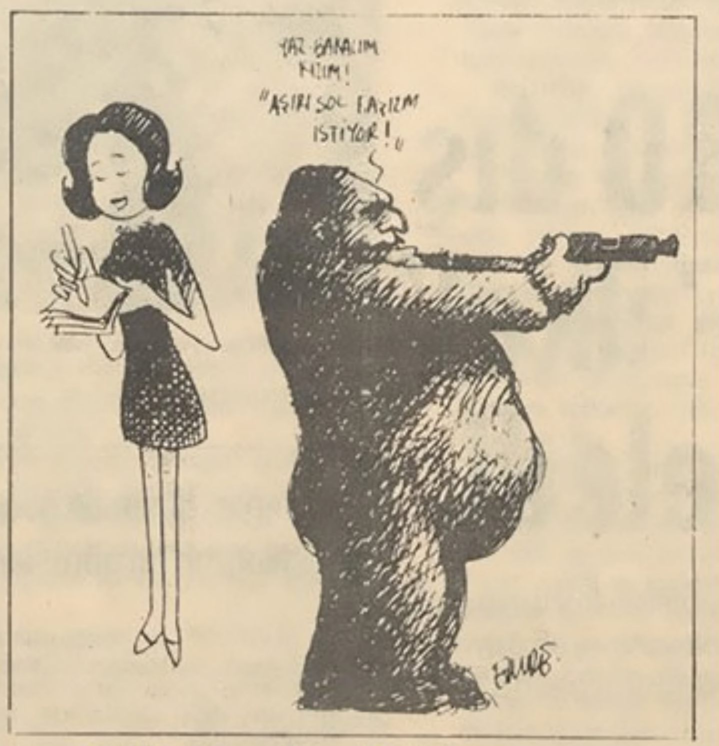
YAZ BAKALIM KIZIM!
"AŞIRI SOL FAŞİZM İSTİYOR!"
TURHAN

Ordu CHP Milletvekili Ertuğrul Günay, Ünye'deki faşist terör hakkında açıklama yaptı

"Polisler, Gestapo gibi davranıyor!.."

ANKARA (DEMOKRAT)

Ordu CHP Milletvekili Ertuğrul Günay, Ünye ilçesinde faşist baskı ve terörün devlet gücüyle egemen kılınmaya çalışıldığını, işkence görenlerin sayısının 40'a ulaştığını belirterek, "yakında batıp gidecek olan bu hükümetten sonra kimse bize gereğinden daha çok öfkeli ve acımasız olmaya zorlamamalıdır" dedi.

Günay, Ordu'ya bağlı Ünye ilçesindeki faşist baskı ve teröre ilişkin dün verdiği demeçte, hasta yatağında olanların bile dövüldüğünü kaydederek, şunları söyledi:

"İlçenin çeşitli yerlerinde yoğunlaşan baskı ve kıyımlar, son günlerde artan biçimde Ordu ilinin bazı ilçelerinde de sergilenmektedir. Eğitim kurumlarının ve öteki kurumların yöneticileri asılsız gerekçelerle görevlerinden alınırlarken, özellikle öğretmenler içinde de geniş bir sürgün girişimi sürdürülmektedir.

Öte yandan, sağcı baskılar ve terör devlet gücüyle egemen kılınmaya çalışılmakta, bazı ilçelerde güvenlik mensupları hemen tümü ile sağcı militanlar gibi davranmaktadırlar.

Örneğin, Ünye'de polis ilçedeki tüm CHP'lilere, ilericilere, devrimcilere savaş açmış gibi davranmakta, gençlerin ötesinde esnafa ve tüm kasaba halkına baskı uygulamaktadır. Ünye'de son 15-20 gün içinde polis karakolunda dayak yediğini belirten, doktor raporu alanların sayısı 40'a yaklaşmıştır. Bunların arasında evinde hasta yatarken, yada tahliye olduğu cezaevinden çıkarken yolda yakalanıp nedeni belli olmadan dövülenler ve sonra savcı önüne bile çıkarılmadan bırakılanlar vardır. Polis kent içinde bazı yörelerin sağcı militanlarca ele geçirilmesine destek olmayı amaçlamakta ve bunun içinde Gestapo yöntemleri uygulamaya çalışmaktadır.

Ülkemizin başka yörelerinde de görülen acı verici olayların buralarda da yaşanmaması için yetkilileri uyarmayı gerekli ve zorunlu sayıyorum. Böylesine hukuk dışı uygulamaların sürmesine en kısa zamanda son vermelidirler. Tüm yöneticiler ve kamu görevlileri akıllarını başlarına almalıdırlar. Ve zaten herkesi canından bezdirmiş olan bu yokluk, pahalılık batağında yakında batıp gidecek olan bu hükümetten sonra kimse bizi gereğinden daha çok öfkeli ve acımasız olmaya zorlamamalıdır."

●●●

Viranşehir köylüleri baskınlardan yakınıyor

DİYARBAKIR (DEMOKRAT)

Viranşehir'e bağlı Sire, Karatepe, Pızö, Barut, Erbit ve Kefirreş köylerine son günlerde sık sık baskın düzenlendiği ve halka eziyet yapıldığı öne sürüldü. Suriye'ye hayvan kaçırıldığı gerekçesiyle düzenlenen baskınlar sırasında kendilerine kaçakçılık suçunun zorla kabul ettirilmeye çalışıldığını belirten köylüler, "Bu tür baskılardan artık bezdik" şeklinde konuştular.

Tek geçim kaynaklarının hayvancılık olduğunu, ancak bunların da tüccarlarca, yok pahasına ellerinden alındığını söyleyen köylüler, çaresiz kaldıkları için bazen hayvan götürdüklerini ve karşılığında bir kaç kilo çay aldıklarını, ancak bu durumdan kendilerinin değil bu ortamı yaratanların sorumlu olduğunu savundular.

Güneydoğu'da güvenlik kuvvetlerine yardımcı olan muhtarlara silah taşıma ruhsatı veriliyor

DİYARBAKIR (THA)

Güneydoğu Anadolu bölgesinde Güvenlik Kuvvetlerine yardımcı olacak tüm muhtarlara silah taşıma ruhsatının verileceği açıklandı.

Türkiye Muhtarlar Federasyonu Güneydoğu Bölge Başkanı Aziz Erdem, "bölgede asayişin sağlanmasında muhtarlara önemli görevlerin düştüğüne" işaret ederek, "bu konuda Güvenlik Kuvvetlerine yardımcı olacak muhtarlara bundan böyle silah taşıma ruhsatı verileceğini" belirtti. Aziz Erdem, konu ile ilgili İçişleri Bakanlığına yapılan başvurunun olumlu karşılandığını Diyarbakır bölgesinde 40 muhtarın durumlarının incelendikten sonra silah taşıma ruhsatı alabileceğini de söyledi.

Can güvenliği olmayan 200 öğrenci Konya Sağlık Kolejini terketti

ANKARA (DEMOKRAT)

Konya Sağlık Koleji'nde okuyan 240 öğrenciden 200'ü okulu terketti. Öğrenciler can güvenliklerinin olmadığını, okul içinde ve karakollarda sürekli faşistler tarafından dövüldüklerini iddia ettiler. Bu öğrenciler Van Sağlık Koleji'nden buraya aktarılmıştı. Bilindiği gibi, Van Sağlık Koleji İstiklal Marşı Söylenmediği ve Kürtçe eğitim yapıldığı gerekçeleriyle 12 Aralık 1979 tarihinde kapatılmış, öğrencileri Konya'ya gönderilmişti. Öğrenciler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun 8 Mart 1980 günü Konya'ya geldiğinde, "Sizleri adam etmek için buraya getirdik" dediğini iddia ettiler.

TEK GES-İŞ sendikası: TES-İŞ 45 bin enerji işçisini sattı

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Sendikası Genel Sekreteri Tümer Tuna önceki gün yaptığı yazılı açıklamada, Türk-İş'e bağlı Tes-İş Sendikası'nın geçtiğimiz günlerde imzaladığı işkolu sözleşmesi ile 45 bin işçinin sosyal haklarını sattığını belirtti.

Günün koşulları karşısında enerji işçilerinin çok zor ekonomik koşullar altında kaldığını ifade eden Tuna, "İşkolu sözleşmesi ile, pahalılık ve yoksulluğun ezdiği işçilerin kazanılmış haklarını dahi yoketmeyi ve bunalımın faturasını işçi ve emekçilere ödetmeye çalışan hakim sınıfların amaçlarının gerçekleşmesi için Tes-İş üzerine düşeni yapmıştır."dedi.

Yetki sorununun henüz çözümlenemediği bir dönemde

Seydişehir Alüminyum Tesislerine 1100 işçi alınacak

● MADEN-İŞ 15.BÖLGE TEMSİLCİSİ GÜRSOY,"İKTİDAR 1. VE 2.MC DÖNEMLERİNDE FAŞİSTLEŞTİREMEDİĞİ FABRİKAYI YENİDEN FAŞİSTLEŞTİRMEYİ DENEYECEKTİR."

SEYDİŞEHİR (DEMOKRAT)

Seydişehir Alüminyum Tesislerine istihdam fazlası olmasına rağmen 1100 yeni işçi alınacağı öğrenildi. Bu arada eskiden aynı işyerinde çalışıp, askerden yeni dönen işçilerin alınmasına dün başlandı.

Konuyla ilgili olarak Demokrat'a bir açıklama yapan Maden—İş 15 inci Bölge Temsilcisi Baykal Gürsoy Maden—İş ile MHP eğilimli Türk Metal Sendikası arasında yetki sorununun henüz çözülmediği bir dönemde alınacak 1100 işçinin bu dengeyi etkileyeceğini söyledi.

Baykal Gürsoy şöyle konuştu. "İşçi alımıyla ilgili karar Etibank Genel Müdürlüğünce verilmiştir. Öyle sanıyoruz ki iktidar 1'inci ve 2'inci MC dönemlerinde faşistleştiremediği fabrikayı yeniden faşistleştirmeye çalışacaktır. Ama Seydişehir işçileri ve Seydişehirli devrimciler buna izin vermeyecektir."

Bu arada Kadir Özdemir isimli devrimci bir işçinin önceki gün vardiya saatinde Refik Süslü önderliğindeki faşist bir grup tarafından dövülmesinden sonra Müessese Müdürü Rıfat Kont'un 28 Mayıs katliam girişimine katıldıkları için yargılanan ve serbest bırakıldıkları için fabrikada yeniden çalışmaya başlayan MHP eğilimli Türk Metal Sendikası üyeleriyle bir görüşme yapacağı bildirildi. Rıfat Kont'un Türk Metal üyeleriyle işyerinde iş ve can güvenliği konularını görüşeceği öğrenildi.

Öte yandan Seydişehir Alüminyum Tesisleride elektrolizden gelen sıvı Alüminyum'un beklettiği reverber fırınları 5 numara Fuel—Oil yerine 6 numara Fuel-Oil kullanılmasının yarattığı tıkanıklık sonucu donma tehlikesi geçirdi.

Fırınların donması halinde demontaj ve montaj gerekeceğini, bunun da üretimin durması ve milyonlarca liralık masraf demek olduğunu belirten ilgililer, bu duruma ülkede ki Fuel-Oil yokluğunun yol açtığını bildirdiler.

İşçi kendiliğinden fazla mesaiye kalamayacak

ANKARA(ANKA)

Yargıtay, fazla mesainin kabulü için, bu mesainin işverenin istek ve iradesiyle olması gerektiğini belirterek, "işçinin kendiliğinden işyerinde kalmasının fazla mesainin kabulünü gerektirmeyeceği" yolunda karar aldı.

Bu konuyla ilgili olarak, Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi'ne gelen davada davacı, fazla mesai parasının ödetilmesine Karar verilmesini istedi: mahkeme ise bu isteği hüküm altına aldı. Ancak, temyiz edilen mahkeme kararı Yargıtay'da davalı yararına bozuldu.

"ALIŞTIRMIŞLAR, CANIMIZ ÇIKSA DA İYİYİZ DERİZ"

Kebirliler zam değil yol, ve bir de sürgün-kıyım yerine bir senedir boş duran okullarına öğretmen istiyolar.

Kebirler yoksul köylüleri

"Öğretmen süreceklerine bir öğretmen versinler"

KİRAZ-İZMİR (HIDIR DURDU)

İzmir ilinin Kiraz ilçesine bağlı Ören köyünün bir mezrası var: KEBİRLER. İzmir'e 180, Kiraz'a 30 km. uzaklıkta. İğdeli köyüne kadar jiple (yol çamur değil ise minübüsle) gidiliyor. Sonrası ise yaya ..

Biz de yarı arabalı yarı yaya köye vardık. Köy kahvesine (aynı zamanda bakkalı ve akaryakıt satıcısı) selam diyerek girdik. Biraz sonra geldiğimizi duyan köylüler akın ettiler, kahveye. Hepsi de yoksul köylümüze has misafirperverlik ve dürüstlük içinde bizi karşıladılar.

Karşılıklı hoşbeşten sonra nasılsınız diye sorduk.

— "Nasıl olacağız? Alıştırmışlar bizi, canımız çıksa da iyiyiz diyoruz. Aslında iyi falan da değiliz."

Yolunuz elektriğiniz de yokmuş sizin diye söze başladık ki bir yaşlı amca sözümüzü kesti. "Bakın" dedi: "Bizim gibi gariban köylüleri sizin o saydığınız yol elektrik bulmaz. Bizi kim ve ne bulur bilir misiniz? Bizi 4 senede bir yalancılar bulur (onlar kendilerini bilirler), bizi zamlar bulur. Gazyağı bulmayız yakmağa akşam gün battımı yatarız. Uykumuz da gelmez. 4 kilometre yolumuz var onu dahi yapmıyorlar. Tütünümüz para etmez. Yumurtamız pazara gidemiyor. Sobamızda iki odun yakmak için bir dal meşe kessek ormancılar bizi kıstırır eşşeğimizi satılığa çıkarır."

Köy kurulduğundan beri sadece bir ilkokul yapılmış buraya. Ama bu yıl çocuklar okula gitmemişler hiç. Köylüler bu konuda şöyle diyorlar: "Öğretmenler bir günlük boykot yaptı diye kıyameti koparanlar acaba bize neden bir öğretmen göndermediler. 6 Mart 1980'e kadar okulumuzun kapısı açılmadı. Çocuklarımız öğretmen istiyor. Öğretmen süreceklerine bize öğretmen versinler."

Ege Tütün Üreticileri Sendikası Başkanı:

Tütün emekçileri gerçek kurtuluşun yolunu öğreniyor

İZMİR (DEMOKRAT)

Ege Tütün Üreticileri Sendikası (ETÜS) Genel Başkanı Süleyman Yıldız, "130 liradan açılan tütün piyasasında ortalama fiyat 70-80 lira arasında gerçekleşmiştir" dedi.

Yaptığı yazılı açıklamada iki çocuklu bir ailenin bir yılda 1000 ile 1200 kilo arasında tütün yetiştirebildiğini, bu şartlar altında tütün üreticilerinin 1980 yılı ürününü harçsız-borçsuz yetiştirip hazır etmelerinin olanaksız olduğunu belirten Yıldız daha sonra şunları söyledi.

"Yine geçen yıllarda olduğu gibi bu sene de kredi alabilmek, senet kırdırabilmek için bankaların kapıları aşındırılacak, kefil olabilecek nüfuzlu kişilerin ardından koşulacak vs. Ekonomik zulüm tüm varlığı ile üreticilerin belini bükecektir.

Tütün emekçileri yaşadıkları her piyasa döneminde gerçeğe biraz daha yaklaşmaktalar, gerçek kurtuluşun nasıl ve kimler tarafından sağlanacağını öğrenmekte,bu sömürü ve soygun düzenine kin ve nefretleri artmaktadır.

Tütün üreticilerinin mücadelesi bundan böyle daha güçlü ve kararlı olarak sürecektir."

Öte yandan Sılvan ve Bitlis bölgesi tütün üreticileri, tarım girdilerindeki artışların tütün üretim maliyetlerini artırdığını, buna karşın hükümetin Ege Bölgesinde üreticiye verdiği 131 lira baş fiyatın ancak masrafları karşılayabildiğini savundular. Tütün üreticileri, Doğu Ekici Tütün Piyasası'nın 140 lira baş fiyatla açılmasını isteyerek, aksi taktirde ürünlerini Tekel'e satmama eğiliminde olduklarını bildirdiler.

Makina Mühendisleri Odası 12 Mart'ın 9. yılında faşist zulmü lanetledi

ANKARA(DEMOKRAT)

Makina Mühendisleri Odası 12 Mart'ın 9. yılında zam, zulüm ve işkenceyi lanetledi ve emekçi kesimlerin mücadelesinin baskı, zulüm ve kanla boğulmak istendiğini bildirdi.

Makina Mühendisleri Odasınca dün yapılan yazılı açıklamada, IMF reçeteleriyle emekçi halkın yaşamının ekonomik cendereye alındığı, belirtilerek, "emekçi halkın örgütlü, ekonomik demokratik ve politik mücadelesi baskı, zulüm ve kanla boğulmak isteniyor" denildi.

Açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi.

"Bugün zammın, zulmün, işkencenin çok yoğunlaştığı, buna rağmen emekçi halkın mücadeleden yılmadığı bir ortamda yaşıyoruz.Makina Mühendisleri Odası olarak geçmişte olduğu gibi bugün de emekçi halkımızın yanında olduğumuzu bir kez daha tekrarlamakta fayda görüyoruz.

A.Ü. Diş Hekimliği öğrencileri: Okulumuz emekçi halka karşı bir üs haline getirilmek isteniyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri adına yapılan açıklamada "Beşevler emekçi halka karşı bir üs ve mevzi haline dönüştürülmek istenmektedir" denildi. Fakültenin faşistlerin karargahı haline sokulduğu belirtilen açıklamada okul idaresi "nemelazımcılıktan" vazgeçmeye çağrıldı.

A.Ü.Diş Hekimliği öğrencileri adına yapılan açıklamada öğrencilerin sürekli tehdit edildiği okulun ise devrimci öğrencilerin gurupla gidip geldiği diğer okullara saldırı üssü haline sokulduğu ifade edildi.

Okulun faşistlerin propaganda yeri haline getirildiği, devrimci öğrencilerin ölümle tehdit edildiği ancak tüm bu olanlar karşısında yönetimin sessiz kaldığı belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

"Bütün bunlara karşın yeni hükümet döneminde faşist baskılar daha da yoğunlaşmıştır. Dışarıdan getirilen faşist militanlar, okula yerleştirilen güya işçiler okulda forumlar düzenleyip, öğrencileri zorla katmaktadır. Okul içini faşist propaganda için en yoğun şekilde kullanırlarken, devrimci öğrencileri sindirme, o da olmazsa, öldüreceklerine dair tehditler savurmaktadırlar.

Bölgedeki faşistlerin karargahı haline sokulan okulumuzda okul dışından gelen faşist militanların alınmaması için şebeke kontrolu konulmasını istedik. İdare kabul eder görünmesine karşı, okulumuz yine faşistlerin karargahı durumunda Okulumuz yeni gerici hükümet tarafından kapatılan Gazi eğitim ve diğer devrimci öğrencilerin gittiği okullara bu dönemde de tam bir saldırı üssü olacaktır. Bunun için okul dışından getirilen silahlı faşist militanlar kesinlikle okula alınmamalıdır. Bunun için okul idaresini "nemelazımcılıktan" vazgeçmeğe çağırıyoruz."

Haniyet ÇELİK'i
(1960 - ....)

Amansız bir hastalık sonucu kaybettik. Anısı devrimci yoldaki mücadelemizde yaşayacak.

ŞAVŞAT, SÖĞÜTLÜ MAHALLESİ
DEVRİMCİ ANALARI
DEVRİMCİ BABALARI
DEVRİMCİ GENÇLERİ

(Demokrat: 963)

İLAN

DENİZCİLİK BANKASI TAO'DAN

Bankamız İşletme ve Tersaneler İhtiyacı olarak 35 Kalem MUHTELİF AMPUL Alınacaktır.

Son teklif verme tarihi 26.3.1980 olup, teklifler Karaköy Yeni Yolcu Salonu Kat 1'e verilecektir. Şartnamesi İKMAL MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ 27 Mayıs Han Kat 3 Bahçekapı / İstanbul adresinden temin edilebilir. Dosya No: 1980/1023

(Basın 12090) - 954

İLAN

39 kalem kuru gıda maddeleri ile yufka ve kadayıflar satın alınacaktır.

SSK SÜREYYAPAŞA GÖĞÜS HASTALIKLARI MERKEZİ BAŞHEKİMLİĞİNDEN

1- Merkezimizin bir yıllık ihtiyacı olan 39 kalem kuru gıda maddeleri ikinci defa 27.3.1980 perşembe günü saat 11.00'de yufka ve kadayıflarında aynı gün saat 14.00'de kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.
2- Yeteri kadar geçici teminatların kapalı zarfların ihale gün ve saatlerinden evvel komisyonumuza verilecektir.
3- İdari ve Evsaf şartnameleri her gün mesai saatleri içerisinde görülebilinir veya istenilebilir.
4- 39 kalem kuru gıda maddelerinin tamamına fiyat verecekleri gibi isteyen istedikleri kalemlere fiyat vermekte serbesttir.
5- Komisyonumuz ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine vermekte serbesttir.

(Basın - 12082) - 955

İstanbul'da devrimci bir genç öldürüldü

Hilvan'da 6 kişi öldürüldü

- SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI BİR BİLDİRİ YAYINLADI
- ZİLE'DE FAŞİSTLER ESNAFA BASKI YAPIYORLAR
- TEKSTİL SENDİKASI GENEL BAŞKANI BUDAK TUTUKLANDI
- FAŞİSTLER SAĞLIK KOLEJİ ÖĞRENCİLERİNE SALDIRDI
- İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- ADANA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

Urfa Hilvan karayolunda Hilvan Yem Fabrikasına ait servis otobüsünü durdurarak içindeki işçileri aşağıya indiren silahlı 4 kişi işçilerden bir kısmını ayırdıktan sonra ateş açtılar. Açılan ateş sonunda vurulan 7 kişiden 6 sının öldüğü bildirildi.

Olay önceki akşam 19.00 sıralarında meydana geldi. Urfa'dan Hilvan'a gitmekte olan Hilvan Yem Fabrikası servis otobüsü Urfa'ya 20 kilometre kala Akziyaret köyü yakınlarında sarı renkli bir otomobil tarafından durduruldu. Otomobil içinden çıkan ve ellerinde silahları bulunan 4 kişi işçilerden bir kısmını bir kenara ayırarak üzerlerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucu işçilerden Latif Işık, Hasan Kangal, Mehmet Zengin, Celal Demirkol, Mehmet Ali Fınga ve kimliği tespit edilemeyen bir kişi olay yerinde öldü. Ağır yaralanan Salih Işık adındaki işçi ise kaldırıldığı Urfa Devlet Hastanesinde kurtarılamayarak öldü.

Yetkililer olayın söz konusu yörede aileler veya aşiretler arasında bir takım çatışmaların devamı olabileceğini söylediler.

İSTANBUL'DA DEVRİMCİ BİR GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul Sefaköy'de bir genç jandarmalar tarafından vurularak ağır yaralandı. Olay yerinde bir süre yaralı olarak bekletilen gencin kan kaybından öldüğü bildirildi.

Sefaköy'de bulunan Canikoğlu nalbur dükkanının sahibi ile Nuran Dülger adındaki genç arasında bir tartışma çıktığı ve nalburun genci yakında bulunan jandarmalara göstererek şikayet ettiği bildirildi. Görgü tanıklarının ifadelerine göre jandarmalarla arasında kısa bir tartışma olduktan sonra Nuran, jandarmalar arasından sıyrılarak koşmaya başladı. Koşan gencin arkasından yetişen jandarmaların genci yakalayarak bir dipçik darbesiyle yere düşürdükleri ve üzerine ateş ettikleri öne sürüldü. Yere düştükten sonra vurularak ağır yaralanan gencin bir süre olay yerinde bekletildiği ve kan kaybından öldüğü bildirildi.

Öte yandan Sefaköy sakinleri ve görgü tanıkları, öldürülen gencin devrimci olduğunu, olaydan sonra ise ölen gencin yanında bulunan 3 arkadaşının ve hastaneye Nuran Dülger'i ziyarete giden 1 kişinin gözaltına alındıkları öne sürüldü.

- Okmeydanı Sosyal Sigortalar Hastanesinin yakınlarında Sıracevizlerde sağ görüşlü olduğu bildirilen Salih Bozkurt adındaki muhasebeci bindiği otobüsten bir kişi tarafından indirilerek üzerine ateş açıldı. Açılan ateş ile Salih Bozkurt olay yerinde öldü.

- DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası üyesi bir işçi vurularak öldürüldü. Mustafa Bellioğlu adındaki işçinin NETAŞ fabrikasında işçi olarak çalıştığı ve kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş ile vurulduğu hastaneye kaldırıldıktan sonra kurtarılamayarak öldüğü bildirildi.

ADANA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Zillidede mahallesinde set üstünde sağ görüşlü oldukları bildirilen Bayram Nuri Özyıldırım ile Mustafa Erkekoğlu adındaki iki kişi kimlikleri belirlenemeyen iki kişinin açtığı ateş ile vuruldular.

Bayram Nuri Yıldırım aldığı yaralarla olay yerinde öldü. Mustafa Erkekoğlu ise boynundan ağır yaralandı. Yaralının Numune Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ 39 SAYILI BİLDİRİSİ

Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 39 sayılı bildirisi: 3222 Sayılı Telsiz yasasının 5. maddesi gereğince ilgili bakanlıktan ruhsat almak suretiyle verici veya hem verici hem alıcı sabit veya araç üzerinde monteli telsiz cihaz ve tesisatını veya el telsiz cihazını bulunduran İstanbul ili içindeki tüm kamu ve özel kurum ile kuruluşlar sahip bulundukları bu cihaz ve tesisatın:

1-Kullanma amacını, cinsini, frekansını, gücünü miktarını bulunduğu yerleri bir beyanname halinde hazırlayacaklar bunu aldıkları ruhsatnamenin bir suretine ekleyerek en geç 25 Mart 1980 tarihinde bulunacak şekilde Sıkıyönetim Komutanlığına vereceklerdir.

İstanbul ili içinde verici veya hem verici hem alıcı telsiz cihazı imal eden özel kuruluşlar imal ettikleri cihazın tip, cins, frekans, güç ve nitelikleri ile imal kapasitelerini ve kimlere sattıklarını ihtiva eden bir bildirimi aynı tarihe kadar komutanlığa verecekler yeni bir talimata kadar satışını durduracaklardır.

Yasaya göre ruhsat verilmesi caiz olmayan kişi ve kuruluşlar ile ruhsat alma imkanına sahip oldukları halde ruhsat almadan ellerinde verici veya hem verici hem alıcı telsiz cihazı ve tesisatı bulunan kişiler ve kuruluşlar en geç 28 Mart 1980 akşamına kadar bu cihazlarını Sıkıyönetim Komutanlığı karargahı idari şube müdürlüğüne belge karşılığı teslim edeceklerdir.

ZİLE'DE FAŞİSTLER ESNAFA BASKI YAPIYORLAR

Zile Kaymakanı Selahattin Alanya'dan alınan bilgiye göre Türkçü İntikam Tugayı adlı faşist örgüte mensup kişilerin esnafı işyerlerini kapatmaya zorladıkları belirlendi. Bunun üzerine ilçedeki güvenlik önlemlerinin artırıldığı ve Kaymakam Selahattin Alanya'nın esnaftan zorbaların yakalanması için yardım istediği bildirildi.

- Öte yandan Zile'de bir süre önce iki kişinin ölümü 12 kişinin de yaralanması ile sonuçlanan olaylarla ilgili oldukları gerekçesiyle gözaltına alınan 22 kişiden 6'sının tutuklandığı öğrenildi. Bu arada olaylar nedeniyle bir süre için kapatılan okullarda öğretimin de başladığı bildirildi.

İZMİR EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE 3 YENİ ŞUBE MÜDÜRÜ ATANDI

İzmir Emniyet Müdürlüğüne 3 yeni şube Müdürü atandı. Emniyet Müdürü ve Emniyet Amiri rütbesindeki görevlilerin önümüzdeki hafta başında yeni görevlerine başlayacakları bildirildi. Öte yandan Gürçeşme ile Bornova polis okulu müdürlüklerine de Adem Şakar ile Erdem Barut'un getirildikleri öğrenildi.

TEKSTİL SENDİKASI BAŞKANI BUDAK TUTUKLANDI

Tariş Çiğli İplik Fabrikası işçilerini direnişe teşvik ettiği gerekçesiyle hakkında bir süre önce gıyabi tutuklama kararı alınan DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak İzmir'de yakalanarak cezaevine gönderildi.

Lastik-İş Sendikası İzmir Şubesinden güvenlik kuvvetleri tarafından alınan Rıdvan Budak'ın Karşıyaka Cumhuriyet Savcılığına götürüldüğü, savcının da gıyabi tutuklama kararını ''vicahiye'' çevirerek Budak'ı tutukladığı bildirildi. Budak polislerin nezaretinde İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'na ordan da askeri cezaevine gönderildi.

ORDU'DA ORMAN MUHAFAZA MEMURUNUN TABANCASI ALINDI

Ordu'nun Gülköy ilçesinin Gürgentepe bucağı orman muhafaza memurunun tabancasının alındığı bildirildi.

Gürgentepe bucağı orman muhafaza memuru Musa Kahraman'ın devrimci öğrencilere silah çektiği belirtildi. Öğrenciler de silah çeken muhafaza memurunun elinden tabancayı olarak ilçe jandarma karakoluna teslim ettiler. Yapılan araştırmalar sonucu tabancanın orman idaresinin demirbaş eşyası olduğu anlaşıldı. Yetkililer olayla ilgili görülen 4 kişinin mahkemeye sevkedildiklerini ve yargılanmalarına tutuksuz olarak devam edileceğini söylediler.

KONYA KARAMAN'DA ÇATIŞMA

Konya'nın Karaman ilçesinde birinci istasyon caddesinde faşistler ile devrimciler arasında çatışma çıktığı bildirildi.

Meydana gelen olaylarda 3 öğrencinin çeşitli yerlerinden yaralandıkları ve ayakta tedavi gördükleri belirtildi. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin daha sonra 10 öğrenciyi gözaltına aldıkları ve olayla ilgili olarak soruşturmanın başlatıldığı bildirildi.

ANKARA SAĞLIK KOLEJİNE SALDIRILDI.

Bir grup faşist Yenişehir Sağlık Kolejinde öğrencilere saldırdı. Olaylardan sonra gözaltına alınan 176 öğrenciden 47'si tutuklandı.

Akşam saatlerinde gruplar halinde okula giden Yenişehir Sağlık Koleji yatılı öğrencilerine faşistlerin saldırdığı, halkın da ilerici öğrencilere destek olması ile saldırganların kovalandığı bildirildi.

Daha sonra faşistlerin tekrar okul öğrencilerine silahlı bir saldırı yaptıkları öğrenildi. Olay yerine gelen polislerin de havaya ateş ettikleri olayda, biri kurşunla olmak üzere 8 öğrencinin yaralandığı öğrenildi. Olaylardan sonra tutuklanan 47 öğrenciden 26'sının sağ görüşlü olduğu bildirildi.

GAZİANTEP'TE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRENCİ YARALANDI

Gaziantep Eğitim Enstitüsünde okuduğu ve sağ görüşlü olduğu bildirilen Mustafa Tüzen adındaki öğrenci okula gitmek üzere Şenyurt semtindeki evinden çıkarken kimlikleri tespit edilemeyen iki kişinin açtığı ateş ile yaralandı. Mustafa Tüzen'in Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

DİYARBAKIR'DA BİR GENÇ ÖLÜ OLARAK BULUNDU

Hazro ilçesinin Göksu köyünden 1 ay önce ayrılan Haydar Işık adındaki genç Darköprü civarında ölü olarak bulundu.

1 ay önce ilçe merkezine gitmek üzere evinden ayrılan ve bir daha kendisinden haber alınamayan Haydar Işık'ın tabanca ile göğsünden vurularak öldürüldüğü saptandı. Hazro Cumhuriyet Savcılığı olayla ilgili soruşturmasını sürdürüyor. Olayın siyasi yönü olup olmadığı araştırılıyor.

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı

MENZELET BARAJI VE HES TESİSLERİ İNŞAATI

DUYURU

1- DSİ XX. Bölge Müdürlüğü hudutları dahilinde K. Maraş İli'nin 26 km. kuzeybatısında Ceyhan Nehri üzerinde sulama ve enerji üretmek amacıyla inşa edilecek 4x30=120 MW kurulu gücündeki ''Menzelet Barajı ve HES Tesisleri İnşaatı„işi, bu işi yapmağa muktedir Türk Müteahhitleri arasında (TEKLİF İSTEME) usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.

2- İşe genel olarak baraj ile santral binası ve ilgili tesisleri ile aşağıdaki üniteleri kapsamaktadır.

a) Baraj Gövdesi. 425 m. kret uzunluğunda temelden 156.5 m. yükseklikte kil çekirdekli kaya dolgu tipindedir.

b) Derivasyon Tüneli: Sağ sahilde 10.00 m. iç çapında dairesel kesitle 708 m. boyundadır.

c) Sulama Tüneli. Sol sahilde 5.00 m. iç çapında atnalı ve dairesel kesitli 335 m. boyundadır.

d) Kuvvet Tüneli: Sağ sahilde 6.20 m iç çapında dairesel kesitli ve kısmen çelik kaplamalı 313 m. boyundadır.

e) Dolusavak: Sağ sahilde önden alışlı ve kapaklı tipte 45.00 m. kret uzunluğundadır.

İşin kazı,dolgu ve ilgili nakliyeler toplamı 9.150.000 m3, yeraltı kazıları 122.000 m3, beton ve betonarme hacmi ise 146.000 m3'tür.

3 İhaleye iştirak etmek isteyenlerin aşağıdaki belgeler ve bir dilekçe ile 28 Mart 1980 cuma günü saat (17.00)'ye kadar DSİ Genel Müdürlüğü Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı'na baş vurmaları gerekmektedir.

a) Müteahhitlik Karnesi: 5 Eylül 1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazete'nin 33. sayfasında yayınlanan, ''Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerine katılma yönetmenliği„ şartlarına uygun olarak alınmış (A) Grubundan (Her miktarda) Müteahhitlik Karnesi.

İstekli firma grubu olduğu takdirde Pilot Firma'nın (A) grubundan (Her miktarda) karneye sahip olması gerekmektedir.

a -1) Yapılacak başvurularda, yukarıdaki şartlara uygun müteahhitlik karnesinin sureti konulduğu taktirde karne aslınında müracaat bitim tarihinden evvel DSİ Barajlar ve Hidroelektrik Santrallar Dairesi Başkanlığı'nda yetkili bir kişiye gösterilmesi ve bu hususun müracaat evraklarına kaydettirilmesi gereklidir.

b - YAPI ARAÇLARI BİLDİRİSİ:

b.1) Bu iş için, asgari (Liste 1)'de yazılı ekipmanlar zamanında ve işler vaziyette iş yerinde bulunması gerekmektedir.

İstekli ''Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliğinin Madde 3 (b) yapı araçları bildirisi (Örnek No: 1)'e uygun olarak , (Liste 1)'de yazılı ekipmanları zamanında iş yerinde bulundurulabileceğini tevsik eden liste ve belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

LİSTE NO: 1

..........Kompresör (Toplam 3000 cfm kapasiteli)

4 Adet	Dozer (D8 veya muadili)
6 "	Yükleyici (2.5 Yd 3.lük)
2 "	Yükleyici (1.5 Yd.3'lük.)
2 "	Greyder
....	Jeneratör (Toplam 1000 KVA)
4 "	Transmixer (Beheri 4-6 m3'lük)
2 "	Beton pompası (Beheri 25 m3/Sa)
2 "	Ekskavatör (Shovel) 2.5 Yd 3.lük.
1 "	Ekskavatör (Dragline) 1.5 Yd.3.lük
3 "	Vagon Drill (Beheri 10 m3 /Dak)
1 "	Agrega yıkama-eleme tesisi (100 ton/Sa)
2 "	Otomatik tartı esasına göre çalışan beton karma tesisi. (Beheri 50 m3/Sa)
2 "	Keçiayağı silindir. (Baraj tipi çekicisi ile beraber)
2 "	Vibrasyonlu silindir. (Asgari 8 ton statik ağırlıkta)
1 "	Lastik tekerlekli yol silindiri (Asgari 35 ton statik ağırlıkta)
2 "	Arazöz (Beheri 10 ton)
....	Damperli kamyon (Toplam kapasite 1000 ton)

b II) İstekli (b-1) fıkrasına göre bildirilmesi lüzumlu ekipmanlardan olmak üzere, asgari (Liste No: 2)'de yazılı ekipmanların isteklinin halen kendi malı olduğunu ve amortisman müddetlerini doldurmamış olduğunu tevsik eden ekipman faturalarının noterden tastikli suretlerini ve amortisman defterinde kayıtlı olduğunu bildiren noterden tastikli belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

(LİSTE NO: 2)

....	Kompresör (1800 cfm kapasiteli)
3 Adet	Dozer (D8 veya muadili)
4 "	Yükleyici (2.5 Yd .3.lük—1.5 Yd 3. lük
....	Jeneratör (450 KVA)
1 Adet	Beton pompası (25 m3/Sa)
1 "	Ekskavatör (Shovel veya Dragline) 2 Yd3.
....	Kamyon (200 Ton)
2 "	Vagon Drill (10 m3/dak)

Not: İstekli (Liste No: 1) ve (Liste No: 2) de belirtilen makinaların dışında herhangi bildiri ve fazla makina faturalarını başvuru evrakına eklemeyecektir.

C - MALİ DURUM BİLDİRİSİ:

İstekli bu işte kullanacağı sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan bilgileri ''Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği Madde 3 (c) (Örnek No: 2/A) ve (Örnek No: 2/B) şartlarına uygun olarak temin edeceği belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

d -) TEKNİK PERSONEL BİLDİRİSİ:

İstekli, bu işte çalıştıracağı teknik personele ait bilgileri ''Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği'' Madde 3(d) (Örnek No: 3) şartlarına uygun olarak hazırlayacağı belgeleri dilekçesine ekleyecektir.

e -) TAAHHÜT BİLDİRİSİ:

İstekli, son iki yılda bitirilmiş ve dilekçesinin verildiği tarihte adına taahhüde bağlanmış veya bağlanacak olan işleri, ''Yapı Tesis ve Onarım İşleri İhalesine Katılma Yönetmeliği'nin Madde 3(e)(Örnek No: 4) şartlarına uygun olarak hazırlayacakları belgeleri dilekçesine ekleyecektir.

İstekli, firma grubu ise yukarıdaki belgeler her ortak için ayrı ayrı olarak hazırlanacaktır.

f -) BAŞARI BİLDİRİSİ:

İstekli, son on yıl içinde kendisi tarafından yapılmış işlerle ve bilhassa baraj, santral veya büyük su yapılarına ait ilgili idarelerden alınmış belgeleri dilekçesine ekliyecektir.

4 (3.) Maddedeki Yapı Araçları Bildirisi, Mali Durum Bildirisi Teknik Personel Bildirisi ve Taahhüt Bildirisi örnekleri idareden temin edilecektir.)

5 - İsteklilerin firma grubu teşkil ederek ihaleye iştirak etmeleri için peşinen firma grubu teşkil ederek müracaat etmeleri lazımdır. İhaleye iştirak etmeleri uygun görülen, grup adına İhale Dosyası gönderilecektir.

Firma grubu teşkil edecek firmaların: Örneği idareden alınmış Firma Grubu Beyannamesi ibraz ederek müracaat etmeleri şarttır.

6 Usulüne uygun olarak eksiksiz ve zamanında müracaatını yapmış taleplerden bu ihaleye iştirak etmeleri uygun görülenlere bir (Davet Mektubu) gönderilerek 5000 TL. bedel karşılığında İhale Dosyası verilecek ve teklif istenecektir.

7 - Telgrafla yapılacak müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul olunmaz.

(Basın: 11944) - 931

Saldırıya uğrayan CHP milletvekilinin oğlu gözaltına alındı

HABER MERKEZİ

Bingöl CHP Milletvekili Hasan Celalettin Ezman'ın oğlu Bendal Ezman, faşistlerin saldırısına uğradıktan sonra silah çekmeye teşebbüs ettiği iddiasıyla gözaltına alındı.

Alınan bilgilere göre, Bingöl CHP Milletvekili Ezman'ın oğlu Bendal Ezman akşam saatlerinde Emek, Şenyuva semtindeki evine gittiği sırada bir grup faşistin silahlı saldırısına uğradı. Bu arada kaçmaya başlayan Bendal Ezman evlerinin arka kapısından içeri girip, kardeşlerine babasına ait ruhsatlı silahı aşağıya atmalarını istedi.

Olay sırasında yandaki binada koruma görevi yapan bir bekçi duruma müdahale etti ve Bendal Ezman'ı kovalıyanlar kaçmayı başardılar. Bekçi tarafından yakalanan Bendal Ezman devriye görevi yapan polis ekiplerine teslim edildi. Çiftlik Polis Karakolu'na götürülen Bendal Ezman yapılan sorgulamasından sonra ''silah çekmeye teşebbüs'' suçundan gözaltına alınarak Emniyet 2. Şube Müdürlüğü'ne sevkedildi.

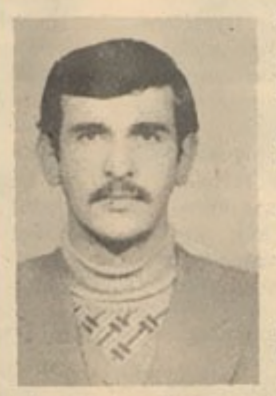

NURHAN DÜLGER
1958

Nem var nem yok sana
verdim,
Nem var nem yok sana,
Düştüm kavgada, dirile
dirile
Senin adına özgürlük.
Tozum toprağım yatar
burda gömülü,
Işıldar dışarda o sonsuz
başarım
Yayılır gider uzak aydınlık,
BEŞ ALTIN DALLI
YILDIZ
Emekçi halkımızın devrimci yolunda kurşunlandı.
Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

KARISI ve AİLESİ

KOÇOKÇEKMECE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemizin yevmiyeli hizmetlerinin ihtiyaçlarında kullanılmak üzere örneğine uygun 400 adet parka 840.000 TL. muhammen bedel üzerinden açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.
2- Bu işe ait ihale 4.4.1980 günü ve saat 15.40'ta belediye encümen huzurunda yapılacak.
3- İhaleye ait şartname belediye Hesap İşleri Müdürlüğünden mesai saatleri dahilinde temin edilebilinir.
4- Muvakkat teminat 25.000 TL.'dir
5- İhaleye girmek isteyenlerin bu gibi işleri yapabileceklerine dair bergeleri ile birlikte müracaat etmeleri şarttır.
Duyrulur.

(B - 12116) - 964

Mürsel DELEN
(1955 - ....)

Siz ki canınızı verdiniz
halkımız için.
Siz ki her şeyinizi bu
kavga uğruna
Göğsümüzde onurla
dalgalanan kavganın
bayrağına
Siz ki al rengini verdiniz.

DİYARBAKIR, SİVEREK
LİCE, HANİ, ERGANİ,
KULP, ÇERLİKLİ
PROLETER DEVRİMCİ
ARKADAŞLARI

Demokrat: 959

Mürsel DELEN
(1955 - ....)

13.3.1979 tarihinde emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve feodal geriliğe karşı Ala Rızgari saflarında mücadele ederken katledildi.
Anısı onurumuz, yaşamı önderimizdir.

İSTANBUL, İZMİR,
KIRŞEHİR, ADANA,
MERSİN'DEKİ
PROLETER DEVRİMCİ
ARKADAŞLARI

Demokrat: 958

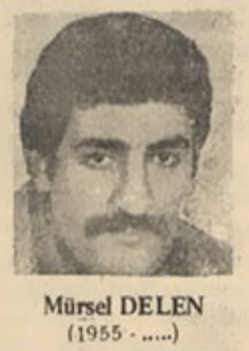

Mürsel DELEN
(1955 - .....)

Akın var güneşe akın,
Güneşi zaptedeceğiz.
Güneşip zaptı yakın.

Ala Rızgari saflarında mücadele ederken katledildi. Anısı yaşatılacak.

Diyarbakır, Erzurum,
Elazığ, Mamak, Van,
Çermik, Adana, Kars
Cezaevlerindeki
Proleter Devrimci
Arkadaşları

Demokrat: 957

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Sırtlarını kim sıvazlıyor

Bravo doğrusu,

Adam 3.kez hapisten kaçıyor ve diğeri hâlâ TV'de arz-ı endam edip ''74'te af çıkartıp devletin temeline dinamit koydular'' diyebiliyor. Gözlerinde en ufak bir sıkılma olmadan....

Alpaslan Alpaslan, Mehmet Ali Ağca, M.Baki Gülcan ve niceleri. Teek tek kaçıyorlar ve ''ilgililer'' susuyor.

Yanlış mı anımsıyoruz. Bizim ülkemiz değil miydi hapisaneden firar edenleri bir tarihlerde günün bilmem kaç saati TV'lerde teşhir edenler... Yakalanmaları için (neredeyse ''Wanted'' yazılı) afişlerle sokakları, elektrik direklerine varıncaya kadar donatanlar.

Işte böylesine bir devletin hapisanesinden kaçıyor katil faşistler. Kaçıyorlar, güçlü devletin demir kıskacından. Ve Başbakan ayrı alemlerde, İçişleri Bakanı sus pus...

Neyin yolu açılmak isteniyor?.. Faşist katillere kimler göz yumuyor. Mahkum olduktan sonra mahkeme salonunda yargıçlara sövüp sayanların sırtını sıvazlayan el kime ait?...

Kim koyuyor devletin temeline dinamiti?...

Basın mensupları olarak meraktayız.

Acaba, sayın faşistlerden Oduncu ve Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi kaçmaları için haklarındaki kararın kesinleşmesini mi bekliyorlar?

Bilelim, belki ''firar'' olayına bir fotoğrafçı yollarız.

* *

Yoksa hâlâ tırmanıyor mu ''faşizm''?

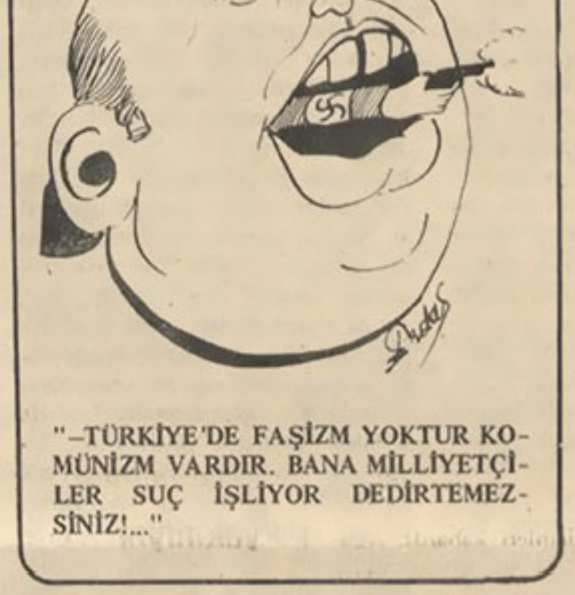

''–TÜRKİYE'DE FAŞİZM YOKTUR KOMÜNİZM VARDIR. BANA MİLLİYETÇİLER SUÇ İŞLİYOR DEDİRTEMEZSİNİZ!...''

Dikkat terletir

''Devlet ısınmak için 5.5 milyar harcıyor''muş....

Bu yakıt sıkıntısı içinde bulunduğumuz günlerde doğrusu çok ''cömert'' bir rakam.

Biraz ''tasarruf''a yönelsek canım.

Aklımıza geldi. Sağda solda ''yasak yayın'' diye el konan bir sürü kitaplar filan var ya.

Isınmak için onları yaksalar.

Fena da ısıtmaz hani...

Üstelik zamanında birileri de öyle ısınmıştı, hatırlarsanız.

İyice de terlemişlerdi....

Kim dövmüş?

Son günlerde ''Politika Ciddi Bir İştir'' köşemizi Sayın Başbakanımız işgal etti..Aslında yazmaya kalkışılsa bu işgal uzun bir süre sürer... Kamu kuruluşlarında olduğu gibi!....

Yine basın toplantılarından birkaç görüntü verelim:

Üç günlük toplantının son günüydü... Konu malum ''anarşi''... Onun için de o günkü toplantı üç saat sürdü... Yani hergünkünden daha fazla... Gazeteci arkadaşlardan biri sormaya kalktı: ''Efendim bazı bakanlıklarda iş takibine gidenler dövülüyor...'' Diyemeden yağcı takımından ''Aaaa... Oooo...'' gibi garip sesler yükselmeye başladı. Zaten ne zaman muhalif basından soru yöneltilse bu yağcı takımından aynı garip sesler çıkıvordu.

Neyse lafı uzatmayalım... Sayın Demirel, soruyu yanıtladı... O arada İmar ve İskan Bakanı'nın hareketi dikkatleri çekti... Sayın Bakan çok meraklanmış olacak, şöyle bir kalktı soruyu yönelten arkadaşa bir ''kesik'' attı... Ne ilgisi vardıysa... O arada bazı koruma görevlilerinin de kıpırdanışları gözden kaçmadı...

Demirel'in yanıtına gelelim.

''Kim dövülmüş? Nerde dövülmüş. Bugüne kadar böyle bir şey duymadım. Yanlışlık olacak... İki kişi kavga etmiştir... Elinizde örnek varsa verin. ''

Verirdık vermesine de... Ama, neyse.....

BULMACA

Soldan Sağa;
1—Halkı eğitip ulusal beraberliğe ve ülküye yöneltmek amacıyla kurulan örgüt.
2—Su taşımaya yarayan bir tür toprak kap
3—Dokuma tezgahlarında kullanılan masuralı araç — Bir şeyin kıvamlı bölümü
4—Büyük risk taşıyan sigorta işlerinin organizatörü
5—Renyum elementinin simgesi — İlave
6—Çağımızın büyük bilgini, daha çok kuramcısı olan, önce İsviçre sonra Amerikan uyruğuna geçen Alman fizikçisi(Soyadı-Okunuşu)
7—Aşamasız asker
8—Zırh —Tatlı bir çörek adı
9—Anıt olarak yapılan bir tür kemer — Ayırtı

Yukardan aşağıya
1—Çalışkan ve becerikli ev kadını
2—''Az denmeyecek kadar, oldukça'' anlamında bir sözcük — Kalsiyum elementinin simgesi
3—Kusur, Şaibe — Fazla olarak verilen şey
4—TERSİ: İnsanoğlu ile ilgili
5—Bir kimse üzerinde bırakılan izlenim — Demiryolu katarı
6—Bir bağlaç - TERSİ: Üst karşıtı
7—Duman kiri — Karşılıklı iki kıyıdan her biri.
8—Merasim — Hayvanlara vurulan damga
9—İnce, keskin ses — Türk alfabesinde olmayan bir harfin okunuşu

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2		■		■					
3						■	■		
4									■
5			■		■		■		
6									■
7		■	■			■		■	
8	■					■			
9				■					

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa,
1 - Uyuşturma, 2 - Yön - Az - As, 3 - Ar - TRT, 4 - Neolitik, 5 - Ekal, 6 - Atılım - La, 7 - Karalamak, 8 - Ka - Ama, 9 - Tak - Kitap,

Yukardan Aşağıya
1 - Uyanmak, 2 - Yöre - Taka, 3 - Un - Irak, 4 - Lala, 5 - Tali - Ilık, 6 - Uz - Tema, 7 - Tik - Mat, 8 - Markalama, 9 - Ast - Lakap.

Türkiye'de Shakespeare

Hayati ASILYAZICI

66 yıllık Türk Tiyatrosu yaşamında yüzyıllardır insanlığa ve topluma seslenen Shekaspeare'i çağdaş anlayışı ve üslubu içerisinde ramp ışıklarına getirmiş değiliz. Yunan tiyatrosuyla varolan tragedya, çağdaş tragedyanın temellerini atan Shakespeare, tiyatro edebiyatının lokomotifleri önündeki yerini koruyor. Büyük bir tiyatro yazarı ve güçlü bir sanatçıydı Shakespeare. Döneminde tragedya ve komedya çağdaş edebiyatın ulaştığı güçte ve düzeydeydi. Kadın ve erkeği anlamada, "insan" karakterini olumlu ya da olumsuz yönde çizişte ulaştığı başarı düzeyini XX. yüzyıl yazarlarında bulmak olası değil belkide. Özellikle tiyatro evrenine getirdiği karakter anlayışı ve yorumu, insanla özdeştirir ve inandırıcı olan çözümlemeyle olağanüstü başarıya vardığı bilinir. Örneğin, bir Hamlet, bir Kral Lear, bir Macbeth, bir Othello, bir Romeo ve Juliet, bir Antonyus ile Kleopatra, bir Jul Sezar, ya da diğer yapıtlarında, sözgelişi Fırtına'da yaptığı betimleme ve karakterleri ve insanların halkın, soyluların anlatımında ulaştığı görkem, çağlar boyu eleştirmenlerin, araştırıcıların, Shakespeare uzmanlarının büyük uğraşları olmuştur. Sözgelimi, soytarı çok çizilmiş, canlandırılmıştır oyun yazarlarınca. Ama bir Shakespeare düzeyine ulaşanına rastlamak pek kolay değildir.

Buradaki Shakespeare'in görkemi karakter çizimi ya da ikircikli insan tipini yaratma ereğini gütmez salt. Bir reformcu yazar anlayışı içerisinde usta bir denemeci olarak kabul edilmelidir. Kuşkusuz her araştırmanın belirli yöntemi vardır ve kendine özgü çalışmayı içerse bile bir bilimselliği oluşturur. Öyle gelişir ve bunlarla bir bütünü ortaya koyar. Shakespear'le bütünleşmiş bir yöntemi, tiyatro için gerekli olan araştırma alanında iyi sonuç verdiğine bakılarak önrek yöntem olarak değerlendirmek olasıdır. Bununla birlikte Shakespeare için genel ölçütler de vardır. Bunlar uzmanlık alanı ne olursa olsun, bir bilginin eleştirici düşünüşünü oluşturur. Çünkü tiyatroda ölçütler başkadır, Shakespeare'de de. Tiyatrı konusunda yeterli bilgiye sahip bir yazardır Shakespeare. Çok az yapıtlarında uzunluk ölçüsünü kaçırdığı gözlenebilir. Genellikle ekonomik yazar olmada dikkatli ve özenlidir. Bu zorluğun ve zorunluluğun kesinliğine inanmıştır "Çağdaşımız Shakespeare"

Shakespeare karakterlerine dış dünyanın nesnel olarak varlığı, sorunlarına başka özellikler kazandırmıştır. Oysa dış dünya gerçektir ve Shakespeare karakterleri bu gerçeği yansıtırlar. Kurgusu, tiyatro evrenine yaslanır elbet. İnsan karakterinde, birbiriyle bağdaşmayan çok kişililik yaşar. Kendini oluşturan, kendine özgücülüğü, değişik kişilik karakterlerini, kişileri ayrı ayrı insanlar biçiminde nesnelleştirme gücünesahip olmasıdır. Büyük, küçük kişilerin tümüne can vermiştir. "Tutku"yu Shakespeare denli olağanüstü güçle kullanan bir yazarı göstermek oldukça zordur. Ancak, roman dalında da özgün örnekler var: Dostoyevski, Leon Tolstoy, Honore de Balzac, Stendhal, Gustave Flaubert, Feodor Dostoyevski gibi yazarlar sayılabilir. Örneğin; Dostoyevski'nin Karamazof Kardeşleri, Budala'sı Leon Tolstoy'un Savaş ve Barış'ı Anna Karenina'sı, Balzac'ın Goriot Baba'sı, Stendhal'ın Kızılla Kara'sı, Flaubert'in Madame Bovary'si, Shakeespeare denli tutkunun büyük boyutlarını, çon yönlülüğünü veren yazarlar dizisini oluştururlar.

Shakespeare'in çağdaşlığı, doğrusuya ülkemizde ramp ışıklarına getirilemedi. Nesnelci bir sav, bu bizim yaklaşımımız. 66 yıllık Türk Tiyatrosu Tarihinde Shakespeare repetuarı özendirici bir repertuar anlayışını getirmiştir. Ne ki, "Çağdaşımız Shakespeare"i 1980'ler Türkiyesinde gerçekleştirme olanaklarına sahipolduğumuzusöylemek olası. Nötron çağında tiyatronun önemi tartışılmaz ama Türk Tiyatrosunun niteliği kimi oyunlardan, ya da yorumlardan ötürü eleştiriyi götürür. Tüm bu çeşit kesinlemelere, çağdaş Shakespeare yorumunu ülkemizde gerçekleştirdiğimizde karşıcı kesinleme getirecektir. Tiyatroda yeni yorumları getirecek denemelere gereksinim var. Bizde bu soy çalışmalar, gelişmiş ülke tiyatrolardan daha farklıdır. Yazarlarımızın genellikle yapıtları iyi denebilecek düzeylerde değerlendiriliyor. Ne ki, yaratma gücünü engelleyen Shakespeare yorumları, Türk Tiyatrosu için klasik düzeyde kalmıştır. Çağdaş Shakespeare duyarlığının titreşim gücünü, günümüz sahne anlayışıyla yorumlanacak. Geç kalınmışlığı İstanbul Belediye Şehir Tiyatroları tarafından önümüzdeki dönemlerde kırılacaktır. Bunu önümüzdeki yazılarda anlatmaya çalışacağım.

'TİSAN' Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği'nin Bildirisi:

SON GÜNLERDE SANATA VE SANATÇILARA YÖNELİK BASKILARIN KINANDIĞI BİLDİRİDE DAHA SONRA DEVLET TİYATROSU İLE İLGİLİ OLARAK ŞU GÖRÜŞLER İLERİ SÜRÜLÜYOR.

Beş değerli Devlet Tiyatrosu sanatçısı tiyatrodan atıldı: değerli yönetmen Yücel Erten tamamen, İstemi Betil, Levent Özdilek, Teoman Gülen ve Tarık Ünlüoğlu arkadaşlarımız altışar ay süreyle işten uzaklaştırıldılar. Bu kıyımı yapanlar, yıldırmak istedikleri arkadaşlarımızın yalnız olmadıklarını görecekler dir. Bir de, şunu iyi bilmeliler ki bu tip uygulamalarla elde edecekleri tek şey Devlet Tiyatrolarını gene seyircisizliğe, işlevsizliğe, çağdışılığa itmek olacaktır. Çünkü sanat ancak, sanatçıların özgür bir ortamda yaratması ve yarattıklarının, toplumla, toplumsal yaşamla bütünleşmesi halinde uygulayıcısına ve izleyicisine estetik haz ve dünyayı değiştirici düşünsel faaliyet aktarabilir.

Bu diyalektik etkileşimin, Nazi Almanyası'nda engellenmek istendiği görülmüştür. Ancak bu faşist yönetimde bile sanat ve sanatçılar özgürlük mücadelesinden vazgeçmemiştir.

Bugün Devlet Tiyatrosu çalışanlarının kararlı, özverili mücadelesi de bu temelden, insanlığın ve sanatın özgürlük tutkusundan kaynaklanmaktadır

Devlet Tiyatrolarında Ti-San'lı tiyatro sanatçıları ve çalışanlarının tümünün örgütlü bulunduğu, Detça, Tüm-Der, Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği Örgütlerinin oluşturduğu ortak platform, mücadelesini şu temel ilkelere dayandırmakta:

"Özgür tiyatro ancak özgür bir ortamda yapılabilir."

"Bu ortamın yaratılması, kültür alanının demokratikleştirilmesi mücadelesi ile içiçedir."

"Tiyatronun varlığı biz çalışanlarının varlığı ile olanaklıdır. Üreten biziz, yönetimde söz hakkımız olmalıdır."

Bu temel kavramlardan varılacak nokta, ödenekli sanat kurumlarının özerkliği ve çalışanlarının grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmeleridir. Ti-San yönetim kurulu Türkiye'de tiyatro sanatının gerçek işlevini yerine getirebilmesinin, bu temel hakların kazanılması ile mümkün olacağı görüşündedir.

Önümüzdeki günlerde yoğun bir biçimde sürdürüleceği anlaşılan bu tür kıyımlara karşı, tüm sanatçı örgütlerini ve tüm demokrasi güçlerini dayanışmaya çağırır, sanatın ve sanatçının özgürlüğü, kültür alanının demokratikleştirilmesi yolunda mücadele vermede kararlılığımızı kamuoyuna duyururuz.

Çalışanlarının tiyatro yapmaktan, kamuoyunun onları izlemekten haz ve kıvanç duyacağı günlere ulaşmak umuduyla...

Tİ-SAN BAŞKANI

DURUŞMA

Dr. Dikmen G. UÇARER

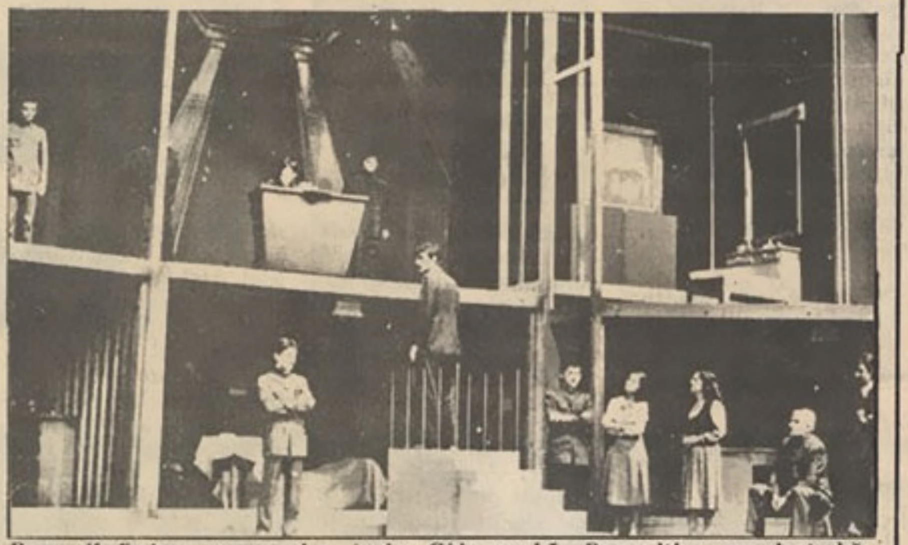

Franz Kafka'nın romanından Andre Gide ve J.L. Barrault'un oyunlaştırdığı, Sabahattin Eyüboğlu'nun çevirdiği Ahmet Levendoğlu tarafından sahnelenen Duruşma'dan bir görünüm.

1. Dünya Savaşı ve hemen sonrası tiyatroda geleneksel değerlere karşı bir çıkış olarak doğan Ekspresyonizm'i kısaca birey psikolojisine değil sembolik tipleri ruh hallerine, özelde değil genelde "gerçek" olana yönelmiş, gerçekçi olmayan bir tiyatro akımı şeklinde tanımlayabiliriz. Bu tür tiyatroda sahne üzerinde yansılanan yaşam değil, düşünce yapısıdır. Dış dünya bu düşünce yapısı içersinde yansılanır.

Naturalizm ve sembolizm'in ötesinde ekspresyonizm etkisinde de kalan Franz Kafka (1883-1924)'nın yapıtlarına yansıyan dünyası endişe ve huzursuzluk dolu bir dünyadır. Kahramanları kendisi gibi sürekli ve boşuna bir arama içerisindedirler ve somutlaştıramadıkları bir arayış boyunca karşıt güçler tarafından ezilirler Romanlarında (Amerika, Duruşma, Şato) grotesk bir espri ile ele aldığı olaylar dizisinde sembolleşmiş kişiler toplumsal düzenin aykırılıklarını ve mantıksal zaafları sergiler. Bu uyumsuzluğa karşı direnişler ise kahramanları asla çözüme götürmiyecektir.

Andre Gide ve J.L. Barrault'un sahneye uyguladığı "Duruşma"da bürokrasi çarkı içersinde tüm direnişlerine rağmen yok olup giden Joseph Kafka'nın öyküsünü verir yazar. Hakkında soruşturma açılan Kafka kim tarafından ve ne ile suçlandığını bulma çabasındadır. Ne var ki, belirli makamların altındakilerin altındakilerden emir alan başkomser şöyle der: "Hem size suçlu diyen var mı? Tevkif edildiniz sadece; ikisi ayrı şeyler bunların." Genç adam tutuksuz bir tutuklu olarak yaşamını sürdürecektir. Ama artık Kafka için önemli olan kim tarafından, niçin ve neyle suçlandığını bulabilmektir. Bu araştırma süresince bürokratik düzenin işlersizliğini simgeleyen Çamaşırcı Kadın, Mübaşir, Avukat, Leni gibi sembolik tiplerle Kafka'nın ilişkileri farsa yatkın bir yalınlıktadır.

Şimdi sormak gerekir: Bu oyun neden seçilmiştir? Herhalde sorunun yanıtı iki ana grupta toplanabilir.

1. Devlet Tiyatrolarının amaçlarından biri olan değişik türlerden örnekler sergilemek.

2. Oyun bulamamak.

Yapıt, yukarıda belirlenen bu iki düşünceye de bir katkıda bulunamamıştır. Şöyle ki; amaç değişik bir tür sergilemek ise aksiyondan çok diyalog üzerine kurulmuş olan bu oyunun daha derin bir analiz gerektiren bir reji çalışmasına ihtiyacı olduğu açıktır. Sahne üzerindeki dış aksiyonun özellikle böyle bir eserde oyunu derinliğine anlatabilecek yapıcılıkta olması gerekir ki kurgu tamamiyle çökerek olaylar basit bir hareketler topluluğu niteliğini kazanmasın. Yönetmen Ahmet Levendoğlu'nun bu oyunu pek benimsediği söylenemez...

İnsanın yaşamındaki tutukluluğu toplumsal yaşama açan ve toplum içinde insanı yargılayan kurumların anlamsızlığını ve fonksiyonel olmadıklarını vurgulayan öz'ün seyirciye anlatılması için daha pratik ve geçerli bir tür seçilmeliydi.

Oyunculuk açısından bakılacak olursa; rejiyi destekliyemeyen zayıf bir çalışma sergilendiği söylenebilir. Özellikle Kafka rolünde oyunun bütün ağırlığını yüklenen Nihat İleri'nin tekdüzelikten kurtulması gerekir. Yine de, uzun diyaloglara ve güçsüz bir kadroya rağmen oyunun izlenmesine yardımcı olan tek kişi İleri.

Romandan sahneye uygulanan bir eserde diğer oyunlara kıyasla önemli dramaturji problemleri olması normaldir. Bunun ötesinde böyle bir oyun en azından dinamik bir ekip çalışmasına ihtiyaç gösterir. Oysaki yeni kurulmuş olan İstanbul kadrosu bu tür bir çalışmada zorlanmıştır. Oyun bulamamak konusuna gelince, gerek dramaturgların gerekse Edebi Kurulun oyun seçimine gereğince eğilmediği rahatlıkla söylenebilir.

GOGOL / PALTO / CEMAL KARABAŞ

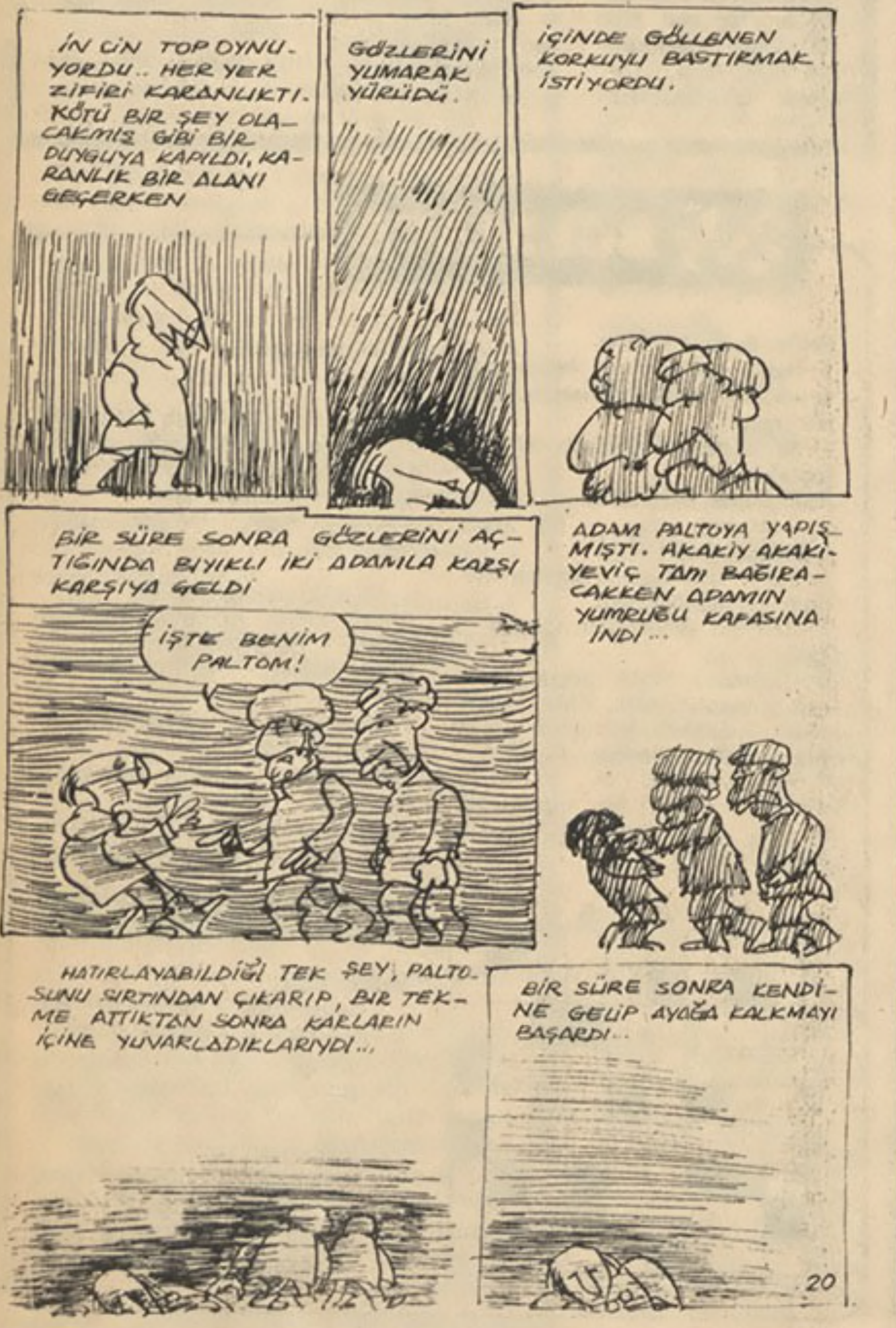
İN CİN TOP OYNUYORDU.. HER YER ZİFİRİ KARANLIKTI. KÖTÜ BİR ŞEY OLACAKMIŞ GİBİ BİR DUYGUYA KAPILDI, KARANLIK BİR ALANI GEÇERKEN
GÖZLERİNİ YUMARAK YÜRÜDÜ.
İÇİNDE GÖLLENEN KORKUYU BASTIRMAK İSTİYORDU.
BİR SÜRE SONRA GÖZLERİNİ AÇTIĞINDA BIYIKLI İKİ ADAMLA KARŞI KARŞIYA GELDİ
İŞTE BENİM PALTOM!
ADAM PALTOYA YAPIŞMIŞTI. AKAKİY AKAKİYEVİÇ TAM BAĞIRACAKKEN ADAMIN YUMRUĞU KAFASINA İNDİ...
HATIRLAYABİLDİĞİ TEK ŞEY, PALTOSUNU SIRTINDAN ÇIKARIP, BİR TEKME ATTIKTAN SONRA KARLARIN İÇİNE YUVARLADIKLARIYDI...
BİR SÜRE SONRA KENDİNE GELİP AYAĞA KALKMAYI BAŞARDI...
20

Taner Barlas'ın sahneye uyarladığı "Tırpan"dan bir sahne

TANER BARLAS

Konuşan: Şefika GÖRGÜLÜ

TANER BARLAS : "BU OYUNDA TIRPAN'IN NEYİN SİMGESİ OLDUĞU ÇOK ÖNEMLİDİR. O KURTULUŞUN SİMGESİDİR. RASTGELE ORTAYA ÇIKMAMIŞTIR. TIRPAN'I ULUGUŞ KARŞI ÇIKIŞIN İLK ADIMINDA BULUR. SEFERBERLİK ASKERİ KOCASININ TIRPANIDIR. YANİ EMPERYALİZME KARŞI VERİLEN SAVAŞTA BİR KURTULUŞ ARACIDIR."

Fakir Baykurt'un aynı adlı romanından TANER Barlas tarafından oyunlaştırılan Tırpan adlı oyun İzmir Devlet Tiyatrosu ve İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nca oynanıyor. İstanbul Şehir Tiyatroları Fatih Bölümü'nde bu oyunu yöneten Taner Barlas ile görüştük. Sorularımızı şöyle yanıtladı.

Oyunlaştırmak üzere bu oyunu seçişinizin nedenleri nelerdir?

Birkaç nedeni var. Birincisi 1975 de Muhsin Ertuğrul Şehir Tiyatrolarının başına geldiğinde Tırpan gibi bir yerli romanı oyunlaştırmamı önermişti. Ben bu işi bitirdiğimde sayın Ertuğrul tiyatrodan ayrılmıştı. Bunun üzerine oyunu bu yıla dek elimde tuttum. İkincisi bu romanın kurgusu oyunlaştırmaya son derece elverişliydi. Üçüncüsü Fakir Baykurt'un hiçbir yapıtı -yasaklanan Yılanların Öcü dışında- oyunlaştırılmadı. Fakir Baykurt gibi dünya çapında bir yazarımızın yapıtlarını oyunlaştırmak isterdim.

Oyun seyirciye ne anlatmak istiyor?

Oyunda ağalık düzeniyle çatışan bir köylü kızı var. Bu kız zorla evlendirilmek istenmesine karşı savaş bayrağı açıyor. Bu başkaldırı başta bireysel gibi görünüyor. Giderek yandaşlar buluyor: Büyüklerini dinlemeyip istediği adamla evlenen Uluguş gibi, kızkardeşi istemediği adamla evlenmemek için kendini asmış olan kahveci Linlin gibi, aynı durumun kendi başlarına da geleceğinden korkan köy kızları gibi. Bilinçli bir savaş sonunda Dürü kız geleneği yıkıyor. Köylüler de meseleye sahip çıkıyorlar. Özetle oyun bireysel başkaldırıdan toplumsal başkaldırıya geçiş sürecini veriyor.

Bu oyunda Tırpan'ın neyin simgesi olduğu çok önemlidir. O kurtuluşun simgesidir. Rastgele ortaya çıkmamıştır. Tırpan'ı Uluguş karşı çıkışın ilk adımında bulur. Seferberlik askeri kocasının tırpanıdır. Yani emperyalizme karşı verilen savaşta bir kurtuluş aracıdır. Oyunda da görevini yapmış, zorbanın karnını deşmiştir.

Aynı oyun İzmir Devlet Tiyatrosu'nda da sergileniyor. İki yapım arasında ne gibi ayrımlar var?

İzmir'de oyunun yönetmeni Sönmez Atasoy metne sadık kalmamış. Önemli çıkarmalar yapmış. Geleneğe karşı çıkış özellikleri vurgulanması gereken bir nokta bu oyunda. Evlenecek kızın parayla satın alınması, meta olarak görülmesi önemli. Oysa İzmir yapımında vurgulanmamış bunlar. Seyirlik mi değil mi belli değil. Oyunda Mustu ağanın 'tefeci-bezirgân'la ilişkisi var. Ama bunu İzmir'de yapıldığı gibi abartmamak gerek. Romanın yazıldığı yıllarda yani 1957-58'lerde düşünürsek köylünün yaşamında muşamba yağmurluk vb. gibi değişiklikler yoktur.

Oyunu sahnelerken izlediğiniz yöntem nedir?

Seyirlik oyun ortaya koymaya çalıştık. Yeni epik tiyatronun anlatıcısı burda aynı zamanda oyuncudur. Geleneksel seyirlik oyun, bu Türkiye romanı için en uygundu.

Oyuna gösterilen ilgiyi nasıl yorumluyorsunuz?

Sezon başından beri kapalı gişe oynuyoruz. Ankara Altındağ'da tiyatronun kapıları kırılmış. Bu demektir ki seyircimiz yapılan tiyatroyu aşıyor. Bu yüzden yaz döneminde de Rumelihisarı'nda oynamak istiyoruz.

HABERLER

Can Yücel'in Türkçeleştirdiği Bertolt Brecht'in "Kafkas Tebeşir Dairesi" adlı yapıtı, Dostlar Tiyatrosu tarafından Venüs Sineması'nda salı günü yeniden oynanmaya başladı. Oyun, geçen hafta bazı oyuncuların rahatsızlığı üzerine ertelenmişti.

Kafkas Tebeşir Dairesi'nden bir sahne...

"HÜRREM SULTAN" ADLI YAPIT DEVLET TİYATROLARINDA SERGİLENMEYE BAŞLADI

Orhan Asena'nın "Hürrem Sultan" adlı yapıtı, 30 Martta Devlet Tiyatroları'nda sergileniyor.

Kanuni Sultan Süleyman'ın 16 yıl süren padişahlığını ve Sarayda yaşanan entrikaları konu alan oyunun yönetmenliğini Haldun Marlalı yaptı.

Öte yandan Devlet Tiyatrolarında Turgut Özakman'ın "Sarıpınar 1914", Melih Cevdet Anday'ın "Yarın Başka Koruda", Sabahattin Kudret Aksal'ın "Bay Hiç ve Sonsuzluk Kitabevi", Eugene Ionescu'in "Kral Ölüyor" Turhan Oflazoğlu'nun "Elif Ana" ve Paul Zindel'in "Kadife Çiçekleri" adlı yapıtları Mart ayı içinde değişiksahnelerde sergilenecek.

TİYATRO GÜNLÜĞÜ

Cüneyt Gökçer-Bozkurt Kuruç yönetimi neden başarısızlığa yazgılıdır.

Günay AKARSU

Cüneyt Gökçer-Bozkurt Kuruç ikilisinin Devlet Tiyatroları'nın başına geçmesiyle birlikte bu kurumda sorunlar birbiri ardına sıralanmaya başlamakta gecikmedi. Kendilerince işi başından sağlam tutan yöneticiler, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürünü, yardımcısını, edebi kurulu değiştirmekle de yetinmemişlerdi zaten. Önce köprünün başı tutulmuş, Emin Bilgiç Kültür Bakanlığı Müsteşarlığına atanmıştı. Ondan sonra da olaylar çorap söküğü gibi birbirini izlemişti.

Nazım Hikmet'in bir yapıtından düzenlenen Ferhad ile Şirin Balesi'ni hiçbir gerekçe göstermeden oynatmayan Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'nü aratmamak kararında olan bu ikili yeni yönetim de benzer uygulamalarla aferin kazanma çabasını ihmal etmedi. Gene hiçbir inandırıcı gerekçe göstermeksizin, seyircinin gittikçe artan ilgisini çeken "Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı", "Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım" gibi oyunlar sözümona olağan bir davranışmış gibi kaldırıldı. Bu oyunların kaldırıldığını yazan gazete ve dergilere böyle bir olayın söz konusu olmadığı bildirildi. Kimse inanmadı elbet bu açıklamaya. "Dosya" gibi oyunlar da gene hiç bir gerekçe gösterilmeden provadan kaldırıldı.

Bu arada Cüneyt Gökçer, DETÇA (Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği), Tİ-SAN (Tüm Tiyatro Sanatçıları Derneği) gibi örgütleri karşısına almakta gecikmedi. Bu derneklerin üyeleri adına savundukları haklı istekleri geri çevirdiği gibi, dernek yöneticileri üzerinde her türlü baskıyı denedi. Yöneticiler hakkında soruşturma açıldı. Bu derneklere üye olanların derneklerinden istifası için baskı yaptı, Devlet Tiyatrosu sanatçılarını dernekten istifa etmeleri koşuluyla dış ülkelere gönderme önerileriyle kandırmaya çalıştı.

Bütün bu baskıların da etkisiz kaldığını görünce bu kez sanatçıları İşten atmaya kalkıştı. Dışardan getirttiği bir rejisörün sahneye koyacağı oyun için çalışmaları çoktan başlamış başka bir oyunun kadrosundan eleman istedi. Oyunun yönetmeni Yücel Erten çalıştırdığı oyun Genel Müdürlükçe kaldırılmadığı sürece oyuncu vermeyeceğini, bunun yönetmeliklerin kendine sağladığı bir hak olduğunu savundu.

Gökçer provaları durdurma emrini yazılı vermekten kaçındı, ama buna karşılık sözlü emrini dinlemediğini ileri sürerek Yücel Erten'in sözleşmesini yenilemedi. Aynı oyunun kadrosundan dört oyuncuya da geçici işten uzaklaştırma cezası verdi. Devlet Tiyatrosu çalışanları, arkadaşlarının geçim sıkıntısına düşmelerini önlemek ve yapılan haksızlığın giderilmesine değin onlara mücadele gücü vermek için aralarında birleşmekte gecikmediler.

Şu sırada Devlet Tiyatrosu'nda çalışanların sözleşmeleri yenileniyordu. Çalışanlara önce boş bırakılmış sözleşme imzalatmaya kalkışan Müdürlük bunu beceremeyince sözleşmeleri gerektiği gibi doldurmaya başladı. Buna karşılık çalışanlar her türlü yasal haklarının saklı olduğunu belirten bir cümle ekleyerek imzaladılar sözleşmeleri.

Kısa zamanda yaşanan bu olayların burada bitmeyeceğini, gittikçe şiddetlenen baskıya karşı çalışanların da gittikçe keskinleşen bir mücadele sürdüreceklerini söylemek hiç bilicilik sayılmaz. Türkiye her türlü haksızlığa sesini çıkarmadan boyun eğen ezik kişilerin ülkesi olmaktan çıkıyor günden güne. Eskiden çeşitli haksızlıkları rahatça uyguladığı bu insanlara şimdi ne olduğunu anlamakta güçlük çekiyordur herhalde Cüneyt Gökçer. Kendi hiç değişmemiştir çünkü. Eski saltanat günlerinde nasıl keyfince davranıyorsa, şimdi de öyle davranacağını sanarak iş başına geldiyse, ağır bir yanılgı içinde olduğunu ya anlamıştır ya da çok yakında anlayacaktır. Türkiye'de yaşayıp sorumluluğunun bilincine varan her yurttaş gibi Devlet Tiyatrosu çalışanları da genelde Cüneyt Gökçer'in tiyatro ve sanat anlayışının, özelde bu anlayışın doğal sonucu olan kişisel ve tek yanlı yönetimin, kendilerinden çok topluma karşı olduğunu biliyorlar artık. Bu bilince ulaşmış bir kitleyi yönetmek için Cüneyt Gökçer yönetiminin yetersiz kalacağını hep birlikte göreceğiz.

MEHMET BAYRAK
KÖY ENSTİTÜLÜ YAZARLAR
OZANLAR
TÖB-DER YAYINLARI
DAGITIM: CARK-PK 345 YENİSEHİR.ANKARA

ÇUKOBİRLİK'te

(Baştarafı 1. Sayfada)

lirtilmişti.

Adana Valisi Metin Dirimtekin, Çukobirlik Genel Müdürü ve Sendika Temsilcilerinin ortak açıklamasından bir gün sonra Çukobirlik işvereni 200 işçiyi işten atmıştı.

Çukobirlik işvereninin muvakkat ve mevsimlik ayırmaksızın işçileri atmasından sonra sendika temsilcileri yayınladıkları 28.2.1980 tarihli bildiride Çukobirlik işvereninin gizli işçi çıkarmaya yöneldiğini açıklamışlardı.

Çukobirlik'te yetkili sendika temsilcilerinin oluşturduğu komitenin basına gönderdikleri bu açıklamadan bir gün sonra Çukobirlik işvereni yayınladığı 22.2.1980 tarih 13014/6008 sayılı genelgede 1.1.979 tarihinden itibaren Çukobirliğe işçi olarak alınan muvakkat ve mevsimlik işçilerin işten atılacağını tüm birimlere duyurmuştu.

Çukobirlik işvereninin yayınladığı bu genelge ile ilgili olarak birliğe bağlı işyerlerinde yetkili sendika temsilcilerinin Çukobirlik Genel Müdürü ile yeniden yaptıkları görüşmede Birlik Genel Müdürü Mumcu sendika temsilcilerine şöyle dedi:

''Çukobirlik Gen. Md. dahil merkez entegre tesislerinde çalışan işçilerden hiçbiri işten atılmayacak. Genel müdürün sendika temsilcilerine yaptığı bu açıklamadan sonra Çukobirlik'e bağlı tüm işyerlerinde 826 işçi sudan bahanelerle işten atıldı. İşverenin 826 işçiyi atmasından sonra işverene karşı bir gün ihtar eylemine giden 734 işçi 11.3.1980 günü viziteye çıktı. Genel Müdür Mumcu 734 işçinin bir günlük viziteye çıkarak ihtar eylemine gitmesi sonunda tüm seksiyon müdürleri toplayarak viziteye çıkan 734 işçinin tekrar işe başlatılmamasını istedi. Bunun üzerine Çukosen Sendikası Genel Başkanı Metin Şahin basın toplantısı düzenleyerek şu açıklamayı yaptı:

''Bir aydan beri yürütülen yasal prosüdür, önümüzdeki günlerde hak greviyle noktalanacaktır'' Metin Şahin düzenlediği basın toplantısında işverenin işten attığı 826 işçi tekrar işe alıncaya kadar sendikanın demokratik direnme hakkını kullanacağını, tıbbi ilaç stokculuğu yapan Birlik Yönetim Kurulu Başkanı Savatlı'nın bilmesi gerektiğini söyledi.

12 Mart'ı

(Baştarafı 1. Sayfada)

yemekhanede bir forum düzenlediler. Forumda yapılan konuşmalarda 12 Mart kınandı.

İncirli Mahallesi Yunus Emre Caddesi'nde 200 kişilik bir grup gösteri yaparak 12 Mart'ı protesto etti. Gösteride, ''12 Martlara hayır'', ''12 Mart'ın hesabını soracağız'' sloganları söylendi. Aynı caddeye 12 Mart'ı kınayan pankartlar da asıldı.

Sincan İstasyon Mahallesi'nde 100 kişilik bir grubun yaptığı gösteride, 12 Mart uygulamalarını kınayan sloganlar söylendi, ayrıca tren istasyonuna, ''12 Mart işkencecilerinden hesap soracağız'' yazılı bir pankart asıldı.

İZMİR

Çınarlı Meslek Lisesi, 50. Yıl Lisesi, Karşıyaka, Havva Özişbakan Lisesi Sıdıka Rodop Lisesi, öğrencileri 12 Mart'ı protesto etmek amacıyla derslere girmediler. Balçova ve Karabağlar Liselerinde de 12 Mart'ı kınayan konuşmalar yapıldı. Kentin çeşitli yerlerine de 12 Mart uygulamalarını kınayan pankartlar asıldı. Gültepe, Karabağlar, Bornova, Gümüşpala semtinde de çeşitli gösteriler yapıldı.

MİLAS

Ticaret Lisesi ve ortaokulda yapılan gösteriler sırasında 4 ortaokul öğrencisi ile bir öğretmen gözaltına alındı. Kütüphane semtinde düzenlenen gösteride de ''12 Martlar mücadelemizi engelleyemez'' sloganı söylendi. İlçenin çeşitli yerlerinde de pankartlar asıldı.

BİTLİS

Tüm orta dereceli okullarda 12 Mart'ı protesto amacıyla bir günlük boykot yapıldı. Tatvan Lisesi'ndeki gösterilerde çıkan çatışma sırasında 10 kişi yaralandı.

ZARA

Sivas'ın Zara ilçesinde yapılan bir gösteri ile 12 Mart protesto edildi. Lise öğrencileri de derslere girmeyerek protesto gösterilerine katıldılar.

MANAVGAT

Antalya'nın Manavgat ilçesinde Sanat Meslek Lisesi'nde bir forum yapılarak 12 Mart protesto edildi. İlçe merkezine de ''12 Martlar mücadelemizi durduramayacak'' yazılı bir pankart asıldı.

KONYA EREĞLİ

Ereğli ilçesindeki İvriz Öğretmen Lisesi'nde 12 Mart'ı protesto için derslere girmeyen öğrencilerden 37'si gözaltına alındı.

VAN

Tüm okullarda 12 Mart'ı protesto amacıyla derslere girilmedi.

DİYARBAKIR

12 Mart'ı protesto için okullarda birer günlük boykot yapıldı. Lice-Silvan ve Bismil ilçelerinde de okullarda düzenlenen forumlarla 12 Mart protesto edildi.

İSTANBUL

Orta dereceli ve yüksek okullarda 12 Mart'ı protesto için öğrenciler birer günlük boykot kararı alarak okulları boşalttılar. Bazı gruplar Şehzadebaşı, Feriköy, Kurtuluş, Küçükköy, Küçükçekmece ve daha birçok semtte 12 Mart'ı protesto amacıyla gösteriler yaptılar. Sağmalcılar Cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlüler de 12 Mart'ı kınayan bir mesaj göndererek bir günlük açlık grevi yaptıklarını ve 12 Mart'ı protesto ettiklerini bildirdiler. Kentin çeşitli yerlerine 12 Mart'ı kınayan 100 dolayında pankartın asıldığı görüldü.

ÇORUM

Orta dereceli okullarda öğrenciler 12 Mart'ı protesto amacıyla derslere girmedikleri, gösterilere katılan öğrencilerden 50'sinin gözaltına alındığı bildirildi.

SAMSUN

Ticaret Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, 19 Mayıs Lisesi ve Anadolu Lisesi'nde forumlar yapılarak 12 Mart protesto edildi.

TARSUS

Paktaş işyerinde çalışan işçiler fabrikanın önünde toplanarak 12 Mart'ı protesto eden konuşmalar yaptılar. Gösteri sırasında ''Faşizme ölüm'', ''Tek yol devrim'' ''Kahrolsun faşizm'' gibi sloganlar söylendi. İşçiler 11 servis otobüsü ile peşpeşe Tarsus'a kadar 7 kilometrelik yol boyunca sloganlar söyleyerek kente girdiler. Servis otobüsleri ile kentin içinde gösterilerini sürdürdüler. Gösteriler sırasında 30 işçinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Öte yandan tüm orta dereceli okullarda ve Tarsus Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda öğrenciler 12 Mart'ı protesto için derslere girmediler.

DDKD GENÇ—ÖNCÜ—İGD SGB BASIN AÇIKLAMASI YAPARAK 12 MART'I PROTESTO ETTİLER

Kapalı bulunan Devrimci Demokratik Kültür Derneği Genel Sekreteri Vildan Tanrıkulu, Genç-Öncü Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Halim Bulutoğlu, İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri, Alaattin Taş ve Sosyalist Gençler Birliği Merkez Yönetim Kurulu üyesi Yusuf Ziya Can yaptıkları ortak açıklamada, yeni 12 Martlara geçit vermeyeceklerini belirttiler.

Öte yandan Maden İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu da yaptığı açıklamada 12 Mart'ın 9'uncu yıldönümünde yeni tipte bir 12 Mart'ın hazırlıklarının yapıldığı savunuldu.

İşveren

(Baştarafı 1. Sayfada)

çilere hitaben yaptığı konuşmada, hayat pahalılığının her gün arttığı, bunalımın her gün derinleştiği bir ortamda bunun yükünün emekçilere çektirildiğini söyledi.

Demirel'in yoklukların kaldırıldığı, Ecevit'in de ''Mal kalmadı ki kuyruk olsun'' yolundaki sözlerinin gerçekleri yansıtmadığını bildiren Işıklar, ''İkisi de yanılgı içindedir. İşçilerin satın alma gücü olmadığı için kuyruklar olmamaktadır. İşçilerin kuyrukta beklemeye tahammülü kalmamıştır. Patronların kârları artmış, bu kârlar işçilerin sırtından kazanılmıştır'' şeklinde konuştu.

İşverenlerin ekonomik ve ideolojik bir saldırıya geçtiğini belirten Işıklar özetle şunları söyledi:

'Grevlerin kalkması için Tekstil-patronlarının milyarlarca liralık kârlarından çok az fedakarlıkta bulunmaları yeterlidir. Grevlerin devam etmesi ve bu arada Halit Narin'in ağzından Tekstil işverenlerinin yaptığı açıklamalar göstermektedir ki, işverenler işçilere ve emekçilere karşı ekonomik ve ideolojik bir saldırının içindedirler. İşçiler bu saldırı karşısında yasalardan doğan grev haklarını kullanmaktadırlar.''

Tekstil Sendikası'nın aldığı grev kararı uyarınca dün de Teknik Boya Fabrikası'nda greve gidilince, grevdeki işyeri sayısı 29'a, işçi sayısı da 13 bine ulaştı. Tekstil Sendikası Genel Başkanvekili Süleyman Çelebi, işverenin anlaşmaya yanaşması halinde bu sayının daha da artacağını söyledi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

tılması içinde. Emrinde bir dolu uşak. Odasını silip süpürüyorlar, yatağını düzeltiyorlar. Sıkıysa 6 bin lira aylıkla bir ev bulsun bakalım.

Deniz Baykal Maliye Bakanlığı'ndan yeni ayrılmıştı. Bir yerde karşılaştık. Kendisine bir soru yönelttim. ''Sayın Baykal'' dedim, ''Maliye Bakanlığına bağlı Emekli Sandığı'nın ortak olduğu veya işlettiği otellerdeki yabancı müdürlere ayda kaç para veriliyor, biliyor musunuz?'' ''Bilmiyorum'' demişti. ''Örneğin Şeraton Oteli'nin yabancı müdürünün (1976 yılındaki) aylığı 130 bin liraymış'' deyince ben, gerçekten şaşmış kalmıştım.

Allah aşkına, Oleyis Sendikası'nın ''Abdulhakhamit Cad. Taksim/İstanbul'' adresine yazıp isteyin Emekli Sandığı'ndaki, otellerindeki yağmalarla ilgili o broşürleri ve bir okuyun. Sözüm demokrat olduğunu, ilerici olduğunu, hatta solcu olduğunu söyleyen milletvekillerine de tabii... Belki bilmiyorlardır... Öğrenirler de bir Meclis soruşturması filan isteyebilirler...

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfada)

gezilerini başlatan Ecevit'in Tarsus'da yapacağı toplantı ile ilgili tüm güney illeri örgütleri alarma geçirildi.

Açık hava toplantısı nedeniyle gerekli güvenlik önlemleri alınırken, çevre il ve ilçelerden partililerin de Tarsus'a gelmeye başladıkları bildirildi.

Tarsus'a parti seçim otobüsü ile gidecek olan Ecevit, beraberinde kalabalık bir gazeteci topluluğu ile çok sayıda parlamenter götürecek Ecevit, eşi Rahşan Ecevit'i de bu gezide yanına alacak.

Bu arada, sol kanat parlamenterlerinden oluşan bir heyet de bu sabah konvoy halinde Tarsus'a hareket etti. Sol kanat parlamenterlerin açık hava toplantısı öncesi bir nabız yoklaması yapacakları ve alınan önlemleri gözden geçirecekleri bildirildi.

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada)

ne sahip olayları ve demeçleri TRT'de yer aldığı zaman, yine de çeşitli tartışmalara yol açılabilir ve TRT'nin yansızlığı bozduğu ileriye sürülebilirdi. Ne var ki, tüm bu çalkantılara karşın TRT olgun bir davranışla ''gerçek yansızlık'' kavramını ve uygulamasını da herkese kabul ettirebilir ve bültenlerini yapay siyasal haberden temizlemeyi başarabilirdi. Sık sık örnek aldığımız Batı demorkasisinin egemen olduğu ülkelerdeki radyolarda ve televizyonlarda böyle bir uygulama var. Ama siyasal partiler yine de arada sırada bu radyoların ve televizyonların yansızlığı bozduğunu ileriye sürerek kıyamet koparıyorlar. Koparıyorlar ama, suçlanan radyo TV kurumları da onların karşısına ''denge'' ve ''eşitlik'' gibi maskelerle değil, ''haber değeri'' diye adlandırılan mesleksel bir ölçütle çıkmayı başarıyorlar.

Yansızlığı salt haberlerle ilgili bir ölçü olarak da görmemek gerekir. Bugün ülke sorunlarının ve gerçeklerinin radyo ve TV izlencelerinde işlenmesi, çeşitli sanat dallarına ve sanatçılarına radyo ve televizyon kapılarının kapanması ve tümden geriye dönüş de yansızlığı bozan birer ilkel uygulamadır. Tüm bunlardan kurtarılabilmek için TRT'nin salt Devlet bütçesinden ve ruhsat ücretlerinden alacağı paylarla gelirini sağlaması, böylece gerçek kamu tüzel kişiliğine kavuşması ve en sonunda da özerk olması gereklidir. Ama bu özellikleri de TRT çok uzun bir süre beklemek zorundadır.

MESS

(Baştarafı 1. Sayfada)

grevi, İzmir'deki tüm demokratik kuruluşların da desteklediği bildirildi. Grevdeki işçiler Ege Endüstri Fabrikası'na ''Faşizme geçit yok'', ''Bu işyerinde grev var'' ''DGM'yi ezdik, sıra MESS'de'' yazılı pankartlar astılar.

İzmir'deki DİSK'e bağlı çeşitli demokratik kuruluşlar, grevdeki Ege Endüstri Fabrikası'na giderek, işçilere grevlerini desteklediklerini ve yanlarında olduklarını açıkladılar.

Grevdeki işçiler yaptıkları açıklamada, işverenin toplu sözleşme görüşmelerinde uzlaşmaz bir tavır takındığını, bu nedenle de greve gitmek zorunda kaldıklarını bildirdiler ve ''Grevimiz, haklarımızı alıncaya kadar sürecektir. Geçen dönemde olduğu gibi zafer yine bizim olacaktır'' dediler.

Ömer Seyfettin

(Baştarafı 1. Sayfada)

sok tabancanı cebine, taş at'' dediği iddia edildi.

Balgat, Ömer Seyfettin Lisesi öğrenci velileri gazetemize gelerek çocuklarının can güvenliğinin olmadığını hergün okuldan çıkışta, üzerlerine faşistler tarafından ateş açıldığını söylediler. Veliler lisenin karşısında bulunan Balgat karakolu polislerinin çocuklarının toplu giriş çıkışlarına izin vermediklerini ve faşistlerin saldırılarına engel olmadıklarını belirttiler. Çocukların toplu giriş çıkışlarına izin verilmesini isteyen veliler, polisin kendilerine'' bir de veliler mi başımıza bela olacak'' dediklerini ifade ettiler.

Bunun yanı sıra, evlerine gitmek üzere otobüs durağında bekleyen öğrencileri polisin, hergün aradığı iddia edildi.

Korutürk

(Baştarafı 1. Sayfada)

içinde dört yabancı ülkeyi ziyaret ederken, Türkiye'yi boydan boya dolaştı.

PEMBE KÖŞKÜN TARİHİ

Cumhurbaşkanlarının oturduğu ve Çankaya tepelerinde yer alan ''Pembe Köşk'', Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yaptırıldı. Köşkün ilk sahibi olan Mustafa Kemal Atatürk, 1932 yılından ölümüne dek burada kaldı.

Geniş bir alanda yer alan Cumhurbaşkanlığı Köşkü, 438 bölümlük bir yerleşim alanından oluşuyor. Bunlar içinde, Genel Sekreterlik, Baş Yaverlik, Özel Kalem Müdürlüğü, Danışma-Araştırma, Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirliği, Personel İşleri Müdürlüğü, Yazı—Evrak ve Arşiv İşleri Müdürlüğü, Kitaplık İşleri Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Yönetim Başkanlığı, Koruma Müdürlüğü başta gelenleri.

NEREDEN NEREYE

Cumhurbaşkanlığının ilk bütçesi 1929 yılına dek gidiyor. Pembe Köşk için 1929 yılında ayrılan bütçe 314 bin 800 lira. 1980 yılında ise bu miktar 173 milyon liraya ulaştı. Pembe Köşk'te 63 memur ve 200 hizmetli görev yapıyor.

7 YILDA NELER YAPILDI

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, göreve başladığından bu yana geçen 7 yıl içinde 4 yabancı ülkeyi ziyaret etti. Bunlar İran, Pakistan, Irak ve Finlandiya idi. Korutürk'ün Bulgaristan'a yapacağı gezisi de, hastalandığı için ertelenmişti.

Korutürk, dört ülkeye yaptığı ziyaretlerin yanısıra Türkiye'yi bir baştan bir başa dolaştı. Samsun'dan, Hopa'ya, Hakkâri dahil İran sınırı Gürbulak'dan Akdeniz'e varan seyahatlarda bulundu. İstanbul ile trakya bölgesin de gezdi.

Korutürk'ün Çankaya'da bulunduğu sırada, Ecevit ve Demirel'li hükümetler işbaşında oldu. Bu süre içinde 585 yasayı onaylarken, 5 yasayı da veto etti, 5'de iptal davası açtı.

15 Kontenjan Senatörü atayan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, 22 kişi için özel af ilan etti.

Korutürk'ün görevde bulunduğu 7 yılda en çok tartışılan konu, komutanların uyarı mektubu oldu. Bilindiği gibi Korutürk, 27 Aralık tarihinde kendisine sunulan ''Uyarı Mektubunu'' 2 Ocak 1980 Çarşamba günü kamuoyuna açıkladı ve önce Demirel, sonra da Ecevit'le bir görüşme yaptı.

Acı, tatlı üzüntülü, sevinçli 7 yıldan sonra Korutürk, 6 Nisan'da Çankaya'dan ayrılacak. Ve Korutürk'ü bu tarihten sonra Cumhuriyet Senatosunda ''Tabii Senatör'' olarak göreceğiz.

Erbakan

(Baştarafı 1. Sayfada)

dün parlamentoda yaptı. Erbakan, basın toplantısında, hükümeti eleştirerek, ''Kurtuluş, yeni hükümeti milli görüş zihniyetinin kuracağı noktaya ulaşmaktadır'' dedi.

Necmettin Erbakan, hükümetin işbaşından ne zaman uzaklaştırılacağının önemli bir konu olduğunu savunarak, Cumhurbaşkanı seçimi konusunda beş koşul ileri sürdü. Erbakan, hükümetin işbaşından uzaklaştırılması konusunda şunları söyledi:

''Şartlar tam teşekkül etmeden, kerhen destekleyenler vazgeçsinler tutumu ile hataya düşmemeye mecburuz. Çünkü, milletimizin artık daha fazla ızdırap çekmeye tahammülü kalmamıştır. Türkiye'nin meselelerinin, artık bir daha oyalama zihniyeti ile, gazoz-montaj zihniyeti ile borç al-soluk al zihniyeti ile, yani kısaca batı klüp zihniyeti ile daha fazla arttırılması vahim sonuçlara müncer olabilir. Kısa yoldan-süratle kurtuluşa ulaşmak mecburiyetindeyiz.''

MSP Genel Başkanı, Kurtuluş yolu konusunda da şöyle konuştu:

''Batı klüp zihniyeti iflas etmiştir. Ve aslında iflas eden sadece hükümetler değil, batı klüp zihniyetidir. İki yılda iki kere değil günde iki kere hükümet değişse batı klüp zihniyeti değişmedikçe hiç bir mesele hallolmaz. Görülüyor ki, hükümet gider, dert biter, sözü sadece bir aldatmacadır. Çırpınmamız, daha büyük felaketler gelmeden gerçeğin görülmesine hizmet içindir. İnsanlığın tarihi de coğrafyası da hiç batıdan hayır geldiğini göstermemiştir. Kurtuluş hakka dönmektir. Hak yolu kimsenin inhisarında değildir. Kim ona dönerse o saadet bulur. O selamet bulur.''

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

MSP Genel Başkanı, 30 sayfa tutan basın toplantısı konuşma metninde, Cumhurbaşkanlığı seçimine de yarım sayfa yer ayırdı.

''Önce Cumhurbaşkanlığı seçimi, sonra hükümet'' diyen Erbakan bu konuda beş koşulları bulunduğunu açıkladı. Erbakan'ın koşulları şöyle:

''1 Milletimizin inancına saygılı ve samimiyetle bağlı.
2 - Kurtuluşun batı klüpte değil milli görüşte olduğuna inanan bir kimse olması.
3—Milleti bütünüyle toplayıcı olması.
4- Dış mihrakların tesirlerine kapılmadan milli menfaatlerimizi belirtebilecek şuurda olması.
5 - Devlet-millet kaynaşmasının büyük önemini müdrik olması.''

Erbakan, çekilen ızdırapların, anarşinin, yoklukların, kıtlıkların, pahalılığın sona ermesi için isabetli bir Cumhurbaşkanı seçiminin atılacak ilk hayırlı adım olduğunu da ifade etti.''

İzmir'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

şunları söyledi: ''İşçilere ödenmek üzere gerekli olan 242 milyon lirayı belediyemiz halen bulmuş değil. ESHOT'un işçilere ödediği 30 milyon liranın sendikacılar tarafından yanlış yorumlanması ve bu ödemenin ardında art niyet aramaları üzücüdür. ESHOT İzmir Belediyesi'ne bağlıdır, ama belli bir özerkliği de vardır. Ve bu özerkliğine dayanarak işçilerine para dağıtması son derece doğaldır. Biz İzmir Belediyesi olarak işçi ayrımı yapmadık, yapmıyacağız. Başından beri bu anlaşmazlığı tatlılıkla çözmeye çalıştık. Ancak gerekli parayı henüz bulamadık. Genel-İş ise greve çıkmakta kararlı olduğunu belirtiyor. Para bulmak için bütün olanakları zorladık. Zorlamaya da devam edeceğiz. Perşembe günü akşamı ne olacağı belirlenmiş olacak.'' Genel-İş Merkez Şubesi Başkanı Zeki Mertol ise konuyla ilgili şunları söyledi: ''ESHOT özerk değildir. Özerk olabilmesi için İETT, EGO gibi olması gerekir. Alyanak 30 milyon lirayı ESHOT işçilerine dağıtmıştır. Oysa biz beklerdik ki, bize de danışılsın, elimizde 30 milyon liralık bir imkan var, bunu nasıl değerlendirelim diye sorulsun, ama bu yapılmadı. Sadece ESHOT işçilerine para dağıtılmasının altında bizce ESHOT işçilerinin greve katılmasını önleme isteği yatıyor. Toplu iş sözleşmesinden doğan haklarımız yarına kadar (cuma) ödenmez ise cumartesi günü Genel-İş grev çadırını açacaktır.''

Greve çıkılınca İzmir Belediyesi'nde çalışan 8000 işçinin işi bırakacağı bildirildi.

Güvenlik kuvvetleri işçileri fabrikadan zorla çıkarttı

HABER MERKEZİ

İş güvenliğinin sağlanmaması ve işçilerin işten çıkarılması üzerine direnişe geçen Mensucat Santral işçileri, güvenlik kuvvetleri tarafından fabrikadan zorla çıkartıldı ve 1000 kadar işçi gözaltına alındı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre Kazlıçeşmedeki Mensucat Santral Fabrikası'nı, kuşatan güvenlik kuvvetleri işçilerden fabrikaları boşaltmalarını istedi. Hoparlörle yapılan anonstan bir süre sonra fabrikaya giren güvenlik kuvvetleri içeride arama yaptı. Arama sırasında herhangi bir suç unsuru bulunmamasına karşın fabrika içindeki 1000 kadar işçi gözaltına alındı. İşçilerin götürülmesi sırasında fabrika yakınlarında yapılan protesto gösterisi sırasında da çok sayıda kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Öte yandan 4 günden bu yana açlık grevi yapan 14 iplikhane ve 40 dokuma işçisinin sağlık durumlarının ciddi olduğu açıklandı.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini almak istediğimiz Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi böyle bir olaydan haberleri olmadığını söylediler.

Faşistlerin saldırısı sırasında hamile bir kadın çocuğunu düşürdü

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın Kayaş Şirintepe Mahallesinde iki kişinin ölmesi, bir kişinin de yaralanması ile sonuçlanan faşistlerin saldırısı sırasında hamile bir kadın çocuğunu düşürdü. Olaylarla ilgili olarak 5 ilericinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Şirintepe Mahallesine geçtiğimiz günlerde bir saldırı düzenleyen faşist saldırganlar ilerici ailelerin oturduğu bölgeye gelerek sağa-sola ateş etmeye başladılar. Bu arada evlerine doğru ateş edilen Rabia Cevher adındaki bir kadın aniden rahatsızlandı. Olay sırasında yara almayan genç kadın rahatsızlandıktan kısa bir süre sonra erken doğum yaparak çocuğunu yitirdi. Çocuğunu yitiren genç anne ''Faşistlerin saldırısından yılmayacağız. Yaşayanlara olduğu kadar, doğacaklara da düşman bu adamlar. Yaşayanlarımız yeter onlara'' dedi.

Rabia Cevher'in çocuğunu yitirmesine neden olan olay faşistlerin saldırısı ile başlamış, olay sırasında ise, Orhan Kaplan ve İsa Bal adındaki kişiler ölmüş. Mesut Toruntay adındaki bir kişi de ağır aralanmıştı.

Olaylarla ilgili olarak Halk Ozanı Hüseyin Çırakman'ın evini basan güvenlik kuvvetleri Çırakman'ın Mahmut ve Bektaş adındaki iki oğlunu gözaltına aldı. Mahmut ve Bektaş Çırakman'ın halen gözaltında tutuldukları öğrenildi. Çırakman'ın ailesi evde arama yapan ve iki çocuğunu gözaltına alan güvenlik görevlilerinin çocukları daha yatakta iken dövmeye başladıklarını öne sürdü. Yine aynı olaylarla ilgili olarak mahallede kalan Hasan adındaki bir gece bekçisinin faşistlerin saldırısına tabancasıyla karşı koyduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Ayrıca olaylarla ilgili olarak isimleri saptanamayan iki kişinin daha gözaltına alındığı belirtildi.

Aşkale'de işçi servisi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Erzurum'da ilericilere uygulanan baskıların büyük boyutlara ulaştığı bildirildi.

Erzurum ve Aşkale'de uygulanan baskı ve işkencelere ilişkin yazılı birer açıklama yapan Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, ve DİSK 2.Bölge Temsilcisi Süleyman Turan Aşkale Polis Karakolu, Erzurum Çarşı Karakolu'nun bir işkence ve ''suç giydirme evi'' olarak kullanıldığını belirttiler.

Bu baskı ve saldırıların 1976 yılında sendikalarının Aşkale Linyit Ocaklarında yetki almasıyla başlatıldığını kaydeden Uygur açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

''Yeni MC iktidarının işbaşına gelmesi ile birlikte TKİ—DLİ (Türkiye Kömür İşletmeleri Doğu Linyitleri İşletmesi) Müessese Müdürlüğüne Erol Kavukçu atandı. Erzurum TEK Başkanı olan bu kişi, ilk adımını müessese müdürlüğünde çalışanlar üzerine attı. Müessese müdürlüğünde çalışan sendikamız üyelerini tek tek ''Ya sendikadan, ya işyerinden'' diyerek istifaya zorladı. Bu işlemi yaparken makamına polis ve Erzurumlu faşistleri alıyor, elindeki tabancasını göstererek, ''ya bunu seçeceksiniz'' deyip 3. alternatif olan'' ölümü öneriyordu. Bununla da yetinmeyen müessese müdürü tüm demokrat, devrimci, işçileri Erzurum'dan Aşkale'ye sürmüştür. Müessese müdürlüğüne faşistleri dolduran ve onlarla sürekli toplantılar yapan Kavukçu, Aşkale Linyit İşletmesi ocak şefini yanına çağırarak, ağız dolusu küfürler etmiş. Kendisinin MHP'li olduğunu söyleyerek övünmüştür.

Erzurum'dan Aşkale'ye sürülen müessese müdürlüğünde çalışan işçiler, işe başlıyacakları ilk gün saldırıya uğramıştır. Saldırıların Erzurum'dan getirilen faşistler tarafından yapılmış olması ve sicilli bir faşist olan kişinin Aşkale İşçi Sicil Şefliği'ne getirilmiş olması, saldırının programlı geliştirildiğinin ilk kanıtıdır.''

TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ İSTEĞİ TEHDİTLE YANITLANDI

İşletmede görevli Makina Mühendisi Fazlı Kart ile Sicil Şefi Tomris Çanak'ın, saldırılar için plan yaptığını söyleyen Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, sendikalarının adli müessese müdürlüğüne ilettiği görüşme isteklerinin de tehditle yanıtlandığını bildirdi.

Uygur açıklamasını şöyle sürdürdü:

''Keyfi olarak iş akitlerinin feshi olaylarını görüşmek için Müessese Müdürü Kavukçu'yla görüşmeye giden Aşkale şube yöneticilerimiz tehditle karşılaşmışlardır. DİSK Bölge Temsilcisinin sorunların çözümünde koşturmuş olması da iyi karşılanmayan bir olay olarak görülmüş ve Müessese Müdürü DİSK Bölge Temsilcisi hakkındaki görüşünü ''Süleyman Turan'ın tek kurşunluk işi vardır. Ama şimdilik Allaha havale ediyorum. Daha sonra görüşeceğiz'' şeklinde açıklamaktan çekinmemiştir.

''SUÇ GİYDİRME EVLERİ''.

Aşkale Polis Karakolu, Erzurum Çarşı Karakolu'nun bir işkence ve ''Suç giydirme evi'' olarak kullanıldığını ve buralarda dayaktan başlayan en iğrenç işkence yöntemlerinin uygulandığını, işkence gören işçilerin, akli dengesini yitirme durumuna geldiklerini belirten Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, açıklamasının sonunda yetkililere şu soruları yöneltti:

''Erzurum-Erzincan yolu üzerinde yapılan soygunu maden işçilerinin ve köylülerin üzerine yıkmak için elden gelen arkaya bırakılmadı. Sonuç ne oldu?

Bir yıl önce Aşkale tugayından bir kamyon cephane kaçıranlar bulundu mu?

Aşkale Ülkü Ocakları Başkanı'nın üzerinden iki liste çıktı. Birinci liste için ''Erzurum Ülkü Ocaklarına bildirilecek''. İkinci liste de ''Aşkale'de hesabına bakılacak'' ibareleri bulunduğunu, sağır sultan duydu. Bu kişi elini kolunu sallayarak dolaşıyor. Dolaşmaktan öte kömür karaborsacılığından işçilere kadar, saldırının içinde her defasında bulunuyor. Ne yapıldı?

Fotomontaj yapılarak sıkıyönetime ihbarlarda bulunanlardan niçin hesap sorulmamaktadır? Bu fotomontaj fotoğrafların ileride ''gizli örgüt'' çığırtkanlıkları arasında kullanılacağı açıktır.

Maden işçilerinin oturduğu köylerin önüne gelen ve özellikle geceleri köye doğru ateş açan asker giysili kişiler için ne yapıldı?''.

DİSK 2. BÖLGE TEMSİLCİSİNİN AÇIKLAMASI

DİSK 2. Bölge Temsilcisi Süleyman Turan da Erzurum ve Aşkale'deki baskı ve işkencelere ilişkin olarak yaptığı açıklamada, yetkililerin işkence odalarından yükselen iniltilere kulak vermesini isteyerek şunları söyledi:

''Rastgele toplatılan insanlara işkenceler yoluyla gizli bir örgütün üyesi olmaları doğrultusunda ifadeler verdirtilmeye, ajanlığa zorlatılmaya çalışırken ölüm planları hazırlayanlar, silahı ile yakalanan MHP üyeleri serbest dolaşmaktadır.

Daire Müdürleri açıkça polisin ve faşist militanların gözü önünde, devrimci memur ve işçileri ölümle tehdit ederek isim ve adreslerini faşist militanlara vererek veya teşhir ettirerek, sakın hedeflerini göstermektedir.

Tüm ülkede ve özellikle doğuda estirilen bu terör, işkence odalarında öldürülen, sakat bırakılan ve hayali örgüt kurdurma çalışmalarının sorumlusu sadece bugünkü iktidar değildir. Bunun sorumlusu hala bu uygulamalara karşı tavır almayan tüm parlamentodur.''

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

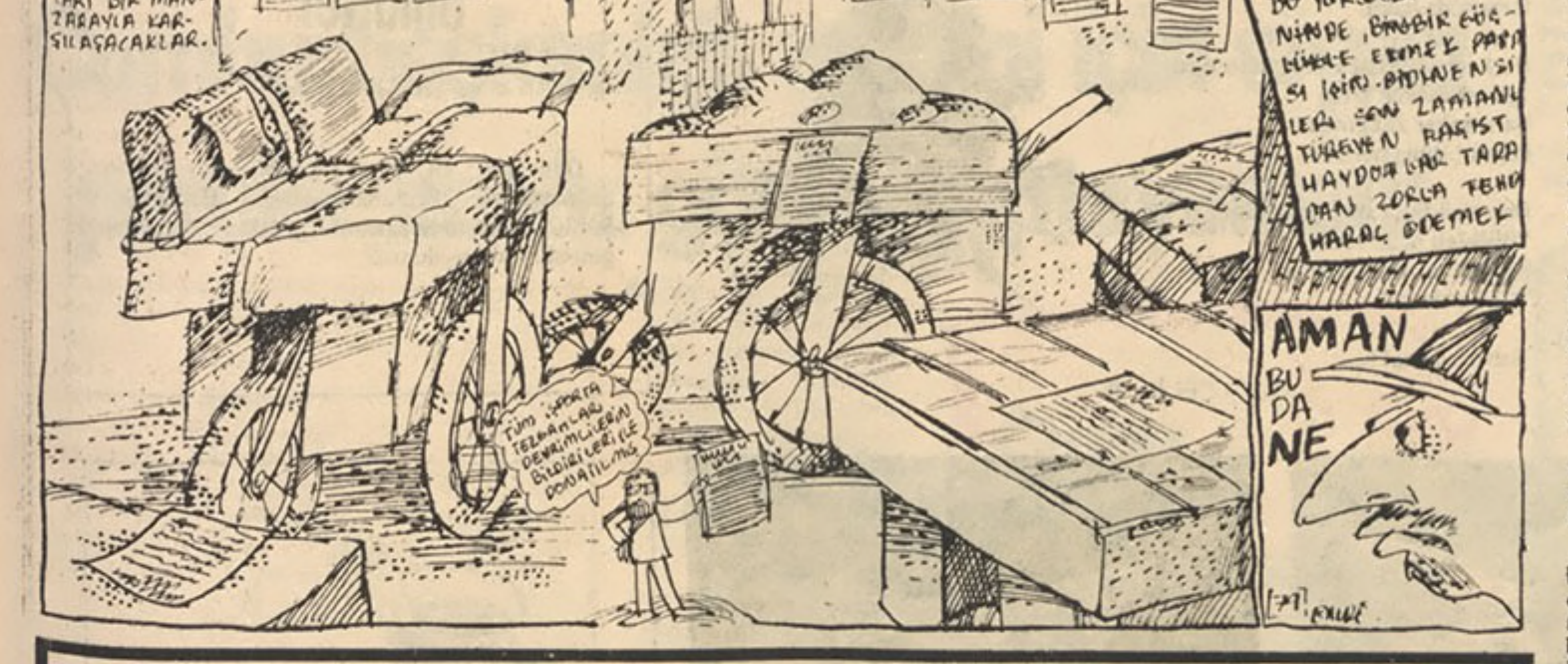
SABAH İSPORTACILAR HİÇ ALIŞIK OLMADIKLARI BİR MANZARAYLA KARŞILAŞACAKLAR.
İSPORTACI ARKADAŞ
BU YOKSULLUK DÜZENİNDE, BİNBİR GÜÇLÜKLE EKMEK PARASI İÇİN DİDİNEN SİZLERİ SON ZAMANLARDA TÜREYEN RAŞİST HAYDUTLAR TARAFINDAN ZORLA TEHDİT HARAÇ ÖDEMEK
TÜM İSPORTA TEZGAHLARI DEVRİMCİLERİN BİLDİRİLERİYLE DONATILMIŞ
AMAN BU DA NE
EMRE

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3322/99

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi
Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör
Arslan B. KAFAOGLU

Yazışleri Müdürü:
Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür:
H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi:
Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm)	700—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.)	2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

12 MART İÇİN NE DEDİLER ?

• 12 Mart Muhtırası'nın içeriğini anayasa ve yasalar açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Halit ÇELENK

12 Mart muhtırası anayasal düzeni ortadan kaldıran bir belgedir

• Anayasa hukuku açısından 12 Mart Muhtırası anayasal düzeni ve hukuk devletini ortadan kaldıran bir belgedir. Zamanın Genel Kurmay Başkanı ve üç kuvvet komutanı tarafından verilen bu muhtıranın temelinde "anayasa'yı ihlal" olgusu vardır.

Anayasanın 4. maddesine göre, "egemenlik kayıtsız ve şartsız Türk milletinindir. Millet, egemenliğini, anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması hiç bir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ, kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz." 12 Mart olayında 4 komutan anayasanın bu emredici hükmüne aykırı olarak yönetime el koyma girişiminde bulunmuşlardır. Böylece hükümete işten el çektirilmiş ve parlamento ise "teknik bir organ" haline dönüştürülmüştür. Anayasada, sözü geçen, komutanlara böyle bir yetki veren herhangi bir hüküm yoktur. Muhtıra'da sözü geçen "partiler üstü hükümet" anlayışını da anayasa hükümleri ile bağdaştırmak olanaksızdır.

• Muhtıra öncesi ve sonrası sıkıyönetim uygulamalarından çarpıcı kimi örnekler verebilir misiniz? Bunların anayasa ve yasalar açısından değerlendirilmesini yapar mısınız?

• 12 Mart faşizminin anayasa ve yasadışı uygulama örnekleri arasında başta, idam kararları, işkenceler, yürürlükteki yasalara uygun karar vermeye çalışan sıkıyönetim mahkemelerinin ortadan kaldırılması, hakimlerin görevden alınması, savunma hakkını kullanan avukatlar hakkında davalar açılarak mahkum edilmeleri, kontr-gerillalar ve insan haklarının çiğnenmesi gelmektedir. Gerçekten bu dönemde, tepeden empoze edilen siyasal amaçlı idam kararları verilmiş ve üç genç insan yasalar çiğnenerek idam edilmişlerdir.. Emperyalizmin eğitip yetiştirdiği kontr-gerilla görevlileri tarafından belli merkezlerde insanlık ve ahlak dışı işkenceler yapılmış, bu işkenceler sonunda sayısız gençler ya yaşamlarını yitirmiş ya da sakat kalmışlardır. Böylece işkence ile alınan ikrar ifadeleri, haksız mahkeme kararlarına dayanak yapılmıştır. Siyasal iktidarın isteklerine uygun karar vermeyen İstanbul 1 nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi bakanlıkça lağvedilmiş ve hakimleri sürülmüştür. Anayasanın "bağımsız yargı" ilkesi hiçe sayılmıştır. Savunma hakkını kullanan avukatlar hakkında, yasa ve hukuk dışı yorumlarla kamu davaları açılmış ve mahkumiyet kararları verilmiştir.

• 1971 Anayasa ve yasa değişikliklerinin niteliği ve gerekçesi nedir?

• Bilindiği gibi 1961 anayasası halkoyuna sunularak kabul edilen ve burjuva demokratik hak ve özgürlüklere geniş yer veren bir anayasadır. Lokavt gibi insan haklarına aykırı hükümlere de yer vermesine rağmen bu temel yasa, işçi ve emekçi sınıf ve tabakaların bilinçlenmesine ve örgütlenmesine büyük oranda olanak sağlayan bir anayasa olmuştur. Bu anayasanın getirdiği ortamdan, işçi ve emekçi sınıf ve tabakalarla halk yığınlarının uyanışından korkan ve dayandığı sınıfın çıkarlarını tehlikede gören, emperyalizmin desteğindeki işbirlikçi burjuvazi, kendi dikta rejimini sürdürebilmek ve sömürü sistemini korumak amacıyla 12 Mart faşizmini tezgahlamıştır.

12 Mart faşizminin ilk hedefi 1961 anayasasının getirdiği temel hak ve özgürlükler olmuştur.

Böylece işbirlikçi burjuvazi, 961 anayasasının hak ve özgürlüklerle ilgili tüm hükümlerini değiştirmiş, kimi hak ve özgürlükleri tamamen ortadan kaldırmış (memurun sendika kurma hakkı gibi) kimi hakları da kullanılmayacak oranda kısıtlamıştır. Ayrıca polis görev ve yetki yasasında, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasında, ceza yargılamaları usul yasasında, askeri mahkemelerin kuruluşu ve yargılama usulleri hakkındaki yasada, Danıştay yasasında değişiklikler yapılarak, özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığı, kişi güvenliği, suçsuzluk karinesi, savunma hakkı vb. hak ve özgürlükler sınırlanmıştır. Yeni bir dernekler yasası getirilerek, dernek kurma hakkı kısıtlanmış, askeri yüksek idare mahkemesi kurularak "yargı birliği" ilkesi yaralanmıştır. Bir sınıf mahkemesi olan ve siyasal iktidara bağımlı DGM'ler getirilmiş, anayasanın "bağımsız yargı" "tabii hakim" ve "hakim güvencesi" ilkeleri ortadan kaldırılmıştır.

Mümtaz SOYSAL

Çözemediğimiz sorunlarla karşılaşınca, hemen Anayasa'yı değiştirmeye kalktığımızda, 12 Mart'ı hatırlayacağız"

* * *

Mümtaz Soysal "12 Mart muhtırasını nasıl değerlendiriyorsunuz?" diye sorduğumuzda, 12 Mart sonrasında bu konuda çeşitli yazılar yazdığını belirterek, bunların altına bugün de imzasını atabileceğini söylemiştir. Aşağıda yazarın 12 Mart 1974 tarihli Milliyet gazetesinde yayınlanan 12 Mart adlı yazısından bazı bölümler sunuyoruz:

* * *

Bundan sonra, kökleri çok daha derinlere inen durumların sorumluluğu birkaç kuruluşun ya da birkaç kişininizerine yıkıldığı zaman hep 12 Mart'ı hatırlayacağız.

Beceremediğimiz, çözemediğimiz sorunlarla karşılaştıkça hemen Anayasayı değiştirmeğe kalktığımız zamanlarda hep 12 Mart'ı hatırlıyacağız. İnanılmaz bir küçüklük duygusuyla kendimiz için lüks saydığımız Anayasa 1971 ve 1973'te yapılan değişikliklerin hangi sorunlarımızı çözdüğünü, ya da hangilerinin çözülmesine kolaylık getirdiğini bilmiyoruz.

Birisi çıkıp da "Anayasamızın öngördüğü reformlar"dan söz edince 12 Mart'ı hatırlayacağız. Reform sözünün, reformun kendisinden de fazla önem kazandığı bir dönem oldu: 12 Mart sonrası. İlle de tamamlanması gereken bir reformlar listesi vardı ama, kimse reformların gerçekten reform olup olmadığını düşünmek zahmetine katlanmıyordu. Reform sözünün hem herşeyin başı sayıldığı, hem de böylesi rastgele kullanıldığı bir başka dönem olmadı Türkiye'de.

Her alanda adı duyulmuş olanları bir araya koyarak ülkenin bütün sorunlarına çözüm getireceklerini ileri sürenleri duyduğumuz zaman hep 12 Mart'ı hatırlayacağız. Sisteme, doktrine, programa dayanmayan "beyin takımı" efsanesi, geçmişteki bütün fiyaskolarına rağmen (?)

Asıl önemlisi, bir gün, sihirli formüllerin yalnız kendilerinde bulunduğunu söyleyen bir başka beyin takımının iddialarını yine kendi ağızlarından duyarsak yine 12 Mart'ı hatırlayacağız. Geçmiş dönem, toplumun hangi kesimine, hangi gücüne, hangi sınıfına dayandıklarını düşünmeden yola çıkan iyi niyetlilerin örnekleriyle dolu. Bundan sonra, toplumda iş görmenin ve toplum yapısını değiştirmenin, dayanak olarak seçilecek sosyal güçle çok yakından ilişkili olduğunu daha iyi düşüneceğiz.

Durumlara göre değişen aydın davranışlarıyla karşılaştığımız zaman da 12 Mart deyimini kullanacağız. Koca unvanların nasıl bücürleştiğini, iri imzaların nasıl ufaldığını, hangi fırtınalarda ne gibi rüzgâr horozlarının döndüğünü geride bıraktığımız dönemden daha iyi gösteren bir dönem az bulunur

Her ölçüsüzlükle karşılaştığımızda yine 12 Mart'ı hatırlayacağız. Kök kazıma tedbirlerinin nice acıya, nice gözyaşına yolaçtığını, bazı insanlarımızın bütün topluma utanç verecek insanlık dışı davranışlara bulaştığını düşüneceğiz.

Milliyet, 12 Mart 1974

Niyazi AĞIRNASLI

Geri bıraktırılmış ülkelerde faşizmi emperyalist odaklar tezgahlayıp yönlendirir

• 12 Mart ve sonrasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

• Yasaların işlerliği açısından Türkiye'miz, özellikle uygulamalarda şartlılıklar gösterir. Yargıya yansıyan konularda, açıklamalardan biz titizlikle kaçınırız ama bazı kişiler hükmü etkileyecek bildirileri basın açıklamalarına çekinmeden çoğu kez özellikle yaparlar. 12 Mart sonrası bazı sıkıyönetim komtanlarının, "infazların beklendiği şu günlerde..." diye bildiriler yayınlamış oldukları, unutulamaz. 12 Mart Muhtırası'nın anayasanın temel ilkeleri ile çeliştiği, kuşkusuzdur. Ülke bütünlüğünü tehlikede görme nedeniyle sorumluların uyarılmış olduğu yolunda iç hizmet yasasına ve talimatına dayanmakla hukuki açıdan sorumluluk bertaraf edilemez.

12 Mart Muhtıra'sının üslubu, bir çok yurtsever aydını yanlış değerlendirmelere ve pasifizme yöneltmişti. Aylar geçtikçe faşist yönetimin güçlendiği görüldü. Adalet adına işlenen suçlara, adalete gölge düşüren baskı altında sağlanan bazı kararlara şimdi yenileri ekleniyor. Polis kadrolarına çok sayıda faşist militan alınıyor, karakolların çoğunda fikir suçları için acımasız uygulamalar sürdürülmesinin örnekleri giderek çoğalıyor. 12 Mart döneminde 27 Mayıs anayasasında geriye doğru alabildiğine değişiklik yapılmış ve daha sonra önlemler paketi adı altında getirilen yasa değişiklikleri ile de faşizmin yasallaştırılmak istenildiği izlenimlerini güçlendirmiştir.

Geri bıraktırılmış ülkelerde faşizmi emperyalist odaklar tezgahlayıp yönlendirir. CIA'nın Türkiye'deki önemli terör olaylarında parmağı olduğu öfkeli kıyım ortamını sürdürmek için vakit vakit sağdan, hatta polisten jandarmadan, nöbetçi erlerden rastgele hedefler seçtiği, mezhep din çelişkilerini derinleştirmeye çalıştığı unutulmamalıdır. Dış temsilcilerimize yapılan saldırılarda cinayetlerde, emperyalist odakların kışkırtmasının en azından dolaylı icazetinin payı olduğu düşünülmelidir.

Açık ve gizli işsiz sayısının 10 milyona doğru tırmandığı, memurun işçinin en ağır vergi yükleri ve yaşam koşulları altında ezildiği dış borç yükünün alabildiğine ağırlaştığı ve üstelik küçük bir azınlık yararına ve işbirlikçi sermaye kesiminin pompalanan tüketimden ve pahalılıktan etkilenmediği ve giderek ekonomiyi tam denetim ve kontrol altına almaya başladığı bir ülkede, Türkiyemizde, cinayetleri, bireysel ve kitlesel terörü yoketmek gerçekten isteniyorsa, maskelenen yaklaşımlardan vazgeçilmelidir.

Ne çare ki vazgeçin dediklerimizin sınıfsal çıkarları ve dış etkenler buna olanak vermiyorlar. Asıl düşünülecek nokta budur ve gerçek yurtseverler tatsız tartışmaları bölünmeleri bir kenara itip tek cephede toplanmalıdırlar. Bu yapılırsa çok şey mümkün olabilir.

TV KÖŞESİ

21.50

TV'DE TÜRK SİNEMASI

"Gel Barışalım"

Yönetmen: Ergin Orbey
Oynayanlar: Müjde Ar, Mahmut Cevher, Adile Naşit, Hulusi Kentmen.

Filmler yenileşti ama içerik hep aynı

TRT -TV'de Türk Sineması için daha yeni filmler seçmeye başlamadı ama ne yapsa nafile! Böyle kötü filmler gösterildiği sürece sonuç değişmeyecek, izleyici yine TRT'ye rahmet okuyarak ekranın başından kalkacak. "Gel Barışalım" adlı filmin konusu şöyle Zengin bir iş adamının kızı olan Müjde Ar, babasının karşı koymasına rağmen sevdiği genç adam Mahmut Cevher ile evlenir. Yuva kurulduktan sonra iki gencin yetişme tarzı yüzünden bazı anlaşmazlıklar çıkar. Olaylar böylece gelişir.

YENİ BESTELER 21.20

Yeni besteleri Emel Sayın seslendirecek

Sanatçı Emel Sayın, İrfan Özbakır'ın şu bestelerini okuyacak: Hicaz makamında; Akşamların Siyahı, Unutulmuş Değilsin, Yalanım Yoktur Asla, Mahur makamında, Şarkımı Senin İçin Yazdığımı Bilseydin, Güneş Solup Gidince.

20.55

SANATIN ÖYKÜSÜ

Kralların dünyası

Belgesel dizinin bugün yayınlanacak olan bölümü "Kralların Dünyası" adını taşıyor. Hitit Kralları ölümsüzlüklerini belgelemek için sanatın olanaklarından nasıl yararlandılar, acıyla yakarışın ilk edebiyat örneğini veren Hitit toplumunda kralların dünyası nasıldı? Çok tanrılı düzende kralların yasalara karşı sorumlulukları nelerdi?

Geçmişteki toplumların tanıtılması açısından güzel bir program ama Brecht'in bir şiirini anımsayarak neden hep görkemli uygarlıklar kralların adıyla anılır diye düşündürtüyor izleyiciyi. Bütün bu uygarlıkları, zenginlikleri, mükemmel yapıları krallar mı yapmış, neden onların yaratıcısı emekçilerden sözedilmez hiç?

ŞEKER KIZ 19.30

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan bölümünde, ormandaki villaya gönderilen Anthony, Tom'la birlikte güzel günler geçirmektedirler. Bu arada kasabada yapılacak olan Roedoya katılmaya karar verirler.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 İNANÇ DÜNYASI
19.30 ŞEKER KIZ
20.00 HABERLER
20.40 CUMHURBAŞKANI NASIL SEÇİLECEK.
20.50 MİNİK BALE
20.55 SANATIN ÖYKÜSÜ
21.20 YENİ BESTELER
21.50 TV'DE TÜRK SİNEMASI
23.20 HABERLER
23.35 DÜNYA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI
24.20 KAPANIŞ

Demokrat Çocuk

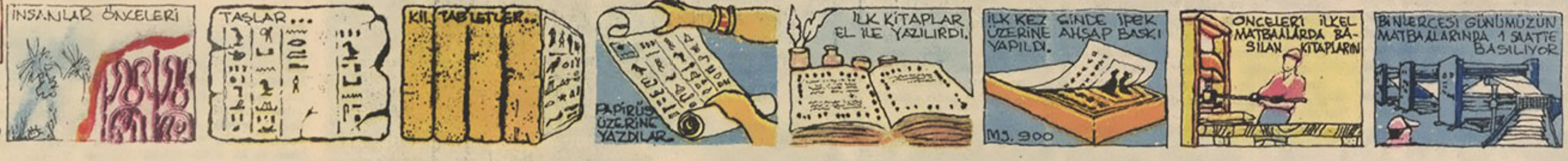
İNSANLAR ÖNCELERİ
TAŞLAR...
KİL TABLETLER...
PAPİRÜS ÜZERİNE YAZDILAR
İLK KİTAPLAR EL İLE YAZILIRDI.
İLK KEZ ÇİNDE İPEK ÜZERİNE AHŞAP BASKI YAPILDI.
MS. 900
ÖNCELERİ İLKEL MATBAALARDA BASILAN KİTAPLARIN
BİNLERCESİ GÜNÜMÜZÜN MATBAALARINDA 1 SAATTE BASILIYOR

Sağlık hizmetleri

Dünkü yazımızda sağlığın tanımını yapmıştık. Bugün ise sağlık hizmetleri dendiğinde nelerin ele alınması gerektiğinden söz edeceğiz.

Sağlık hizmetleri, günümüzde üç ayrı düzeyde ele alınmaktadır: Koruyucu hizmetler, tedavi edici hizmetler ve rehabilitasyon hizmetleri.

Koruyucu hizmetlerin içerisine, çevreyi kirleten, mikropları üreten ve yayan etkenlerin yokedilmesi girer. Bunun yanısıra kişileri hastalıklardan koruma yolları saptanır. Örneğin, aşılama, beslenmeyi düzenleme, temizlik ve halkın sağlık konularında eğitilmesi gibi önlemler, hastalıklardan korunmayı kolaylaştırır.

Eğer koruyucu hizmetler, kişileri hasta olmaktan alıkoyamamışsa işte o zaman tedavi edici hizmetler işe koyulur. Hastalığa tanı konur, uygun yöntemlerle hastalık geçirilmeye çalışılır.

Hastalığın tedavi edilmesinden sonra bazı bedensel aksamalar kalmışsa, bunlarla ilgilenmek rehabilitasyon hizmetlerinin görevidir. Rehabilitasyon sakat ve iş yapma gücünü kaybeden kişilerin işe alıştırılmaları ve iş güçlerinin artırılması demektir..

Bu üç tür hizmetten en doğru,insanca ve verimli olanı, kuşkusuz koruyucu hizmetlerdir. Çünkü önlemli olan kişilerin hastalanmamasını sağlamaktadır. Ancak ülkemizdeki uygulamalara baktığımızda, koruyucu ve rehabilite edici hizmetlerin çok az sunuldğunu görüyoruz. Uygulamada görülen, hemen hemen yalnızca tedavi hizmetleridir. Üstelik herkese değil ancak gerekli parayı bulup verebilenlere...

Hangi sağlık hizmetlerinden kimler yararlanabiliyor? Bir başka yazımızda da bu konuya değineceğiz.

Güneş Ağabey

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kaç dişimiz var?

Bu soruya hepimiz 32 deriz. Ama ilerde 28 denecek. Dünyamız milyonlarca yıldır evrim geçirmekte. Bunun en somut örneklerinden biri de 20 yaş dişinin çıkışında görülüyor.

İşlevini artık yitiren bu dişler 20 yaş civarında çıkmakta ve birkaç yıl sonra çürümekte.

Bazı kişilerde ise hiç çıkmamakta.

İşin ilginç yanı, son yıllarda bu dişlerin 25–28 yaşlarında çıkar olması. Kimbilir belki yakın bir gelecekte hiç çıkmayacaklar! Zaten ilk insanlarda diş sayısı 56 imiş.

Herşey pahalı

Babam bana bisiklet almıyor,
Tabi bisikletler pahalı
Herşey pahalı
Babam da haklı.

Bir keresinde babamın parası bitti
İşe yürüyerek gitti.
Bana şeker aldığından
Parası bitmiş herhalde.

Dün bisikletçi amcaya gittim:
"Bisikleti ucuz verin,
Babam da alsın" dedim.
"Çok pahalı."

Babam da haklı...

Emin ÇELİK US

Uzun ömürler

Dünyanın en uzun yaşayan hayvanları balinalar ve kaplumbağalardır. Balinaların 503 sene, kaplumbağaların da 400 sene yaşadığını biliyor muydunuz?

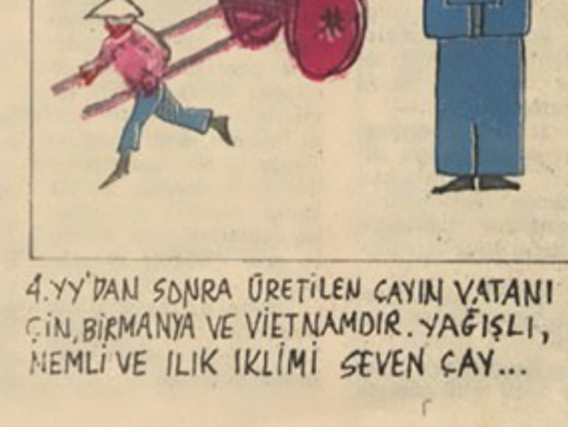

4.YY'DAN SONRA ÜRETİLEN ÇAYIN VATANI ÇİN, BİRMANYA VE VİETNAMDIR. YAĞIŞLI, NEMLİ VE ILIK IKLİMİ SEVEN ÇAY...

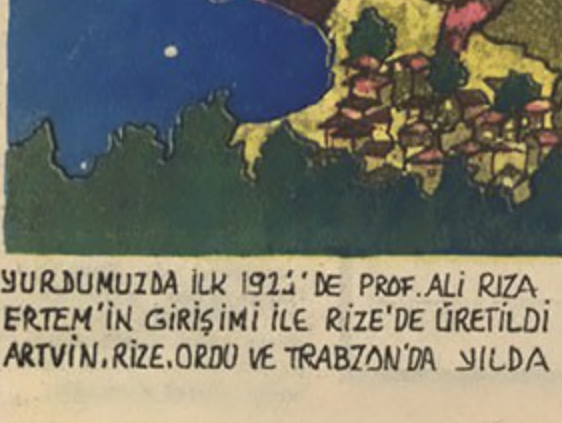

YURDUMUZDA İLK 1924'DE PROF. ALİ RIZA ERTEM'İN GİRİŞİMİ İLE RİZE'DE ÜRETİLDİ ARTVİN, RİZE, ORDU VE TRABZON'DA YILDA

55. MİLYON KİLO ÜRETİLEN ÇAY. 3.5 YAŞINDAN SONRA ÜRÜN VERİR. ÇAY AĞACININ YÜKSEKLİĞİ 1-3 METRE KADARDIR..

ÇAY YAPRAKLARI TOPLANIP KURUTULUR FABRİKALARDA İŞLENDİKTEN SONRA İÇİLMEYE HAZIR HALE GELİR.